

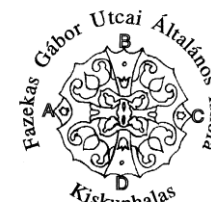
Kiskunhalasi Fazekas Mihály Általános Iskola

6400 Kiskunhalas, Fazekas M. u. 1.

OM azonosító: 027804 Tel.: *77/521-973

E-mail: fazekasiskola@t-online.hu, honlap: www.fazekas.halas.hu

„A 2005. évi Közoktatás Minőségéért Díj pályázaton oklevél
elismerésben részesített intézmény a Kiválóság Díj kategóriában”.

„Az iskola arra való; hogy az ember megtanuljon tanulni,
hogy felébredjen a tudás vágya,
megismerje a jól végzett munka örömét,
megízlelje az alkotás izgalmát,
megtanulja szeretni, amit csinál, és
megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

Pedagógiai program

Készítette: Nagy Czirok Lászlóné igazgató 2015.

Kiskunhalasi Fazekas Mihály Általános Iskola

6400 Kiskunhalas Fazekas Mihály utca 1.

Zsanai Telephelye 6411 Zsana Ady Endre utca 1.

Balotaszállási tagintézménye 6412 Balotaszállás Balassi utca 31.

Tartalomjegyzék

Helyzetelemzés	4
I.) Nevelési program	
I.1. Az iskolában folyó nevelő- oktatómunka alapelvei, céljai, eszközei, eljárásai	5
1. Alapelvek, elvárások a pedagógussal, vezetővel, intézménnyel szemben	5
2. Célok, feladatok	7
3. NAT fejlesztési feladatainak megvalósítása	15
4. Eszközök és eljárások, innovációk, pedagógus és osztályfőnök feladatai	15
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai	24
I.2 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	26
I.3 Közösségfejlesztés; tanulók részvétele a döntési folyamatokban; szereplők kapcsolattartása	29
I.4 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	31
I.5 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	32
I.6 Gyermek- és ifjúságvédelem, esélyegyenlőség	33
I.7 Tanulási kudarc kezelése	35
I.8 Szociális hátrányok enyhítése	36
I.9 Tanulók felvétele, átvétele	37
I.10 Eszközjegyzék	37
I. 11 Szülők, tanulók, pedagógusok együttműködése, egyéb kapcsolatok	38
I. 12: Egészségnevelés, szenvedélybetegségek, környezetvédelem	41
1. Egészségnevelési, környezeti nevelési program; elsősegélynyújtás iskolai terve	41
2. Szendélybetegségek megelőzéséről szóló és testedzési program	44
3. Fogyasztóvédelmi program	45
II.) Helyi tanterv	
II. 1. Tantárgyak, foglalkozások, órakeret	
1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak (tantervek szerint)	46
2. Jog szerint felhasználható órakeret felosztása, kötelező és választható foglalkozások	48
3. Választható foglalkozások, pedagógusválasztás csoportbontás szabályai	61
4. Egészségfejlesztési és környezet nevelési elvek	62

II. 2. Alkalmazható tankönyvek, segédletek kiválasztásának elvei	63
1. Tankönyvek kiválasztásának elvei	63
2. Tartós tankönyvek kiválasztásának elvei	64
3. Tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei	64
II. 3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei és a vizsgák szervezése	65
II. 4. Beszámoltatás, számonkérés követelményei és formái	66
1. Követelmények	66
2. Beszámoltatások formái	68
3. Írásbeli beszámoltatások formái, korlátai, súlya az értékelésben	68
4. A tanulók értékelése	70
1. Az értékelés célja, helyi rendszere	71
2. Korszerű tanulásszervezés során történő értékelések-	72
3. A szöveges értékelés alapelvei	72
4. Az értékelés időpontja és módjai	73
5. Az egyes tantárgyak értékelése	73
6. Az értékelés dokumentumai	74
7. Az értékelés adminisztrációja	74
5. Mérési rendszer, Fizikai állapot mérésének módszerei	75
II. 5. Magatartás és szorgalom értékelésének követelményei és minősítésének formái	75
II. 6. Otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	76
II. 8. Speciális programok	80
a. Képesség-kibontakoztató és integrációs program	80
b. Cigány etnikai program; a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a cigányság kultúrájának megismerése	99
c. Napközis foglalkozások	103
d. SNI program	106
e. Tehetség program	111

III. Tantárgyak helyi tantervei

Záró rendelkezések- a pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos intézkedések, a pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

Helyzetelemzés

A Zsanai Telephely és a Balotaszállási tagintézmény 2015. szeptember 1. napjától csatlakozott a Fazekas utcai székhely intézményhez. Szükség van a pedagógiai innovációk kölcsönös megismerését, a jó gyakorlatok elterjedését szorgalmazó, határon átnyúló, a Kárpát-medence egészére kiterjedő pedagógusi hálózatokra, a kihelyezett továbbképzésre, a partneriskolák, a diákcserek, a közös versenyek és határon, határokon átnyúló tanulói-pedagógusi projektek rendszerére. Megfontolandó a már bevált hálózatos együtt működéseknek kiterjesztése.

Önálló innovációk, jó gyakorlatok elérhetők a nyilvánosság számára iskolánkban és a kosar.educatio.hu felületen. Innovációink. Saját szakmai fejlesztéseink a tanulásmódszertan és az oktatásszervezés területén azt célozzák, hogy hatékonyabban dolgozzunk s kellően motiváljuk, lekössük a gyermekeket.

Tehetségpontként működünk 2011. május óta. Kiváló minősítésű akkreditált tehetségpont a székhely intézmény 2015, szeptembere óta.

Referencia iskola szerepre pályázat keretében készültünk fel. Mentoráló intézményi címet kaptunk a KLIK elnökétől 2014 novemberében. Balotaszállási tagintézmény cíterá szakköre országos minősítésen 1. helyezett.

Az innovatív pedagógiai közösségek, Együttműködés külső szereplőkkel; Hálózati tanulás: hangsúlyos.

Díj típusú önértékelésen sikert értünk el: A Közoktatás Minőségéért Díj elismerő oklevelét kaptuk 2005-ben. Ennek keretében önértékelés, értékelés, indikátorok követése rendszeresen történik nálunk.

Támop 3.1.4 projektünkben innovációként dolgoztuk ki a tanórán kívüli oktatási szinterek összegyűjtését, velük szerződés előkészítését, a kollégák bevonását a megvalósításba, s fejlesztettük tovább a kompetencia alapú oktatás módszertanát. Korábban Hefop 2.1.5 pályázatunkban a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdekében már kötöttünk hasonló megállapodásokat, s most ezt egészítettük ki a teljes iskolára Támop projektünkben. Elégedettségi adataink vannak. Megvalósulását értékeljük.

Rendszerező tudásra van szükség.

Ezen a területen van a legkomolyabb fejlesztésünk. 2007-ben írtuk a Tudástérképek című, tanulás-módszertani könyvet. Ennek a módszernek magyar nyelvű irodalma nem volt még. Nem fordítás a mi könyvünk angol nyelvről, hanem magyar viszonyokra adaptálás, kipróbálás, értékelés.

A módszert bemutattuk számtalan konferencián, publikáltuk szakmai sajtóban (Módszertani Közlemények, Pedagógiai Híradó, Közös Többszörös), tanítjuk az Európai Unió más országaiból érkező kollégáknak már 2005. óta minden évben, tantestületünk szinte minden tagja alkalmazza, fejleszt saját tananyagokat ezzel a módszerrel, s a gyerekek egy része is képes erre. A tudástérképek alkalmazása a rajz órákon is eredményesen történik; jó gyakorlatként átadtuk már sok iskolának. Informatikát emelt szinten oktatunk 2000 óta.

Informatika- képi gondolkodás, megjelenítés összekapcsolása.

2005. óta, TIOK-ként (Térségi Iskolafejlesztő Központ, a Hefop 3.1.2 nyertes konzorcium tagja) matematika kompetencia területen differenciált oktatás módszertanát alkalmazzuk, előtérben a gyakorlati alkalmazható tudás kialakításával. Idén tanítványunk nyerte a térségi matematika versenyt, s a Zrínyi Ilona matematika verseny területi kupáját elnyertük.

A matematika oktatásában fontos a gyakorlat- és elméletorientált oktatási módszerek legjobb elemeinek olyan ötvözése, amely figyelembe veszi a tanulók képességeinek fejlettségét és érdeklődését, valamint támaszkodik a matematikát oktató pedagógiai műhely hagyományaira is.

A természettudományos nevelés fontosságát hangsúlyozzuk. Természettudományos ismeretek és gyakorlatok kerettantervet adaptáltunk.

Szociális, életviteli és környezeti modulokat építettünk be 4.-8. évfolyamokon. Kidolgozott jó gyakorlatunk kettő van ebben a témában.

A fenntarthatóság pedagógiájának a célja a természettel és a társadalmi közösségekkel egységben élő, új viselkedéskultúra kialakítása.

Kidolgozott jó gyakorlatunk kettő van művészeti témában. Hagyományunk a diáktárlat, ahol színjátszók és képzőművészek együtt jelenítenek meg egy kort, témát, projekt módszer alkalmazásával.

A művészeti nevelésnek a nevelési-oktatási folyamat minden elemében kiemelkedően fontos helye van. A művészeti nevelés olyan értékes és sikeres hagyományunk, amely mással nem pótolható tudástartalmakat ad az érzelmi intelligencia, a rendszerben való gondolkodás, az intuíció és a kreativitás növelésében is. A művészeti oktatásra fordított jelenlegi források emelése kívánatos.

Kiemelt sürgős teendő: A művészeti és az egészséges életmódra nevelést segítő program.

Hagyományunk a Fazekas Olimpia tornaverseny. A DKMT Kupa kezdeményezésünket valósítjuk meg már több mint tíz éve. Erdélyből és a Vajdaságból érkeznek vendégeink erre a versenyre rendszeresen. A találkozásokon a sport programot kulturális eseményekkel egészítjük ki.

Testnevelés tagozatos iskola vagyunk 1973. óta. Alig volt olyan év, amikor tornász csapataink az országos diákolimpiai döntőben a dobogónak nem a legfelső fokán álltak. Legalább egy korcsoportban az első helyet szerezzük meg. Emellett más sportágakban is eljutunk az országos döntőig, fitkid és a sakk sportágakban is. Került már hozzánk az asztalitenisz és a foci kupa is itt, Kiskunhalason. Figyelemmel kísérjük, hogy hátrányos helyzetű tanulóink is részt vegyenek sport foglalkozásainkon.

Kiemelten fontos annak áttekintése, hogy az oktatási intézmények hogyan biztosítják a mindennapi testedzés feltételeit.

Kiemelt feladatunk a viselkedéskultúra fejlesztése. Házirendünkben szerepel a diákmediátor alkalmazása

Nem maradhat normasértés válasz nélkül. Az iskolai normasértések kezelésében kikerülhetetlen a normasértés fokától függő átfogó, nyilvános, stabil és kiszámítható, közvetítő, konfliktust megelőző (mediáló), konfliktusmegoldó, a sértettet kártalanító (reszorációs), elkülönítő és elrettentő- büntető kezelési rend kidolgozása.

Korszerű tanulószervezési eljárásokat, tanulásmódszertant alkalmazunk. A szülői és tanuló elégedettségmérés markánsan jelzi ennek sikerét. Beiskolázási gondjaink nincsenek.

I. 1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ALAPELVEI, azok alapján megfogalmazott célok

I.1.1 Nevelő - oktató munkánk során a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében az alábbi **alapelveket** tartjuk szem előtt.

NAT alapján: Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek, s az ott megfogalmazott szempontok szerint fogalmazzuk meg céljainkat.

Az eredményes tanulás segítésének elvei alapján építettük fel tehetségprogramunkat, készítjük az azonosított tehetségek egyéni fejlesztési terveit. Egyéni fejlesztési terv alapján valósítjuk meg a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését, a kiadott irányelvek szerint.

Képesség-kibontakoztató felkészítésbe vonjuk be az integrációs program keretében a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.

Műveltségi területenként konkrétabban fogalmazzuk a NAT. Az itt szereplő alapelvek alkalmazását tantárgyi programjainkban, helyi tantervünkben alkalmazzuk a célok megfogalmazására, a követelmények meghatározására, valamint a feladatok pontos kijelölésére.

- a) a tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában **a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg**, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- b) minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák **az élethosszig tartó tanulás alapjait**, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és **kompetenciákat: a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, a természettudományos, az esztétikai valamint az infokommunikációs technológiákat;**
- c) iskolánk segíti a világban való eligazodást az **idegen nyelvek oktatásával- célunk minél több típusú lehetőség megteremtése az alkalmazásra**
- d) az általános társadalmi modernizációt követve **lépést tartunk az informatikai forradalommal- emelt szintű programunkat folytatjuk, pályázatokon indulunk, ECDL vizsgára készítés célunk;**

e) a **szociális, életviteli és környezeti kompetencia** fejlesztését az ember és társadalom műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);

A tantárgyi helyi tanterveket a **kerettantervi rendelet** mellékleteként kiadott tantervek alapján állítjuk össze.

A **kompetencia alapú oktatás során az ismereteket – készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük, ügyelve a megfelelő arányra.**

A **köznevelésről szóló törvényben** deklarált alapelvek alapján tűzzük ki további céljainkat: a harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését.

Készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik fejlesztése érdekében célunk tehetséggondozó szakkörök, valamint sportkörök működtetése,

a) az erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes emberek, felelős **állampolgárok** nevelése érdekében etika tantárgyat úgy tanítunk, hogy az ne csak ismereteket adjon át, hanem attitűdöket formáljon a legmagasabb szinten; lehetőséget biztosítunk az egyházaknak hittan órák tartására

b) a társadalmi **leszakadás** megakadályozása és a tehetséggondozás érdekében működtetjük integrációs programunkat és **tehetségpontként** vállalt tevékenységeket valósítunk meg; az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a **tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez**;

- hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a **szociokulturális hátrányok leküzdéséhez**;
- **kiemelt feladatként kezeljük az esélyegyenlőség biztosítását, a másság elfogadását- felzárkóztató és fejlesztő programokat, egyéni foglalkozásokat valósítunk meg**
- **osztályfőnöki programunkban ide tartozó modulok jelennek meg**
- **a képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási. továbbtanulási esélyének növeléséhez.**

c) nevelési feladatok megjelennek tantárgyi helyi tanterveinkben modulként, illetve **keresztantervi** vonatkozásban; kiemelt szerepe van az **osztályfőnöki** órák helyi tantervének és a napközis programnak

- az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra vonatkozó

- reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő **továbbtanulási irány illetve pálya kiválasztását**;

- a **kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátításával** kialakítjuk a **tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét**;
- alapvető értéknek tekintjük a **szűkebb és tágabb hazához való kötődés** érzését- ebben segít a hon-és népismeret modul, **környezetünk megismerésének és megóvásának** igényét;

d) a **nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját** az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi. Ennek érdekében:

- nevelési értekezletek, belső képzések, műhelyfoglalkozások alkalmával a nevelőtestület minden tagja szakmai és módszertani, valamint emberi fejlődése érdekében tudatos fejlesztést tervezünk
- megjelenik ez a továbbképzési programban is; megvalósulása szintjéről minőségpolitikánk működtetése során győződünk meg
- alkotó pedagógiai klímát teremtünk az eredményes munka érdekében;
- mérés, értékelés tudatos és szakszerű alkalmazása érdekében segítségnyújtás a pedagógusok számára

I. 1.2. Kiemelt CÉLOK megvalósításához rendelt FELADATOK

Célok	Feladatok/tevékenységek	Eljárások, módszerek	Elvárt eredmények
A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése, pályaorientáció	Tanulási képességek fejlesztése /önálló ismeretszerzés, hatékony tanulási technikák megismertetése, tanulási motiváció erősítése önismeret fejlesztése, pályaismeret	kísérletek, kiselőadások, megfigyelések. Könyvtári és informatikai eszközök használata osztályfőnöki órák, tájékoztatók, szakértő igénybevétele	<i>tanulmányi eredmények növekedése</i>
A kompetencia alapú oktatás kiterjesztése minden osztályra	Egyéni haladást biztosító kooperációs tevékenységek iskolai szintű alkalmazása	Differenciált eljárások, egyéni fejlesztés módszerei KIP-pel ismerkedés	<i>kompetencia mérési eredmények javulása, eleget tenni a felzárkóztatás és a tehetséggondozás feladatainak is</i>
A kompetencia-alapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése, és megvalósítása	Továbbképzések, önképzések, egymástól tanulás	esetmegbeszélések, probléma megoldó fórumok, hospitálás, iskolán belül és más intézményekben	<i>intézményi rendszerből kimaradók számának csökkenés</i>
a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése, újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése	Új tanulásszervezési eljárások széleskörű bevezetése	Hefopban, támopban tapasztalt kollégák látogatása, jó gyakorlatok átvétele műhelyfoglalkozásokon	Az elégedettség mérésen egyre jobb eredmény elérése, 80% feletti.
a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyéni szabott fejlesztése közösségek fejlesztése, integráció, mikrokörnyezet bevonása	A tanulók kompetenciáinak követése:a diagnózison alapuló egyén fejlesztés helyzetek teremtése közösségi programokhoz szülői programok, szakmai szolgáltatások	Egyéni fejlesztési terv, fejlesztési napló, 3 havi értékelés vetélkedők, ünnepek, rendezvények, kirándulások kulturális és tájékoztató programok	SNI és IPR tanulók mellett egyre több tanulóra fejlesztési terv
az esélyegyenlőség érvényesítése	Integrált nevelés biztosítása a HHH és SNI-s tanulók részére	Felzárkóztatási program megvalósítása	Családi háttér változó figyelembe vételével számított eredményhez képest magasabb értéket érünk el az országos mérésen.
szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása	Arányos létszámok biztosítása a csoport alakításban és a működés minden területén	Heterogén csoportok működtetése, a HHH-s és SNI tanulók teljes körű bevonása	<i>a HHH és SNI tanulók integrált nevelése</i>
digitális írástudás elterjesztése	IKT stratégia alapján	IKT eszközök általános használata	6. osztálytól kezdve minden tanuló képes a felkészülés és a fejlesztés valamint a kommunikáció támogatására IKT eszközöket használni.

A feladatok megvalósulásáról a fejlesztés érdekében visszajelzéseket gyűjtünk:

- továbbtanulási mutatók
- magas számú részvétel a közösségi rendezvényeken
- tanórán kívüli programok fejlesztő jellegű működése
- az értékelés eredményeinek beépülése a fejlesztésbe
- belső önértékelések, tanfelügyeleti ellenőrzés, minősítések értékelő lapjai
- a szülőktől kérdőívek útján a tanfelügyeleti ellenőrzéshez kapcsolódóan
- a szülők részvétele a háromhavonkénti tanulói értékelésen r. a tanév rendjéről
- közös rendezvényeken magas szülői részvételi arány
- működő kapcsolatok a több partnerrel
- a tanulói közösségekben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás
- az iskolai teljes környezetben előítéletes magatartási megnyilvánulás
- az eredményes oktatás-neveléshez szükséges módszertani repertoár és változatos tanulásszervezés, ikt eszközök és módszerek jelenléte
- releváns oktatási mérőeszközök alkalmazása fittség mérés, idegen nyelvi mérés, országos kompetenciamérés eredményeinek elemzésével
- tehetségprogram eredményei
- egyéni fejlesztési tervek száma és minősége

A Támop 3.1.4 projekt keretében kidolgozott innovációk, valamint jó gyakorlatok állnak rendelkezésünkre lehetőségként a változatos és hatékony tanulásszervezés és módszertan érdekében.

Innovációs tevékenységek eredményeként megvalósuló programok

Önálló innovációk

- Drámapedagógiai eszközök alkalmazása a konfliktusok kezelésében
- Iskolai sportfoglalkozásokat támogató fejlesztések, sport általi nevelés lehetőségei
- Képességmérés eredmények értelmezése, kompetenciamérés eredményeinek javítására eljárásrend kidolgozása
- Továbbtanulási eredményesség javítását segítő szakmai segédanyag
- HHH tanulók bevonása a tanórán kívüli fejlesztő foglalkozásokba
- SNI tanulók beilleszkedését segítő program kidolgozása
- Gondolkodás-módszertan SNI tanulónál
- Sdt beépítése a tanórákba.
- E-tananyagok alkalmazása a bevezető szakaszban.

Jó gyakorlataink:

- Informatika oktatás tantervi programja 5-8. évfolyam részére ECDL vizsga lehetőséggel ötlet az iskolataska oldalon
- Iskolai tehetséggondozás megvalósítása a 3-8. évfolyamon ötlet az iskolataska oldalon
- Kreatív tanulás és kísérletezés IKT eszközökkel támogatva bevált jó gyakorlat az iskolataska oldalon
- Kultúrák megismerése a rajz és a színjátszás eszközeivel
- Szociális kompetencia fejlesztése a szövegértés és –alkotás képességén keresztül bevált jó gyakorlat az iskolataska oldalon
- Tanulásmódszertan- és gondolkodásfejlesztés tudástérképek segítségével bevált jó gyakorlat az iskolataska oldalon
- Tanulók egyéni fejlesztése a fit-kid sportág segítségével
- Tehetséggondozó tábor az IKT eszközök felhasználásával- ötlet az iskolataska oldalon

Jó gyakorlataink képezték alapját annak, hogy az Oktatási Hivatal Szegedi POK bázisiskolája lettünk. Bázisiskolaként évente készítünk munkatervet.

Referencia iskolai szerep:

- külső és belső műhelyek működtetése, jó gyakorlatok átadása
- mentorálás, pályaszocializáció segítése, 60 órás mentorképzést teljesített két pedagógus, mentorként tett szakvizsgát egy fő
-

Mentoráló intézményi szerep: Az iskola közös ügyünk- mentoráló intézményi pályázat gyakorlatának folytatása

Tehetségpont szerep:

- Hálózati együttműködés más tehetségpontokkal és a Tehetségsegítő Tanáccsal. Kezdeményeztük térségi tehetségtanács létrehozását, melynek tagjai vagyunk
- Tehetségterületek: interperszonális, intraperszonális, logikai-matematikai, testi-kinesztetikus, térbeli-vizuális.

A kompetencia-területek beépítése

Alapelvek	Célok	Feladatok	Módszerek	Eszközök, eljárások
A valós élethelyzetekben szükséges kompetenciák kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - anyanyelvi, - idegen nyelvi, - matematikai, természettudományos - digitális, - önálló tanulás, kezdeményszerző-képesség, vállalkozói kompetenciák, - esztétikai-művészeti képességek fejlesztése minden lehetséges helyzetben 	Önfejlesztő tanulási képességek fejlesztése, helyzetteremtés kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményszerzőképesség, problémamegoldás, a kockázatértékelés alkalmazására, a döntéshozatal és az érzelmek kezelési technikáinak elsajátításához.	A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.	Az egyes kompetencia-területekre készített programcsomagok (tanulói, tanári segédletek, demonstrációs eszközök, stb.) Elérhető: www.sulinovadatbank.hu
Felkészíteni az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása.	A tanulás tanítását és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását minden pedagógus tekintse kiemelt feladatának!	A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak. Kiemelten: osztályfőnöki órák, napközis és egyéni foglalkozások, fejlesztések során. Szülők részére a szülői értekezleteken.	A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rendszerben funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket. A mérőeszközöket iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez standardizált mérőeszközöket alkalmazunk ; IKT-val támogatott mérés-értékelési tevékenységek	A tanulásmódszertan témahetek és projektek beépítése 5 – 8. évfolyam tantárgyi struktúrájába. A diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközait iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez pedig megyei ill. országos standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.

Az egyéni adottságokat figyelembe véve alakítjuk tanítványainkban a teljesítmény-központú beállítódást (attitűd), az önálló tanulás képességét.	Minden kolléga helyezzen kiemelt hangsúlyt a kreativitás fejlesztésére és a (belső) tanulási motiváció erősítésére!	Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.	Differenciált, a valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.	Egyéni fejlesztő programokkal (felzárkóztató, fejlesztő, versenyre készítő - tehetséggondozó), és a modern informatikai eszközök alkalmazásával (CD, videofilmek, SDT, könyvtár) segítjük az egyéni haladási ütem követését.
A kiváló adottságokkal és képességekkel rendelkező tanulóknak is lehetőséget teremtünk tehetségük kibontakoztatására.	A képességfejlesztés és tehetséggondozás minden tantárgy keretében legyen kiemelt szempont – mind a tanórai és tanórán kívüli foglalkoztatási formákban	A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.	A tanórai és tanórán kívüli tevékenységekben, a tanulmányi versenyekre történő felkészítéssel, szerepléssel.	Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programokkal. A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszerével.
Idegen nyelvű kommunikáció prioritása	Az idegen nyelvek tanulása iránti igény felkeltése.	Felkészítés az alapfokú nyelvvizsgára.	Az idegen nyelv tanulását a programok / taneszközök kiválasztásával segítjük az életkori sajátosságok és egyéni szükségletek figyelembe vételével.	A modern nyelvoktatási technikák, módszerek és eszköztár alkalmazása, a SDT, internet lehetőségeinek kihasználása.
Alkotó pedagógiai klímát teremtünk az eredményes munka érdekében.	következetes követelés tanuló jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság, segítőkészség!	integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.	Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).	Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.

a szociokulturális hátrányok leküzdése Szakszerű integrációs és inkluzív nevelési gyakorlat megvalósítására törekszünk.	Mérsékeljük a szocio - kulturális hátrányokból adódó tanulási esélyegyenlőtlenséget	hatékony felzárkóztató munka, napközi otthonos ellátás, tanulószobai foglalkoztatás	Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel. Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!	Felzárkóztató, differenciált csoportos foglalkozás keretében és egyéni felzárkóztató korrepetálással. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált felkészítésként is, ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg;
A kompetencia alapú oktatás kiépítésével alkalmazzuk az SDT –IKT programokat és lehetőségeket.	Minden pedagógus alkalmazza a modern infokommunikációs technikákat, a számítástechnikai - informatikai eszközöket a saját tantárgya oktatása során!	Tanórai keretben és azon kívül megtanítjuk gyermekeinknek a számítástechnika alapjait, az interaktív táblával folytatott oktatási metódust.	A fejlesztő programok alkalmazásával lehetővé tesszük minden tanulónak az egyéni tanulási utak érvényesítését.	Alsó tagozatban már megismerkednek a számítógéppel, barátkoznak játékos képességfejlesztő programokkal, a felső tagozaton és középiskolában az iskola profiljának megfelelő informatikai képzést nyújtunk..
A konstruktív életvezetésre történő felkészítés. Ezáltal válhat a fiatal egyénileg sikeressé, és társadalmilag hasznossá.	A pozitív tartalmú társas kapcsolatok építése, az egyéni életélés kultúrájának megalapozása, a természeti - társadalmi és emberi környezet felelős alakításában való aktív részvétel.	alkalmazzuk a kerettantervi jellegű – műveltségterületeken átívelő programcsomagokat	Ezeknek a moduloknak a felhasználásával: Én és a világ Én és a másik Az én dimenziója Polgár a demokráciában Felnőtt szerepek Toleranciára nevelés	A programcsomag részét képező tanulói és tanári eszközök. Kooperatív tanulás-tanítási technikák, drámapedagógiai módszerek, demonstrációs eszközök, SDT-anyagok.

Reális önismeret és életszemlélet-formálása a továbbtanulási / pályaválasztási döntések kialakításában, a tudatos életpálya-építést, az egyéni karrierprogramok megvalósítása.	A tanuló legyen képes énképébe, önreflexióiba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő beállítódásokat (attitűdök), motívumokat!	A pedagógusok alkalmazzák a tanuló megismerési eljárásokat és módszereket az önmegismerés és önkontroll; a felelősség, az önállóság; az önfejlesztés igény kialakítása érdekében	A tanuló megismerési technikák és eljárások elsajátítása és szükség szerinti alkalmazása az iskola belső mérési- ellenőrzési-minőségbiztosítási programjának megfelelően.	Vizsgálati módszerek, tesztek rendszerbe állítása, a tapasztalatok fejlesztő hatású visszacsatolása. Az eljárások alkalmazásához szükséges professzionális tudás megszerzése.
A testi, szellemi és lelki fejlődés harmóniájának integrációja a személyiségben.	Fejlesszük a munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat: rugalmasság, kreativitás, önállóság, döntéshozatal, cselekvőképesség, magabiztosság, kritikus szemlélet, felelősségtudat,	Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.	Emberléptékű következetes követelés. Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.	Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése. A kultúrált és egészséges életvitel kialakítása.
A mennyiségi oktatás helyett a minőségi oktatás előtérbe helyezése	Biztosítsuk az alkalmazható tudást minden tanuló számára!	Szakmai és módszertani megújulás a már jól bevált hagyományos módszerek mellett.	A hatékony tanulási technikák megismertetése a nevelőkkel.	Differenciálás Kooperatív technikák Projektok Tudástérkép
A releváns tudás kialakítása a matematikai-logikai, az idegen nyelvi kompetencia területén.	Juttassuk el a tanulókat a realisztikus, azaz a mindennapi életben előforduló szituációkban való alkalmazás képességéhez!	Szelektálni a tantárgyi tartalmak között.	A kompetencia alapú idegen nyelvi és matematika oktatás bevezetése. Projektnapok szervezése.	A gyakorlati életből vett problémák, feladatok megoldása. Az idegen nyelv funkcionális elsajátítása.

Kiemelten fontos a produktív nyelvi/idegen nyelvi tevékenységek fejlesztése, ezeken belül a szóbeliség prioritást élvez.	A beszédfejlesztés fő céljai: - interakció - összefüggő beszéd	egyszerű közlések, megszólítások, utasítások alkalmazásának képessége alakuljon ki.	Betanult szerepeket el tud játszani. Csoportos páros felkészülés után interakcióban vesz részt Felkészülés után ismerős, személyes témában informál.	A párban és csoportban dolgozzák fel az adott témákat, szituációkat.
Az írásbeli szövegalkotás fejlesztése is alapvetően fontos a mai modern világunkban	Növekedjen a tanuló kreatív íráskészsége, ezzel képes lesz meglévő ismereteit ötletesen, újszerűen, szokatlan funkcióban használni.	Tudjon írni: - üzeneteket - feljegyzéseket - életrajzot - magánlevelet - egyszerű történeteket	Ajánlott nyelvi tevékenységek: - vázlatkészítés - életrajz írása - élménybeszámoló - üzenet - feljegyzés írása - történet tömörítése	Minták, vázlatok, produktumok elemzése, alkotása. Gyakorlás
A szövegértés a beszédértés és az olvasás kompetenciáját foglalja magában.	A cél, hogy a tanuló képes legyen megérteni a köznyelvi beszédet, információkat. Megértse a közlésekben kifejezett érzelmeket.	A hétköznapi témákról szóló szövegeket megértése; a kívánt információt megtalálása, megértése.	Mindenféle szövegtípus hallgatása és olvasása a megfelelő nyelvi szinthez igazodva. - hírműsor - filmrészlet - interjú - történetek, mesék, - versek	Autentikus olvasott és hallható anyagok feldolgozása.
Az értékelés kompetenciákra és ismeretekre egyaránt irányul. Lényeges az önértékelés, mely az autonóm tanulók fontos mércéje.	A megszerzett tudás fenntartása egy életen át tartó folyamat.. Cél, hogy az értékelés, fejlesztő jellegű legyen.	Az értékelésnek fontos része - az önértékelés - a társak értékelése. Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási szinteket.	Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.	A tanuló portfóliót készít,/ a tanuló összes munkája összegyűjtve/ - ünneplés - dicséret - oklevél - naplóvezetés /erősség, gyengeség/ - közös értékelés

I.1.3 NAT kiemelt fejlesztési feladatok:

Felkészülés a felnőttlét szerepeire	Témahét a családról alsó tagozatban, pályaválasztás folyamatszabály működtetése, osztályfőnöki tanterv
Testi és lelki egészség	Egészségnevelés fejezetben szabályozva, osztályfőnöki tanterv, biológia modulok
A tanulás tanítása	osztályfőnöki tanterv, napközis foglalkozások
Környezettudatosságra nevelés	Környezetvédelem fejezetben szabályozva, osztályfőnöki tanterv
Gazdasági nevelés	osztályfőnöki tanterv
Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés	Szociális kompetencia modulok az osztályfőnöki tantervben
Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra	történelem, osztályfőnöki tanterv, Diáktárlat projekt
Hon- és népismeret	tantárgyunk, valamint osztályfőnöki tantervben; ünnepek, megemlékezések rendszere
Énkép, önismeret	osztályfőnöki tantervben, értékelési rendszerünkben

I. 1. 4. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐMUNKA PEDAGÓGIAI ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI

- fokozatosan **átvezetjük a gyermeket** az óvoda játékközpontú cselekvéseiből **az iskolai tanulás tevékenységeibe**;
- **mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz**, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az ismeretek elsajátításának folyamatában az **induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával** törekszünk a konvergens és divergens gondolkodás képességének fejlesztésére;
- a **mozgásigény kielégítésével**, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; **a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával**;
- az egészséges életvitel kialakításához **az egészségtan modul** gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását **a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával** kívánjuk megvalósítani;
- az **önismeret** alakításával, a **fejlesztő értékelés és önértékelés** képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: **az életkori jellemzők figyelembevétele**; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;

- **egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát**, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- minden gyermek számára biztosítjuk képességeinek, érdeklődésének távolabbi céljainak **megfelelő programokat, tevékenységi formákat**;
- **a képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált felkészítésként is**, ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg;
- **a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük**;
- a személyiség **erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával**; helyes **magatartásformák megismertetésével** és gyakoroltatásával;
- a **kortárs kapcsolatok** megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő **praktikus ismeretek** nyújtásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat **és az alapvető képességek, készségek elsajátításával**; a **mentális képességek** célirányos fejlesztésével; **az önálló tanulás és az önművelés alapozásával**;
- az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciált fejlesztés, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése; fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő **kooperatív- interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat**;
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- **heurisztikus tanulási helyzeteket** és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a **megismerés, a tudás öröméhez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét**;
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi **meggyőződés és az erkölcsi cselekvés** kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával **a szocializációs folyamatokat segíti elő**;
- a tanulók megszerzett tudásukat **valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében** is alkalmazzák, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- az iskolában folyó nevelő – oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint **funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket**;
- **alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket**;
- Az új tanulásszervezési eljárások intézményi célkitűzéseinek megvalósítása
- A NAT kompetenciaterületek fejlesztését az újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása tovább erősíti, illeszkedik az oktatási programok implementációját támogató IKT taneszközök bevezetéséhez.
- A differenciálás iskolai lehetőségeinek cél és eszközrendszerének általánossá válása
- **az elemi szocializáció eredményeire építve beavatjuk tanulóinkat az állampolgári szocializáció folyamatába.**
- A módszerek kiválasztásánál mindig figyelembe kell vennünk a következőket.

A módszerek igazodnia kell:

- a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez
- a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez
- a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához
- a feltételrendszerhez

Cél, hogy a frontális oktatásszervezést alkalmazó eljárásokat és a zömmel lexikális ismeretközlő eljárásokat felváltsa a kompetencia (képesség) alapú fejlesztést hatékonyan támogató módszertan.

A kívánt változás:

ismeretátadás	>	ismeretbe ágyazott képességfejlesztés
tanárközpontú egységes módszer	>	tanulóközpontú módszer
aktív tanár-passzív tanuló	>	aktív tanár - aktív tanuló
egyirányú kommunikáció	>	többirányú kommunikáció
mindent megtanítani	>	reális tananyagmennyiség

Tanulás szervezési eljárásaink kiterjesztése az alábbi tanulói tevékenységekre:
tanulmányi tevékenység, fizikai munkatevékenység, önkiszolgáló tevékenység, önkormányzati tevékenység, kulturális tevékenység.

Szervezeti eljárások a tanulásszervezésben

1. szervezeti keretek	évfolyam/tantárgy	szervezési módok	módszerek
8-16 óra időbeosztása	1-2. évfolyamon	Szülői igények figyelembe vételével szervezzük.	De. és du. is váltakozva jelenik meg a tanulás és a szabadidő.
Csoportbontás	3-8. évfolyam német/angol, technika, informatika órákon	Nyelvi órákon: tudásszint alapján Technika: nemek szerint Informatika: 5. o-tól a természettudományos- humán programra jelentkezés alapján Testnevelés: alkalmasság és jelentkezés alapján	Kooperatív foglalkoztatás, differenciálás
Napközi	3.-8.	Szülői igények figyelembe vételével szervezzük.	Részletesen kidolgozott programunk alapján.
Tehetséggondozás szintcsoportok	5-8. évfolyam matematika, magyar természettudományok	Tehetségek kiválasztása alapján, szülői igények figyelembe vételével szervezzük.	A csoportok tantervei eltérnek.

SNI, BTMN és HHH –s tanulók integrált nevelés	1-8.	Egyéni, az egyéni fejlesztési tervek a SNI, BTMN és a HHH tanulók esetében kötelező, mentor tanár és fejlesztő pedagógus készíti.	Egyéni fejlesztési tervek alapján, kiegészítve a tanórai differenciálással.
Tanórán kívüli iskolai formák	1-8.	Szakkör (heterogén csoportban)	tehetséggondozás
	1 – 8.	sportkör	Tehetséggondozás és tömegsport
	Kollégák részére	tanfolyamok	Belső továbbképzések, kiemelten a pedagógusok informatikai kompetenciáik, tananyagszerkesztés
	Kollégák részére	alkalmi műhelymunka rendszeres belső és külső műhelyek mentorálás	Kapcsolódnak az IPR-hez, valamint jó gyakorlatainkhoz: Tudástérkép, tesztek, szociális kompetenciafejlesztés, kulturális kompetenciák referencia iskolai feladatok pályaszocializáció gyakornokoknak
	1 – 8.	felzárkóztató foglalkozások	Fejlesztési tervek alapján
	1 – 8.	fejlesztő foglalkozások	Fejlesztési tervek alapján
Iskolán kívül	1 – 8.	Kirándulások (iskolai, osztály), igény szerint Határtalanul program	Madarak és fák napja, Tanulmányi- nem kötelező
	1 – 8.	Táborok (nyári, IPR, sí) a lehetőségek, támogatások, pályázatok függvényében	Személyes kapcsolatépítés, kiscsoportos foglalkozások, játékos fejlesztések
	1 – 8.	múzeum, könyvtár, művelődési ház, mozi, színi előadások, Halas Galéria látogatása	Tanmenetekben tervezett látogatások
2. Tanórák típusa/ prioritása Korszerű tanulásszervezési eljárás		Javasolt arány	
Frontális		50% alatt	Differenciált pedagógia, drámapedagógia
Differenciált tanulás- tanítás szervezés		50-100% Mennyiségi és minőségi differenciálás Tanulási követelmények differenciálása	Projekt -pedagógia pedagógia, drámapedagógia, Kooperatív technikák, problémaközpontú tanulás

			páros tanulás
Kooperatív technikák alkalmazása heterogén csoportban		25-30%	Kooperatív technikák, drámapedagógia
IKT-val támogatott tanórák		25 % Problémamegoldó csoportfeladatok Alkotó, felfedező, kutató feladatok Érvelésre-vitára alkalmas feladatok Ellenőrzés, értékelés Digitális tartalmak fejlesztéséhez és Sdt beépítéséhez a tanórákba, valamint e-tananyagok alkalmazásához Támop projekt keretében kidolgozott innováció segíti munkánkat. Aktív tábla, laptop program alkalmazása.	Projekt –pedagógia, Kooperatív technikák, problémaközpontú tanulás Csoportmunka Pármunka-tanulópár Egyénre szabott munka Részben egyénre szabott munka Önálló munka
Témahét Témája: minden tanév munkatervébe kerül	2., 5. és 6. évfolyam Megjelenik a tanmenetben is.	Támop projekt keretében kidolgozott, tanulásszervezéshez kapcsolódó útmutató kiadvány áll rendelkezésre.	Projekt - pedagógia, drámapedagógia, Kooperatív technikák, problémaközpontú tanulás
3 hetet meghaladó projekt Témák: Diáktárlat Környezet-, egészség- és fogyasztóvédelem	1.-8. 4.	Comenius projektek tapasztalatait is beépítve, TÁMOP projekt megvalósítása során kialakult gyakorlat alkalmazásával. A projekt keretében kidolgozott, tanulásszervezéshez kapcsolódó útmutató kiadvány áll rendelkezésre.	Projekt - pedagógia, drámapedagógia, Kooperatív technikák, problémaközpontú tanulás
Moduláris oktatás	8. évf. Angol Kifutó rendszerben a NAT moduljai	Csoportfeladatok Alkotó feladatok Felfedező, kutató feladatok 5 óra Támop projekt keretében kidolgozott, tanulásszervezéshez kapcsolódó útmutató kiadvány áll rendelkezésre.	Projekt-pedagógia pedagógia, drámapedagógia, Kooperatív technikák, problémaközpontú tanulás
Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli tervezés	Magyar nyelv és irodalom a 8. évfolyamon Kifutó rendszerben a TÁMOP 3.1.4 fenntartási időszakában	Támop projekt keretében kidolgozott, tanulásszervezéshez kapcsolódó útmutató kiadvány áll rendelkezésre.	Innovációs tevékenységek eredményeként megvalósuló programok: című részben részletesen.
Jó gyakorlatok adaptálása		Alkalmi műhelymunka	Belső továbbképzések

Önálló iskolai innováció	„Innovációs tevékenységek eredményeként megvalósuló programok” című részben részletesen.		
Tanulói program laptop	Innovációs tevékenységek eredményeként megvalósuló programok című részben részletesen. Támop projekt keretében kidolgozott, tanulásszervezéshez kapcsolódó útmutató kiadvány áll rendelkezésre.		
	Az ének és a testnevelés kivételével minden tárgyból 1-5 évfolyamon	30%-ban Differenciálás, csoportmunka, kutató feladatok	Cmap készítése Internet használat Power Point prezentációk készítése
A halmozottan hátrányos helyzetű, BTMN és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása	1-8. évfolyamon minden tantárgy	Tanórán egyénre való odafigyeléssel Egyéni foglalkozások keretében. A SNI, BTMN és HHH tanulók iskolai közéletbe történő bevonása. Iskolán kívüli rendezvényeken való részvétel. Támop projekt keretében kidolgozott, tanulásszervezéshez kapcsolódó útmutató kiadvány áll rendelkezésre.	Egyéni fejlesztési tervekben megfogalmazott feladatok megvalósítása. Feladatbankok, játékgyűjtemények javaslatainak követése, alkalmazása, beépítése a tanórába. Speciális preventív terápia .

A fenti órátípusok, szervezeti formák egymást lefedhetik.

Fejlesztési terv készül, melynek szervert NAS mappájában van, formátuma adott:	ki készíti
SNI, BTMN	gyógypedagógus
tehetségek (azonosított, ill. komp. mérésen min. 4-es szinten teljesítők)	tehetségmentor
kompetencia-mérésen 2-es szinten vagy alatta teljesítők	szaktanár
halmozottan hátrányos helyzetű tanulók	IPR mentor
lemorzsolódással veszélyeztetettek	osztályfőnök

2. Tanórán kívüli tanulási alkalmak szabályai:

- Minden tavasszal kötelező véleménykérés a tanulóktól és szülőktől a kívánt foglalkozásokról.
- Döntést hoz az igazgató.
- Felvételre jelentkezés a foglalkozást tartó pedagógusnál.
- A felvételtől ő, a foglalkozás indításáról az igazgató dönt.
- Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók előnyt élveznek.

Lehetőségek:

- bemeneti (a tanóra elején) mérés (pl. annak megállapítására, hogy a tanulók felkészültsége megfelelő szintű-e az új tartalom befogadására, elsajátítására)
- fejlesztő célú mérés, értékelés (a tanóra során ellenőrző feladatok megoldása a továbbhaladás, illetve a megértés, elsajátítás szintjének ellenőrzésére)
- összegző, szummatív értékelési eljárások alkalmazása a tanulók teljesítményének, tudásszintjének mérésére
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, VHS, DVD, kamera, digitális fényképezőgép, stb.) igénybevétele a tanórán a mérési-értékelési folyamatban
- aktív tábla, laptop program alkalmazása.
- csoportos feladatmegoldás esetén egyéni teljesítmény értékelését lehetővé tevő eszközök, eljárások alkalmazása (szoftverek, hálózati megoldások, stb.)
- mérési, értékelési eljárásban internet, elektronikus kommunikáció igénybevétele (SDT, internetes feladatbankok, házi dolgozat, projektfeladat megoldása, távoli elérés, stb.) nevelési célzatú (nyílt és zárt) csoportfoglalkozás a nevelési problémák megbeszélésére, kezelésére;

A módszerek kiválasztásában mérlegelni kell, hogy saját tanítási folyamatunkban miképp tudunk harmóniát teremteni e kérdésben, és hogyan tudunk olyan új kompetenciák fejlesztéséhez hozzájárulni, mint:

- a rugalmasság és alkalmazkodóképesség,
- az önálló és társas tanulásra való képesség,
- a problémamegoldó képesség, kreativitás,
- a bizonytalanság kezelésének képessége,
- az együttműködési és közvetlen kommunikációs képességek,
- az írott kommunikáció alkalmazásának képessége,
- az IKT- technológia alkalmazásának képessége.

	Módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés, Gyakoroltatás, Segítségadás, Ellenőrzés, Ösztönzés. - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása.
2. Magatartási modellek bemutatása. közvetítése. A bizonytalanság kezelésének képessége	- Elbeszélés, megbeszélés előadás, - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása. Drámapedagógiai eszközök alkalmazása a konfliktusok kezelésében- Támop projekt keretében kidolgozott innováció ad módszertani segítséget.

	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből. <p><i>példakép, példakövetés, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló;</i></p>
<p>3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása) A problémamegoldó képesség, kreativitás</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés. <p>A tanulók önálló elemző munkája. Kooperatív tanulás Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. Vita, Kísérlet, Projekt</p>
<p>4. Tanulói együttműködésre alkalmas módszerek Az együttműködési és kommunikációs képességek,</p>	<p>Kooperatív technikák- Komplex Instrukciós Program alkalmazása, az éves óraszámok 20%-ában. Drámapedagógia Differenciált fejlesztés Projekt team</p> <p><i>kooperatív feladatmegoldás, követelés, megbízás, (ön)ellenőrzés, (ön)értékelés, játékos módszerek, gyakorlás;</i></p>
<p>5. digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata</p>	<p>Tanári demonstrációk, differenciálás a feladat-adásban Csoportmunka Pármunka-tanulópár Egyénre szabott munka Részben egyénre szabott munka Önálló munka Tanulói házi feladat, egyéni projekt támogatása, laptop program, Prezentációk és tudástérképek készítését ösztönözzük</p>

Folyamat alapú pedagógiai tervezés: képességek, kompetenciák/ tartalom, témakörök/ fejlesztési feladatok/ tanulói tevékenységek tervezése

Dokumentumai:

- a helyi tanterv/programterv
- tanmenet
- projektterv, témahét tervezése
- mérési rendszer
- egyéni tanulási/fejlesztési terv (SNI, HHH, többiek)
- óraterv, óravázlat
- folyamatleírások

Az átmenet biztosítása: az első osztály tanítói ismerjék meg az óvoda módszereit, hagyományait, eljárásait.

A felső tagozat, mint több tanáros rendszer, egységesítse módszerit, alakuljanak ki az egy osztályban tanítók közösségei, teamjei, akik együttműködésükkel biztosítani tudják a hatékonyságot, a továbbtanulás lehetőségeit. Ismerjék meg a középiskolák szokásait, eljárásait. Továbbtanulási eredményesség javítását segítő programot dolgoztunk ki a Támop projekt keretében.

A **kompetenciamérések** eredményeinek felhasználása, javító tevékenységek megszervezése, a bevezetett kompetencia területekhez kapcsolódóan.(Tanévre készített intézkedési tervek a kompetencia mérés eredményei alapján február hónapban- 5.-ben a magunk által javított kompetencia mérőlapok eredménye ismeretében, 7. évfolyamon az első szint alatt teljesítő és a 4-es szinten levő tehetséges tanulók kiszűrése, számukra egyéni fejlesztési terv készítése matematika és magyar szakos kollégák által.)

Az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulók együttnevelését-oktatását meghatározó célok és elvárt eredmények: megfogalmazása.
(HH;HHH; SNI tanulókkal való foglalkozás megszervezése- részletesen az IPR fejezetben szabályozva.)

Melyik modul melyik tárgyban, hány órában valósul meg: II.1 fejezetben részletezve.

Az elektronikus írástudás elterjesztésének intézményi eljárásai: Lásd IKT stratégiában.

Az IKT eszközhasználat megvalósítását támogató tevékenységrendszer meghatározása:

IKT eszközhasználat tevékenységrendszere	szövegértés	matematikai logika	választott kompetenciaterület
információs és Kommunikációs Technológia	Fejlesztő programok: beszédmester	Internetes linkgyűjtemény	Idegen nyelv – elektronikus tananyagok, saját fejlesztésű e-tananyagok
IKT alapú eszközök	Tanulói laptopok, PC-k, projektor, digitális táblák, szoftverek		
IKT-val támogatott tanóra	Tudástérképek, linkgyűjtemények, prezentációk, digitális táblához szerkesztett segédanyagok		
IKT-val támogatott mérés, értékelés	mérőlapok, SULINOVA – adatbank mérőeszközei		

Nevelési céljaink, módszereink, eljárásaink megvalósulását, akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - és a sajátos nevelési igényű , a hátrányos helyzetű gyerekek a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, attitűdökkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri azokat a tanulási módozatokat, amelyek segítik az élethosszig tartó tanulást
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére, az inklúzióra.
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

I.1.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Pedagógusok feladatai

Ha a pedagógus megítélése szerint a gyermek, a tanuló beteg, gondoskodik a többi gyermektől, tanulótól való elkülönítéséről, és kiskorú gyermek, tanuló esetén a lehető legrövidebb időn belül értesíti a gyermek, a tanuló szüleit.

Tanulmányok alatti vizsga során tagja lehet a vizsgabizottságnak.

Az országos pedagógiai mérések – a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerinti – végrehajtásában az iskolák, az iskolák vezetői és pedagógusai kötelesek közreműködni. A pedagógus a tanórai foglalkozásokról az órarendnek megfelelően osztálynaplót vezet. Az osztálykerettől eltérő, csoportbontással kialakított tanórai foglalkozásokról és azok résztvevőiről a pedagógus csoportnaplót vezet.

A pedagógus csak a nevelő-oktató munkával összefüggő feladatokhoz nélkülözhetetlen ügyviteli tevékenységet köteles elvégezni.

a pedagógusok a nevelési-oktató intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktató intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A tanév elején egyeztetett módon az általa vállalt tanulókról egyéni fejlesztési tervet készít (legalább egy tanuló), melynek megvalósulást követi, dokumentálja, tanév végén összegzi.

Elkészíti mindennapi nevelő-oktató munkáját megalapozó pedagógiai tervezés dokumentumait a mindenkori jogszabályoknak megfelelően.

Az osztályfőnök vezeti az osztálynaplót, a törzslapot, kiállítja a bizonyítványt, és vezeti a továbbtanulással összefüggő nyilvántartást.

Együttműködik az osztályában tanító pedagógusokkal, szülőkkel, GYIV felelőssel. Osztályfőnöki tanterv alapján tanmenetet készít, melynek alapján heti egy osztályfőnöki órát tart. Ennek során törekszik a tanulók tevékenységközpontú foglalkoztatására. Szülői értekezletet évente 2 alkalommal - szeptember és február hónapban - tart.

Heti teljes munkaideje a tantárgyfelosztás szerinti tanítási órákból, valamint a nevelő-, illetve nevelő és oktató munkával, a gyermekekkel, tanulókkal való foglalkozással összefüggő feladatok ellátásához szükséges időből áll. (326/2013. kormányrendelet 17.§ (2) szerint.)

A teljes munkaidő tanítási órákkal le nem kötött részében munkaköri feladatként ellátja a nevelő és oktató munkával összefüggő egyéb feladatokat, így különösen:

- felkészül a foglalkozásokra, tanítási órákra, előkészíti azokat,
- értékeli a gyermekek, tanulók teljesítményét;
- elvégzi a pedagógiai tevékenységéhez kapcsolódó ügyviteli tevékenységet,
- részt vesz a nevelőtestület munkájában,
- a hátrányos helyzetű tanulók és a tehetséges tanulók képességeinek fejlesztésében (legalább egy-egy tanulóra egyéni fejlesztési tervet készít, mentorálja, utánkövetést végez),
- az iskola kulturális és sportéletének, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésében,
- a gyermekek, tanulók felügyeletének ellátásában,
- a diákmozgalom segítségével, a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével, a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában, az intézményi dokumentumok készítésében. (326/2013. kormányrendelet 17.§ (1) szerint.)

Az óráközi szünetben a tanulók felügyeletével, a következő tanóra előkészítésével összefüggő feladatokat látja el.

Kiegészítés: szertárrendezés, leltározás, szülői értekezletek tartása, fogadóórán és belső képzéseken valamint belső műhelyeken részvétel, szemléltető anyagok készítése, bemutató órák tartása, tanulmányi kirándulás munkaterv szerint, minőségügyi feladatok, mérésekben részvétel. Önértékelés, önfejlesztési terv készítése a vonatkozó jogszabály szerint (326/2013. kormányrendelet). Megismeri a pedagógussal, intézménnyel szemben támasztott intézményi elvárásokat.

Osztályfőnök: Megbízása az év szeptember 1-jén kezdődik és a tanév végéig szól. E szerződés megkötéséhez engedély nem szükséges. **A megbízott a megbízást a következőknek megfelelően látja el:**

- A tantárgyfelosztás és az osztály órarendjének egyeztetése
- Az osztályterem rendjének kialakítása, megőrzése
- Korrepetálások, tanulópárok szervezése
- Szakköri munka, DSE részvétel, edzések figyelemmel kísérése
- Szülői értekezletek és fogadóórák tartása
- Tankönyvellátás segítése, ingyenes tankönyvre jogosultság figyelemmel kísérése, tartós tankönyvek év végi összeszedése
- Orvosi vizsgálatokhoz segítség
- Iskolai étkeztetés figyelemmel kísérése, szociális gondoskodás, felszerelés figyelemmel kísérése
- Kirándulások, színházlátogatások, klubdelutánok, farsang szervezése
- Ballagás, tabló, bankett, továbbtanulási ügyek intézése
- Osztályozó, javító és pótló vizsgák figyelemmel kísérése
- Kapcsolattartás szülőkkel, ifjúságvédelmi felelőssel, szükség esetén családlátogatás, családra vonatkozó ismeretek feljegyzése
- Hiányzások, betegségek feljegyzése
- Térítési díj rendelet szerinti befizetések figyelemmel kísérése
- Integrációs oktatásban, képesség-kibontakoztató programban, gyógy-testnevelés foglalkozásokon résztvevők figyelemmel kísérése, mentor tanárokkal kapcsolat tartása.
- Osztályközösség fejlesztése, hatékony szocializáció segítése, viselkedés kultúra fejlesztése
- Részvétel a **Felső tagozat** (5.-8. évf.) munkaközösség munkájában, az SzMSz-ben leírt munkaközösségi feladatok teljesítése
- DÖK munka ösztönzése, közeletiségre nevelés, iskolaújtság figyelemmel kísérése
- Osztályfőnöki tanmenetét az osztályfőnöki tanterv alapján, az SzMSz-ben szereplő formában elkészíti és megvalósítja.
- Az órarendben nem szereplő, nem tanórai foglalkozásokat a jelentkezések a tanuló 8-tól 16 óráig terjedő időszakát lefedő órarendben történnek. Amelyik órában a szülő felelős a tanulóért, ott aláírásával hitelesíti az adott cellát. Az így kitöltött és a szülő által aláírt órarendeket az osztályfőnökök összegyűjtik, a foglalkozásokat tartó kollégáikkal egyeztetik, ellenőrzik, az intézmény vezetőjével aláírásukkal hitelesítik, s leadják a rendszergazdának. A rendszergazda a választásokat rögzíti a Kréta naplóban, majd az így kialakult csoportnévsorokat átadja a csoportok vezetőinek. Minden tanuló teljes órarendjét osztályfőnöke beszkeneli, s a serveren a NAS/nevelőtestület/tanulói órarendek almappájába elmenti.
A fenntartó Tankerületi Központtól kapott, „Tájékoztatás osztályfőnöki munkaköri leírásról” tartalmának megfelelően módosított munkaköri leírás szerint végzi munkáját.

I. 2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A pedagógus alapvető feladata a gyermek nevelésével, tanításával összefüggésben a személyiség fejlődéséről való gondoskodás, melynek során képességét és tehetségét figyelembe vesszük.

/Az alapelvek megvalósítását szolgálják: a kitűzött célok elérése érdekében elvégzendő feladatok, az alkalmazott eljárások és eszközök./

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

- a.) az értelem kiművelése (kognitív kompetencia)
- b.) segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia)
- c.) egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia)
- d.) érzelmi intelligencia fejlesztése

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
komplex személyiségfejlesztés, differenciált módon; törekedve az egyéni eljárásokra	Az iskolai tevékenységrendszer minden eleme segítse a tanulók testi, értelmi, érzelmi, akarati és jellembeli tulajdonságainak harmonikus fejlődését!	- a reális önismeret kialakítása - az erkölcsi és jellembeli tulajdonságok formálása - a biológiai; biztonságérzet, a közösséghez tartozás, az intellektuális-esztétikai és az önmegvalósítás	Diagnosztizáláson alapuló fejlesztés. Tanári együttműködés Hatékony tanuló megismerési technikák.	Tesztek, tréningek, dramatikus játékok, önmegvalósítási lehetőségek, szereplési alkalmak teremtésével
Az életkori pszichikus sajátosságokhoz alkalmazkodunk.	Az egyes életkori fejlődési szakaszok: latencia kor (6-8 év); prepubertás kor (9-11 év); pubertás kor (12-16 év) (terhelhetőség, motiváció, viselkedési sajátosságok, társas kapcsolatok stb.) figyelembe vétele	Az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet és gondolkodás pszichikus funkcióit tudatosan fejlesztjük. Ezzel megalapozzuk a tanuláshoz szükséges alapkészségeket.	Valamennyi pszichikus funkció működését fejlesszük, a serdülő korban a produktív (konvergens és divergens) gondolkodásra helyezzük a hangsúlyt. Ezzel alapozzuk kreatív személyiségjegyek kialakulását.	A kreatív személyiség-beállítódást erősítjük, az ismeretszerzés induktív és deduktív útját egyaránt alkalmazzuk. A tanulási folyamatokban az aktivizáló módszereket részesítjük előnyben.
A pedagógus személyisége alapvető motivációs tényező, közvetett módon meghatározója a tanulói teljesítménynek, a tantárgy iránti érdeklődésnek, a személyes kapcsolatok minőségének (magatartási	Alakítsunk ki minden tanulóban sikerorientált beállítódást, ennek érdekében alkalmazzon minden pedagógus hatékony tanítási stratégiákat, nevelési stílusa legyen integratív, felismerhető együttműködéssel!	A pedagógus vértesse fel magát a professzionális szakmai-módszertani tudás elemeivel, a tanuló személyiségének megismeréséhez szükséges tudással, a tanári-tanulói interakciós és kommunikációs	A szociális befolyásolás interiorizációval történjen, amelyet nem a hatalmi tekintéllyel, hanem a vonzerővel, hitelességgel és értékeink vállalásával kívánunk elérni.	A tanulókkal a „megszólíthatóság” közelségében élnek a pedagógusok. Demokratikus együttműködési készséget tanúsítanak korlátozottan tekintélyelvű nevelési gyakorlatot folytatnak..

modell, irányító személy).		készségekkel, a konfliktusok kezeléséhez és megoldásához szükséges képességekkel		
A kompetencia-alapú oktatás összeállításánál elsődleges szempont a nevelés - oktatás személyiségfejlesztő hatásának érvényesítése.	adjunk teret: a színes sokoldalú iskolai életnek, az egyéni és csoportos tanuláshoz, játéknak, munkának; fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, eddze akarátát!	A tanulási motívumok és tanulási módok, a megismerési vágy fejlesztése, a játék-szeretet és az alkotásvágy fejlesztése, a tanulási teljesítmény optimalizálását segítő személyiségjegyek erősítése	Kognitív képességek fejlesztése: rutinok (műveletek), kommunikáció, problémamegoldás, a tanulási életforma kialakítása a pedagógusok és szülők együttműködése révén. Az egyéni (önálló) tanulási módszerek kialakítása.	A kompetencia területekre készített tanulói eszközök (tankönyvek, munkafüzetek, feladatsorok, fejlesztő programok, demonstrációs anyagok és mérőeszközök stb.) célszerű alkalmazása.
Megalapozzuk a szociális (társas) kompetencia, a pozitív szociális szokások, kialakulását. Tudatosan fejlesztjük tanítványaink társas hatékonyságát (szociális penetrancia). A pedagógusok - a segítő életmódra nevelés - sikere érdekében rendszeresen pozitív mintákat nyújtanak a segítő együttműködés változatos formáival. Ez segíti az esélyegyenlőséget.	A szociális viselkedés alapvető szabályainak megismertetése; alakítsuk ki bennük az egyéni szociális értékrendet, a döntési szabadság és felelősség összhangját. Legyenek tisztában a mindenkori szociális státusukkal. Legyenek elfogadók, késztetést érezzenek hátrányos helyzetű társaikkal együttműködésre.	Olyan iskolai életrend kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Tudják higgadtan kezelni a konfliktusos szituációkat is.	Az iskolai társas szituációk az iskolai / osztály közösség mindennapi életében „terepgyakorlatként” szolgálnak a tanulóknak az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének élményszerű megtapasztalásához; a pozitív és negatív érzelmi viszonyulások kezeléséhez (szimpátia kapcsolatok).	Élményszerű, pozitív minták felkínálása, szociális szokások, attitűdök bemutatása, meggyőződések, értékítéletek, ismeretek és készségek nyújtása, személyes példamutatás, történelmi személyiségek, irodalmi, drámai hősök tetteinek, magatartásának átélési lehetőségeivel, a negatív, antiszociális minták pusztító hatásának csökkentése, fékezése.
A személyes kompetencia fejlesztésével az egészséges és kulturált életmódra nevelést szolgáljuk. A harmonikusan fejlett személyiség szükségleteit meghatározó életfilozófia részévé válik. Kiepitjük és az egyéni életélési kultúra részévé tesszük a pozitív	Személyes képességek fejlesztése: önkiszolgálás, önellátás, önkifejezés, önvédelmi (egészségvédő, identitásvédő, önreflexív képességek (önértékelő, önmegismerő, önfejlesztő képesség). A tanuló legyen tisztában a személyiséget veszélyeztető	A tanuló tudatosan alakítsa a saját pozitív életfilozófiáját, egészséges életmódját, szokásrendszerét! A tanuló személyiségébe építsük be a jóléti modell központi kategóriáit. - egészség, - önmegvalósítás –alkotás, - minőség mindenben,	Az önellátó és identitásvédő képesség, tevékenységformáinak gyakoroltatása az életkori sajátosságoknak megfelelően a SZÉK program szerint. A személyiség egészséges önérvényesítéséhez, ugyanakkor a függőségi relációk megtapasztalására is	Beszélgetés, vita, véleménycseré, élethelyzetek, szituációk eljátszása, azok elemzése, kiselőadások, prezentációk, jelenetek bemutatása, dramatizálás, színjátszás, pszichodráma, riportok készítése - elemzése, kiállítások, vetélkedők, irodalmi - zenei -

tartalmú viszonyulásokat (attitűd), szükségleteket (igényszint), motivumokat (cselekvésre készítő belső hajtóerő), szokásokat (sztereotíp cselekvések).	negatív hatásokkal (negatív hatású társas viszonyok, káros szenvedélyek - drog, alkohol, dohányzás, elégtelen táplálkozás, mozgásszegény életmód stb.)!	- egyéni életélés kultúrája,	alkalmas szituációk teremtése.	képzőművészeti alkotások, tablók, sajtófigyelés, videofilmek, bábozás, tematikus gyűjtő munka, fénykép-és videofelvételek, riportok stb.
Frusztrációs nevelési szituációkban adekvát konfliktus-megoldási stratégiákat alkalmazunk: problémamegoldó (győztes-győztes), alkalmazkodó, elkerülő, kompromisszumkereső, versengő (győztes-vesztes).	A nevelő személyiségének fontos eleme a hitelesség (kongruencia), az elfogadás és az empátia (beleélő készség), önmaga állandó fejlesztésére, interperszonális készségeinek javítására kell törekednie!	A verbális és nonverbális kommunikációs képességek változatos formáinak megtanítása. A problémamegoldás lépéseit tudatosan betartjuk (a probléma meghatározása, a konfliktusban érintett személyek azonosítása, lehetséges megoldási módok keresése, a választott megoldás kivitelezése.	A kortársi interakciókat indirekt módon irányítjuk, s a pozitív tartalmú csoportnyomás eszközét a kívánt nevelési hatások elérésének szolgálatába állítjuk. A szempontváltás képességét gyakorlással sajátíttatjuk el. Követendő mintákat nyújtunk a kommunikációban és a konfliktusok kezelésében!	A nevelőtestület elsajátítja a neveléssel összefüggő mérési – értékelési ismereteket és készségeket, igény szerint alkalmazza azokat: neveltségi szint vizsgálatok, szociometriai mérések, tanulási motiváció, szorongásvizsgálat, attitűdvizsgálat, szociometria, személyiségvizsgálat, stb.
A pedagógus tekintélyét a szakmai - emberi autoritásra alapozzuk.	Korlátozottan tekintélyelvű és magas szintű demokratizmusra épülő nevelési stílusra törekszünk, a pedagógusok bánásmódja, kontrollmódszerei a nevelés folyamán, alkalmazkodjanak a gyerek életkorához, alkatához, reakciómódjaihoz!	A szociális befolyásolás fokozatait a helyzetnek megfelelően alkalmazni: behódolás (alapja a hatalom), azonosulás (alapja a vonzerő) és interiorizáció (alapja a hitelesség).	Változatos, a szituációkhoz adekvát módon megválasztott nevelési eljárásokat és módszereket alkalmazunk.	A vázolt valamennyi nevelési módszernek létjogosultsága lehet, de annak eldöntése, hogy mikor, melyik megoldást alkalmazza a pedagógus, az a nevelő döntésének függvénye. Az építő és esetleges romboló következményeit egyaránt vállalnia kell.
Az iskolánkban folyó pedagógiai tevékenység alapja a tanuló, nevelő, szülő együttműködése	A pedagógus bánásmódja és nevelési stílusa legyen szociál-integratív!	Formáljunk sokoldalú társas kapcsolatokra képes, környezettudatos, egészséges életmódot közvetítő, kialakító személyiségeket valamennyi tantárgy tanítása során, kiemelten az osztályfőnöki órák témakörének megválasztásával.	Az ember és társadalomismeret, etika modul keretében összehangoltan az osztályfőnöki témákkal, valamint az egészségnevelési modul tartalmával.	Sokféle ismerethordozó, médiaanyag, demonstrációs eszköz, infokommunikációs technika rendelkezésünkre áll. Ezeket az egyéni és csoportos ismeret-elsajátítás szolgálatába állítjuk.

Dokumentáció: Egyéni fejlesztési terv/ fejlődési napló az SNI, a BTMN és a HHH-s tanulók részére

Három havi értékelés a HHH-s tanulók és szülei részére (szeptemberi és februári szülői értekezletek, félévenként egy fogadóóra);
Osztályfőnöki jellemzések, feljegyzések.

Elvart eredmények:

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai folyamatokat sikeresnek tekintjük, ha: A tanuló legyen jól tájékozott a Diákönkormányzat kínálta lehetőségekről (jogok, kötelességek stb.), és legalább 10 %-a tevékenyen vegyen részt a DÖK munkájában. *A felső tagozatos tanulók vegyenek részt osztályfőnöki órák keretében szervezett személyiségfejlesztő programban. Tanulóinkban alakuljon ki az önmagáért és társaiért érzett felelősség és legyen reális önértékelése. Tanulóink tudjanak ünnepélyeken, rendezvényeken a helyzethez illően viselkedni.*

I. 3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK, tanulók részvétele a döntési folyamatokban

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK/ pedagógiai tevékenység	ELJÁRÁSOK/ felelősök	ESZKÖZÖK
Szociális értékrend fejlesztése Hagyományok tiszteletbevétele az iskolai, valamint a nemzeti hagyományokat; a nemzeti hagyományok között határon kívül élő magyarság hagyományait is.	szociális képességek fejlesztése együttműködési képesség fejlesztése szociális kommunikáció fejlesztése; kötődés képesség; érdekérvényesítő képesség és együttműködési készség fejlesztése a kommunikációs kultúra fejlesztése Ismerje és tisztelje hagyományainkat.	magas számú részvétel a közösségi rendezvényeken az iskolai rend és fegyelem elfogadtatása képességek szerinti teljesítmény elérése a tudásvágy, a tanulási képesség kialakítása távlatadás külső kapcsolatok kiépítése az egészséges életmód pozitív példaadás másik felet segítő magatartás gyakoroltatása Az iskola közösségeinek állandó feladata, hogy a kialakult hagyományokat ápolja, őrizze, továbbfejlessze. Rendezvényeken teremtsen lehetőséget azok gyakorlására.	Az osztályfőnök főbb feladatai a tanórán és a tanórákon kívüli tevékenységek során: a tanulók személyiségének megismerése; a közösség és a közösségi érzés kialakítása; érzelmi kötődés kialakítása az iskola hagyományaihoz; bizalmas, szeretetteljes légkör kialakítása a (nyelvi, életmódbeli) környezetünk értékeinek megőrzése és gyarapítása. A rendezvények, ünnepek előkészítése során gyűjtőmunka és szereplési, átélési lehetőség teremtése.	Tanulmányi kirándulások Osztályfőnöki órák, konfliktusok kezelése, Családi sportnap, Bál, Ünnepek, megemlékezések Farsang, Mikulás, Karácsony, Húsvét, Iskolaújság, Ünnepek tanévnitő (leendő elsősök méltó fogadása), Ünnepek tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól) Kézműves foglalkozások szakkör, sportkör közösségei, DÖK, sportversenyek. Megemlékezések, határon kívüli kirándulások ösztönzése.
Közéletiségre nevelés	Fontos célunk a felelős társadalmi magatartás kialakítása, az	Tanulóink megismerhetik és gyakorolhatják a szabad választások alapelveit és	szorgalmi és magatartási jegyekre javaslat a DÖK-titkár tájékoztatja az	közhasznú munka: hulladékgyűjtés, az iskola környékének rendben tartását

	állampolgári szerepre, a demokratikus életformára való felkészítés, a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása.	lebonyolítási módjait; osztályközösség kialakítása az osztályközösség életének szervezése, irányítása A DÖK a Nkt és a 20/2012. EMMI r. szerint jogosult részt venni a döntésekben.	osztályközösséget a DÖK munkájáról véleményt nyilvánít minden, a tanulókat érintő kérdéstről	
Egészséges, kulturált életmódra nevelés	Kulturált viselkedési szokások kialakítása.	Drámafoglalkozás-gyűjtemény alkalmazása a tanórákon és azokon kívül is.	Konfliktuskezelés, önkiszolgálás, önbecsülés közösségfejlesztő, közösségépítő programok	
Kulturált együttélés	Önnevelés.	A társas együttlét tartalmas programjai meghatározó élményt nyújtanak, miközben a kulturált viselkedés gyakorlására is módjuk van. Szerepjátékok osztályfőnöki órákon (iskolai és iskolán kívüli helyszíneken jó és rossz példák). Hatékony diákügyelet.	A tanulmányi kirándulások, a kulturális és sportrendezvények a Kt. 53.§ (2e) pontja és az értelmező rendelkezések értelmében tanítási napnak számíthatók. Mintaadás (felnöttek) - az iskola felnőtt dolgozói, ügyeletes tanulók, hetesek	
Másság, tolerancia, empátia	A másság elfogadása	Egymást segítő közösségi programok	Osztály, iskolai rendezvények	
Segítő életmódra nevelés	szociális értékrend fejlesztés; szociális képességek fejlesztése egészséges, kulturált életmódra nevelés Együttműködési képesség fejlesztése	Másik felet segítő magatartás gyakoroltatása, Szociális kommunikációt befolyásolni helyzetteremtés: kötődés képességét gazdagítani, csoport létre képevé tenni, érdekérvényesítő képesség és együttműködési készség fejlesztése	konfliktuskezelés; Önkiszolgálás, szakkör, sportkör kis közösségei; DÖK, sport- verseny játékok. A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása Hatékony tanuló-megismerés alkalmazása	Differenciált tanulásszervezés Kooperatív technikák alkalmazása, Páros tanulás Projekt-módszer elterjesztése Tevékenységek központú pedagógiák IKT eszközhasználattal Fejlesztő értékelés bevezetése

Dokumentáció: DÖK feljegyzések, jegyzőkönyvek, osztályfőnöki munkaterv, szociometriai mérések

Elvárt eredmények: A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok elvégzését sikeresnek tekintjük, ha: Tanulóink ismerjék jól a Házi rendet és azt érvényre is jutassák. Tanulóink vegyenek részt rendszeresen a közösségfejlesztést szolgáló programokban, programok szervezésében, lebonyolításában, s ismerjék a DÖK működését.

I.4. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG-

A BTMN besorolást a helyileg illetékes tankerületi szakértői bizottság állapítja meg. Gondoskodunk a rehabilitációs célú foglalkozásnak az iskolai nevelés és oktatás keretében való megvalósításáról.

Az eredmény cél, hogy az iskolai teljes környezetben, a tanulói közösségekben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás.

ALAPELV	CÉL	FELADAT –PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	ELJÁRÁSOK,
A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek is találják meg helyüket a közösségben. kölcsönös bizalom kialakítása	A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése, a viselkedésük okainak feltárása, azok kezelése személyre szabott feladatokkal. feltárása.	Szociometriai felmérés alapján a tanulók kiszűrése, peremhelyzetük okainak Beilleszkedés segítése: - pozitív tulajdonságai alapján feladatok adása - tekintélyes tanulók segítségével - képességeik fejlesztése tanórán kívüli feladatokkal kirekesztett tanuló jó javaslatainak elfogadása → ezúton megnyerése szociális izoláció feloldása, szociális készségek fejlesztése - alulszocializáltság korrigálása - részképesség zavarok csökkentése	Az alapozó időszak elnyújtása. Fejlesztő értékelés bevezetése A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználatával.
Szociális izoláció feloldása, szociális készségek fejlesztése Alulszocializáltság korrigálása	Szociális kapcsolatok kiterjesztése a gyerekközösségben. INTEGRÁCIÓT SEGÍTŐ PROGRAMOK/SNI	a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok az önálló tanulási képességet kialakító programok a tanulók önálló – életkornak megfelelő – kreatív tevékenységére épülő foglalkozások tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek mentálhigiénés programok előítéletek kezelését szolgáló programok (IPR)	egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés kooperatív tanulásszervezés projektmódszer drámapedagógia
Kreatív, de harmonikus munkafeltételek; alkotó pedagógiai klímát teremtünk	Olyan iskolai légkör megteremtése, amelyben hatékonyan, fegyelmezetten, kiegyensúlyozottan tanulhatnak tanulóink.	Az iskolai rend, fegyelem jelentőségének megértetése, olyan házirend készítése, amelyet a tanulók többsége elfogad és a szülők egyetértésével találkozik. Osztályfőnöki órán az osztályfőnökök tisztázzák a tanulókkal, miért fontosak a házirendben megfogalmazottak. Megbeszélik a vállalásuk ellenőrzésének, önellenőrzésének, értékelésének módját. Következetes, egységes pedagógusi munka (osztályfőnökök folyamatos tájékoztatása).	Differenciált tanulásszervezés Kooperatív technikák alkalmazása Projekt-módszer elterjesztése Tevékenységek központú pedagógiák Individuális tanulás előtérbe helyezése.
	Kulturált együttélés	Önnevelés. Hatékony diákügyelet megszervezése. az udvariasság megtanítása -koncentrációs képességek fejlesztése, önuralom fokozása, túl sok mozgás visszafogása, szabályok betartatása, kihívó ellenkezés megszüntetése	Szerepjátékok osztályfőnöki órákon (iskolai és iskolán kívüli helyszíneken jó és rossz példák). Mintaadás (felnöttek).

Dokumentáció: Szociometriai felmérések értékelése, egyéni fejlesztési tervek, portfóliók, osztályfőnök dokumentumai, IPR háromhavonkénti értékelések.

Eszközök: iskolaújság, iskolarádió, évkönyv, Hatékony tanuló-megismerés alkalmazása

Elvárt eredmények:

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységeket sikeresnek tekintjük, ha

- Folyamatos kapcsolattartás az osztályfőnökök, szaktanárok és az iskolavezetés között.

Folyamatos kapcsolattartás révén a beilleszkedési és magatartási zavarral küzdő tanulók kiszűrése és szakértőhöz utalása.

Az igény szerint kialakított kiscsoportos foglalkozásokon résztvevő tanulók teljesítsék a követelményeket.

Az egyéni fejlesztési terv szerint haladó diákok 80 %-a teljesítse az előírt követelményeket.

1.5. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBOBTAKOZTATÁSÁT TEVÉKENYSÉGEK

A **tehetségek** közül kiemelten a pszichomotoros képességek (sport), valamint az informatikában és a képzőművészetben felismertek fejlesztését kezeljük. A vezetés, szervezés területén a jól szervezett diákönkormányzat és osztályközösségi szinten biztosítunk lehetőséget.

A tanulónak joga, a pedagógusnak kötelessége a képességeknek megfelelő nevelés, oktatás biztosítása.

Fontosnak ítéljük a tanórai, tanórán kívüli, egyéni, csoportos fejlesztéseket; Civil támogatások bevonását.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységrendszerünket a következő táblázat tartalmazza

Alkalmazási terület: az iskola valamennyi tanulója (tehetségek felismerése), a kiválasztott tanulók (tehetségek fejlesztése)

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADAT/ TEVÉKENYSÉG	ELJÁRÁSOK, MÓDSZER	ESZKÖZÖK
A képességeknek megfelelő nevelés, oktatás biztosítása.	Tehetségek felismerése	házi versenyek (mesemondó, prózamondó, versmondó, torna)	megfigyelés, portfóliók folyamatos bővítése, bemeneti mérések	speciális képességeket mérő tesztek
Alkotó pedagógiai klímát teremtünk	Tehetségek fejlesztése iskolán belül	egy-egy tantárgy(ak)ból évfolyamlépés iskolán belüli művészeti iskolai fejlesztés	a tehetségek felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése, egyéni fejlesztés differenciált tanórávezetés	nívócsoport (angol és német nyelv)
Partneri kapcsolatok erősítése	Tehetségek fejlesztése iskolán kívül, további tehetségpontokkal együttműködés	közös fejlesztés egyes területeken más iskolákkal kapcsolatok különböző szakmai szervezetekkel, a tehetséges tanulók irányítása „központi” szakkörökbe	Együttműködési megállapodások	művészeti iskola- ének, zene, néptánc; közös rendezvények, sakk, asztalitenisz szakkör, torna országos keretű rendezések
A fejlesztés eredményeinek elismerése	A fejlesztés hatékonyságának értékelése	versenyeredmények összegzése, értékelése, megjelentetése az iskola éves kiadványában	Összehasonlító elemzés/trendvizsgálat. Jutalmazás (kirándulás, díjak)	a felhasznált összegek és a megtérülés aránya

A kötelező tanítási időn túl igénybe vehető szolgáltatások:

A tehetséggondozásra fordítható egyéni, ill. nem kötelező tanórai foglalkozások időkeretét meghatározó elvek ismeretében.

Dokumentáció

- Tehetségregiszter vezetése (amely tartalmazza az egyes versenyeken elért eredményeket),
- A tehetséges tanulók területenkénti foglalkoztatásának tervét (egy tanuló hány területen fejleszthető) tanév elején készítjük el,
- Tehetségtabló
- Szakköri naplók

Elvárt eredmények: A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységeket sikeresnek tekintjük, ha:

- A nívócsoportok közös minimumkövetelményeinek teljesítése tanulóink 98 %-ánál.
- A nívócsoportok kialakításánál a tanulói, szaktanári és szülői igények, kérések lehetőség szerinti maximális figyelembe vétele.
- Az iskola által szervezett tanórán kívüli foglalkozásokon tanulóink legalább 50 %-a vegyen részt.
- A nevelőtestület folyamatos tájékoztatása a versenykiírásokról.
- Tanulmányi versenyeken tanulóink legalább 3-60 %-a vegyen részt (a verseny típusától függően).
- A versenyeredmények négy évenkénti felmérésben legalább 15 %-os növekedést mutatnak.
- Tanórai, tanórán kívüli, egyéni, csoportos fejlesztések: Civil támogatások tervezése, bevonása 20%

I. 6. A GYERMEK-ÉS IFJÚSÁGVÁDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK-

A tanulók magatartása a társadalomban, családban lévő feszültségek hatását erősen magán viseli. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk nehezen tud lépést tartani a feladatokkal. Ezért a gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen a GYIV felelősnek és az osztályfőnöknek a feladata.

Elsődleges és meghatározó tennivaló a (megelőzés), fejlődésükben tapasztalható rendellenességeket időben és azonnal jelezni kell az illetékeseknek (osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős, igazgató-helyettes, igazgató és a gyámügyi előadónak). Ezt követően meg kell tenni a szükséges intézkedést, amelynek az megváltoztatására kell irányulnia.

ALAPELV	CÉL	FELADAT –PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	ELJÁRÁSOK,	ESZKÖZÖK
Prevenció	A gyermekek életkörülményeiben tapasztalható veszélyek feltárása	Előidéző okok feltárása	Konzultáció, szülővel, osztályfőnökkel	GYIV nyilvántartás
Problémák mérséklése	Szociális hátrányok enyhítése	HH és HHH-s tanulók nyilvántartása Segélyezési lehetőségek ismertetése a szülővel	Esetmegbeszélés	Egyéni fejlesztési terv/mentor
Egységes szemlélet a nevelőtestületben	Gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása, hátrányos és veszélyeztetett helyzet kezelése	Esetmegbeszélések	Esetmegbeszélés Problémamegoldó fórumok	Negyedéves értékelés

Tehetségek felismerése	Hátrányos helyzetű gyerekek iskolai sikerekhez juttatása.	Az érintett gyerekek adottságainak, képességeinek, felmérése, célirányos fejlesztése.	Egyéni fejlesztés	Egyéni fejlesztési terv/napló
Egyéni és társas viselkedési kultúrák	Veszélyeztetett helyzetben élő gyerekek személyiségének harmonikus fejlesztése.	Életvezetési modellek bemutatásával a társadalmi beilleszkedésének segítése.	Közösségi rendezvényeken való részvétel	Egyéni támogatás Gyermekjóléti szolgálat csoportterápiás foglalkozása
Felismerés	Rászoruló gyerekek szociális támogatása	A gyermekvédelmi támogatás felhasználásáról szóló rendelet felülbírálása, szükség esetén a kifizetés módjának módosítása	előterjesztés	
	Egészségnevelés	Külön program szerint		
Diagnózison alapuló egyéni megsegítés	Alacsony szociokulturális háttérű gyerekek fel-zárkóztatása, képességeinek fejlesztése	Szociális képességek fejlesztése	Kooperatív technikák, tanulópárok	Egyéni fejlesztési terv
	Egészségfejlesztés és drogmegelőzés	Képesség-kibontakoztató program megvalósulása, módosítása PDCA ciklus alkalmazásával		Gyermekjóléti Szolgálattal, Családsegítő Központtal
	Roma nemzetiségű gyerekek hátrányának csökkentése külön program szerint			
Partneri együttműködés	Külső segítő szervezetek bevonásával a gyerekek körülményeinek megismerése, javítása	Roma szociális munkás bevonásával a gyerekek tanulmányainak, iskolai életének állandó figyelemmel kísérése	Tájékoztatás, kapcsolattartás, közös együttműködés	Bernáth Lajos Kollégiummal, Segítség Magadon Alapítvánnyal, SZMK-val

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata: együttműködés az osztályfőnökökkel, iskolavezetéssel, szülőkkel. Szükség esetén intézkedés kezdeményezése.	Az osztályfőnök feladata, együttműködés az osztályában tanító pedagógusokkal, szülőkkel, GYIV felelőssel	A pedagógusok alapvető feladata: együttműködés osztályfőnökkel	Az iskola vezetője gondoskodik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről.
--	---	---	--

Elvárt eredmények: A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységeket sikeresnek tekintjük, ha:

GYIV munkájának megismertetése a szülőkkel, tanulókkal. Az osztályfőnökökkel, GYIV- felelőssel együttműködve a gyermek és ifjúságvédelmi ellátást igénylők kiszűrése. Segítségadás megtörténik.

I. 7. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

Fontosnak tarjuk, hogy eredményessé tegyék a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és **rendszeres felzárkóztatását**. Ennek érdekében a tanórákon a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva differenciált oktatás keretében, valamint egyéni foglalkozások biztosításával kell megvalósítani a felzárkóztatást. *Lemorzolódással veszélyeztetett tanuló:* az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerintú pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé. A lemorzolódással veszélyeztetett tanulókról összesített adatokat szolgáltatunk. Fejlesztésüket különös gonddal követjük, az osztályfőnök koordinálja a fejlesztésükben részt vevő pedagógusok munkáját.

ALAPELV	CÉL	FELADAT –PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	ELJÁRÁSOK,	ESZKÖZÖK
tanulási kudarc megelőzése	Korai felismerés	nevelési tanácsadó megkeresése/ szakértői és rehabilitációs bizottság döntése	Diagnózis alapján történő fejlesztés	Egyéni fejlesztési terv
A tehetségek felismerésének és fejlesztésének gyakorlata	Kompetencia hiányok feltárása után egyéni fejlesztés, Tehetségek gondozása	figyelemkoncentráció fejlesztése esztétikai igényesség alakítása nyughatatlanság, agresszivitás elkerülése szorongó, visszahúzódo gyerekek aktivitásának fejlesztése gyenge muzikalitásuk korrigálása beszédtetés, beszédészlelés vizsgálata verbális képességek fejlesztése nonverbális képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés, finommozgások fejl., logika, társas készség) koncentrációs képesség fejlesztése egyéni képességeknek megfelelő munkáltatás	Tanulmányi versenyek szervezése Konkrét feladatadás a közösségben, könyvtári tevékenység Élő előadás Szókincsgyarapítás Sport, játék	drámapedagógia rajz szakkör állandó tevékenykedtetés önálló kiselőadások e-tananyagok használata, lexikon-szótár használata, internet-használat kutatómunkához, iskolaujság készítéséhez
Tanulási képességek fejlesztése	Önálló tanulási képességek elsajátíttatása	szokásrend kialakítása tanulás tanítása tanulási technikák megismertetése speciális kompetenciák fejlesztése differenciált óravezetés differenciált feladatok adása	Tanulásmódszertan alkalmazása. A napközi és az osztályfőnöki órák lehetőségeinek alkalmazása. sport, játék, projektek	bábozás, társasjátékok, e-tananyagok használata, tudástérképek, tudáskártyák

Dokumentumok: egyéni fejlesztési tervek és portfóliók, szakköri napló, napközis tervek, könyvtári kölcsönzések, tanmenetek

Elvárt eredmények: *évfolyamisméltések számának csökkenése. Középszolai felvételik esetében az első helyen megjelölt iskolákba történő felvételek arányának növekedése*

I. 8. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Tevékenységi formák rendszere, valamint az eljárás a hátránnyal küzdők feltérképezésére és a helyzet kezelésére: az ifjúságvédelmi feladatok leírásában részletesen szabályozott.

A pedagógus feladata munkaköri leírásában szerepel.

Eljárás indítási kötelezettségünk van rendkívüli s ügyében. Ez nálunk az ifjúságvédelmi felelős és az igazgató feladata.

ALAPELV	CÉL	FELADAT –PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK
A szociális problémák felismerésére törekvés	Veszélyeztető körülmények megelőzése és feltárása	Családok megismerése	Családlátogatás Konzultáció a szülővel
	Szociális hátrányok enyhítése	kedvezmény a művészeti képzésbe történő bekapcsolódáshoz napközi foglalkozás biztosítása a rászorulóknak részére Útravaló programba történő bekapcsolódás	Segítség Magadon Alapítvány támogatásának kérésé- nyelvvizsgadíj, táborozások és kirándulások költsége, taneszközök beszerzése IPR normatívából hátránycsökkentés, Étkezési díjak
	Tanuló anyagi veszélyeztetettségének csökkentése	Személyes törődés	kedvezmények, ingyenes ellátások köréről történő döntés kezdeményezése az osztályfőnökök és a GYIV felelős által gyermekvédelmi támogatás kezdeményezése Pályázatok figyelése
A pedagógusok tevékenységeire építünk	Napközi szervezése: Iskolaotthon, Étkezési lehetőség biztosítás	A tanulók rendszeres egészségügyi ellátása és felügyelete	Diák szociális szolgáltatások biztosítása:

Dokumentumok:

Elvárt eredmények:

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységeket sikeresnek tekintjük, ha

- A szociális hátrányok 100%-os felismerése, lehetőség szerint segítségadás
- A diák szociális igények 100 %-s kielégítése.
- Napközi és tanulószoba igény szerinti biztosítása.
- Folyamatos kapcsolattartás biztosítása a szociális ellátást biztosító felek között.

I. 9. TANULÓK FELVÉTELE ÉS ÁTVÉTELE

Felvétel: A központilag megadott iratkozási napokon fogadjuk a jelentkező tanköteles gyermekeket és szüleiket, a beírási naplóba írjuk adataikat. A tankerület által meghatározott számú osztály, illetve tanuló jogviszonya jöhet létre iskolánkkal. Kiválasztásuk a Nkt és a 20/2012. EMMI rendelet eljárásrendjének követésével és a tankerület által kijelölt körzethatárok figyelembe vételével történik. Házi rendünkben részletesen szabályozott.

Átvétel: Tanév közben csak abban az esetben veszünk át tanulót, ha körzetünkbe költözött családja, s előző iskolájába visszajárni aránytalanul nagy terhet jelentene számára; ha kollégiumi felvételét a Gyermekjóléti Szolgálat javasolja, s azzal az iskola és a kollégium igazgatója is egyetért. Szorgalmi időn kívül fentiek mellett akkor is sor kerülhet átvételre, ha tehetségprogramunkba kapcsolódni szeretne valamelyik területen a tanuló, s ezzel az adott terület mentor tanára egyet ért.

1. 10. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

A 20/2012. EMMI rendelet melléklete szerinti minimális eszközök beszerzésére, pótlására ütemtervet készítettünk, melyet minden évben, a beszerzéseket követően aktualizálunk. A beszerzéseket az iskolavezetés ütemezi minden év végén, összhangban a pedagógiai célrendszerünkkel.

A meglévő eszközök listája leltárunkban található.

Az egyes tantárgyakhoz szükséges könyvek és eszközök kiválasztásának elve helyi tantervünkben található. Az alkalmazások bevezetése előtt az iskolaszékkel és az SZMK-val, valamint a munkaközösségekkel egyeztetünk.

Kiemelten speciális eszközfejlesztést igényel:

- a SNI tanulók érdekében a speciális eszközök, módszertani eljárások alkalmazása (kiegészítő fejlesztő habilitációs, rehabilitációs eljárásokhoz eszközök)
- a kompetencia-fejlesztéshez alkalmazkodó tankönyvek és tanulói segédletek kiválasztása

A élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez szükséges, egyenlő hozzáférést biztosító IKT infrastruktúra megteremtése, a közoktatási intézmények számítógép állományának korszerűsítése a pedagógiai feladatok igényeinek megfelelő infrastruktúra kialakítása érdekében.

Az IKT eszközfejlesztés eredményeként a frontális pedagógiai módszertan mellett a hangsúly az egyéni és egyedileg szervezett csoportos tanulási folyamatra helyeződik, és amely még hatékonyabban támogatja az egyéni tanulás képességének és a kooperatív technikák fejlesztését.

A cél, hogy megvalósuljon a digitális oktatási tartalmak integrálása a kompetenciafejlesztő oktatás alkalmazása során.

Az infrastruktúra fejlesztés hozzájárul az elektronikus mérés-értékelés, valamint az oktatási adminisztráció elterjesztéséhez is. A tanulói laptopok segítik a tanulók digitális kommunikációját.

A rendelkezésre álló taneszközök táblázata a munkatervben szerepel.

Tankönyvbeszerzésre kidolgozott folyamatszabályt alkalmazunk, melynek jogi megfelelőségéről folyamatosan gondoskodunk.

1.11. A SZÜLŐ, A TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUSOK (és a partnerek) EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI ÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Partnerekkel való együttműködés

Fontosnak tartjuk: a szülőkkel való kapcsolat erősítését, közös rendezvényeken magas szülői részvételi arányt

Iskolánk a szülők közösségével együttműködve nevel

Az együttműködés formái:

Szülő-iskola	Tanuló – pedagógus	Pedagógus- pedagógus
Fogadóórák és szülői értekezletek rendje a mindenkor évi munkatervben	Tanuló –szaktanár között mindennapos kapcsolat vagy szükség szerint konzultáció (segítségadás a tanulásban, felzárkóztatás, tehetséggondozás)	Egy osztályban tantó: esetmegbeszélések, problémamegoldó fórumok aktuális teendők egyeztetése munkaközösségeken és azok között is
A HHH-s tanulók részére háromhavi értékelés	Fejlődési eredményeinek követése, GYIV felelős és osztályfőnökök bevonása	
Családi Sportnap Szülők-nevelők bálja SZMK és nevelőtestület összekötők Farsang és karácsony közös szervezése Az SZMK munkatervének készítésekor egyeztet az iskola vezetőjével.	Diákönkormányzat Pro Iuventute választás Családi Sportnap Kirándulások Táborok ünnepségek	Értekezletek a munkaterv szerint Őszi és tavaszi nevelési, negyedévi- félévi- háromnegyed évi- tanév nyitó és záró (őszi: a kompetencia mérés tapasztalatai alapján értékelés, intézkedési terv; nyitó: minőségügyi munkaterv is, intézkedési tervvel) Műhelyfoglalkozások- innovációk és továbbképzésen tanultak, valamint átvett jó gyakorlatok továbbadására

Kiemelt döntési jogkör:

- Tanulmányi kirándulás: önkéntes, az osztály az osztályfőnöki óráján és a szeptemberi szülői értekezletén dönt a témáról, a kompetencia-területi kapcsolódásról, helyszínről, vállalt költségekről. Megjelenik az osztályfőnöki tervben.

A tantervi követelményekhez igazodóan, a nevelő munka eredményesebbé tétele érdekében minden évben minden osztály tanulmányi kiránduláson vehet részt. 1-8. évfolyamon 1 tanítási nap az engedélyezett időtartam. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, és a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A határon kívüli kirándulásokról a tanévnyitó értekezleteken minden évben javaslatot fogalmaz meg a nevelőtestület, majd a szeptemberi szülői értekezleteken együtt döntenek a szülők és az osztályfőnökök. A döntéssel az igazgatónak egyetértési joga van. A határon kívüli kirándulások megvalósítása pályázati keretből vagy szülői finanszírozással történik.

Hitoktatás

Minden tanulónak lelkiismereti szabadsága és joga, hogy felekezeti megfontolások miatt ne vegyen részt hitoktatásban. Az iskola helyet biztosít a hitoktató órák megtartásához.

- A szülők egyetértésével az iskola egyéb tevékenységeket is szervez; színházlátogatás, úszásoktatás, túra, táborok, ünnepek. A felmerülő költségeket a résztvevőknek kell fizetniük, hiszen a részvétel önkéntes.
- A szülők, partnerek szerepe az új tanulószervezési eljárások alkalmazása során (projekt, témahét): Törekszünk egyre több külső partner bevonására. Felelős: a program szervezője.

Az együttműködés továbbfejlesztési lehetőségei:

Városi Könyvtár	osztályfőnöki, alsós tanmenetek
Csipkeház	osztályfőnöki, alsós tanmenetek
Halas Galéria	rajz tanmenetek
Tájház	környezetismeret, honismeret
Szélmalom	technika tanmenetek
Thorma János Múzeum (márc.15., okt. 06)	történelem, alsós magyar
színház	1-3 osztályosoknak
kiállítások	IPR mentorok, SNI fejlesztő
színház és múzeumlátogatások	napközis tervek

CÉL	FELADAT	FELELŐS	EREDMÉNY
Múzeumpedagógiai foglalkozások tartalma, író-olvasó találkozók témái, könyvtári órák célkitűzései, látogatások tapasztalatai	Minden tanuló legalább félévente jusson el iskolán kívüli szintre.	Rajzot tanítók, Osztályfőnökök, Történelmet tanítók, Napközis nevelők, IPR mentorok, SNI fejlesztő tanárok	Rendszeres múzeum- és könyvtárlátogatóvá nevelés sikeres lesz, Kulturális értékek iránti fogékonyság kialakul, esztétikai érzék fejlődik, helytörténeti ismeretek bővülnek, szociális kompetencia fejlődik.

Elvárt eredmények:

A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködését sikeresnek tekintjük, ha:

- A tanulók mindegyike, a szülők lehetőség szerint részt vesz a rendezvényeken, 10 %-uk a szervezésben, lebonyolításban.
- SZMK hatékonyabban működik: évente legalább két alkalommal találkozik az iskolavezetéssel.
- Osztályfőnök váltásakor a pedagógus családlátogatáson vesz részt a tanulók családjának, amikor szükségét látja
- Az iskola működésének szülői megítélése legalább 75 %-ban pozitív irányú legyen, és ez a megítélési érték ne romoljon.

Egyéb, működő kapcsolatok:

Partnerek	Együtműködés tartalma/téma	Gyakorisága	Felelős	Elvárt eredmény
Középfokú iskolákkal- kiemelten a tehetségpontokkal	Pályaválasztási szülői értekezletek. Kölcsönös meghívások- nyílt nap. Támop 3.1.4 együtműködés fenntartása	Évente egyszer, novemberben Iskolánként 1-1 alkalom, november december	Pályaválasztási felelős	Tanulóink kapjanak korrekt tájékoztatást a következő tanulási szint lehetőségeiről, elvárásiról. Sikeresen válasszák meg a képességeiknek megfelelő középiskolát, csökkenteni a lemorzsolódást. Segítse az ált. és középiskola közti átmenetet.
Óvodákkal	Óvoda iskola átmenet könnyebbé tétele: nagy csoportosok látogatása. Bevonása a tanórákba, karácsonyi készülődésbe. Tavaszcseré, ovistorna programok	hetente	Igazgatóhelyett es, első osztályban tanító	52 fő beiratkozó, zökkenőmentes iskolakezdés
Szakmai szolgáltatókkal	Képzések, előadások, konferenciák.	Szükség szerint	igazgató	Pedagógusok módszertani segítése.
Szakszolgálatokkal	Gyógytestnevelés, nevelési tanácsadás, szakértői bizottság.	Szükség szerint	Igazgatóhelyett es	Hátrányok kompenzálásába, fejlesztésekben segítség.
Társintézményekkel	Fórumok, megbeszélések.	alkalmanként	igazgató	Egymás pedagógiai gyakorlatának megismerése, tapasztalatok és információk megosztása.
Civil szervezetekkel	Tanórán kívüli tanulási színhelyek biztosítása. Kulturális hátrány csökkentése, társadalmi környezet megismerése.	Legalább havonta	Pedagógus, megbízás alapján	Gyakorlatban alkalmazható tudás kialakulása. Szociális és életviteli kompetenciák fejlődése.
Cigány Kisebbségi Önkormányzat		legalább félévente		Szociális és életvezetési ismeretekhez juttatás, szokások kialakítása, hiányzás csökkentése, fegyelmi ügyek mérséklése.

A partnerkapcsolatot sikeresnek tartjuk, ha a megállapodások teljesülnek.

I. 12.1. Egészségnevelési, környezetvédelmi, szenvedélybetegségek megelőzésére szolgáló és testedzési program

Egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok

Célok, feladatok Minden tanév elején elkészítik a védőnők- az igazgatóval egyeztetve- az iskolára vonatkozó egészségnevelési tervet, mindhárom feladatellátási helyre.	Felelős; dokumentáció
<p>a) Korszerű tanterv (egészségnevelés modul a biológiában, és évente minimum 10 óra osztályfőnöki órakon). Egészségmegőrzéshez, megszilárdításához, helyreállításához kapcsolódó ismeretek megszerzése. Egészségkárosító magatartásformákkal (drog, alkohol, dohányzás hatásaival) is meg kell ismertetni a gyerekeket, miközben készségeket és jártasságokat fejlesztenek ki magukban, hogy később egészséges életvitelt alakítsanak ki.</p> <p>b) Egészséget támogató légkör. Képességek fejlesztése: az egészség érdekében az életvezetéshez szükséges készségek és képességek kialakítása szükséges. Az egészségfejlesztés az a folyamat, mely képessé teszi az embereket arra, hogy kontrollt szerezzenek egészségi állapotuk felett, és képessé váljanak annak javítására. Képessé kell tenni a gyerekeket egészségükkel kapcsolatos pozitív döntések meghozatalában, felelőssé válva eközben saját életmódjuk, sorsuk alakításáért. Ehhez fejleszteni kell döntéshozatali, probléma megoldással, kommunikációval, önértékeléssel, konfliktus-, és stresszkezeléssel és érdekérvényesítéssel kapcsolatos kompetenciáikat. Az egészségi állapotban mutatkozó különbségek csökkentését, egyenlő lehetőségek és erőforrások biztosítását célozzák, a harmonikus élet értékékként való tisztelgetésre nevelnek.</p> <p>Felelős, örömteli párkapcsolatok alakításához szükséges ismeretek és attitűdök formálása, szexuális és mentálhigiénés felvilágosítás. Érzelmi kultúra pozitív alakítása.</p> <p>Egészséget támogató környezet teremtése. Az élet, a munka és a pihenés jellegének változása hatással van az egészségre. Egészségmegőrző környezetet teremtünk. A diákok maguk is szerepet kapnak az iskolai környezet kialakításában. Elő kell segítenünk, hogy harmóniában éljenek környezetükkel. Egyéni, családi, közösségi felelősséget fejlesztünk. Vonzó alternatívát kínálva, bátorítjuk az egészséges életmód választását. A tanulókat alkalmassá tesszük fizikai, pszichés és szociális egészségükkel kapcsolatos tudásuk kiteljesítésére.</p> <p>Tudatosítjuk a pedagógusokban életvitelük példaértékű szerepét.</p> <p>Helyes <i>táplálkozási szokások</i> kialakításában segítünk osztályfőnöki órákon.</p> <p>Felkészítjük a gyerekeket a <i>közlekedési szabályok</i> betartására.</p> <p>Elősegítjük a <i>jó tanár-diák és diák-diák kapcsolatrendszer</i> kialakítását.</p> <p>A dohányzó felnőttek részére külön területet jelölünk ki (1999. évi XLII. tv alapján)</p> <p><i>Káros élvezeti cikkeket</i> nem árusíthatnak büfénkben.</p> <p><i>A balesetvédelemmel kapcsolatos előírásokat</i> betartjuk (szabályozva: házirend és SzMSz)</p> <p><i>A beteg gyermekkel</i> kapcsolatban a 20/2012. EMMI rendelet szerint járunk el.</p> <p>Esetleges <i>fejtvességek esetén</i> az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV tv.73.§, 153.§ és a 18/1998. NM rendelet előírásait vesszük figyelembe.</p> <p>Figyelemmel kísérjük a 26/1997. NM r. megvalósulását az orvos illetve a védőnő által ellátandó <i>szűrési feladatok</i> ellátásáról, valamint a közoktatásról szóló törvény 41.§ /5/ szerinti fogászati szemészeti és belgyógyászati vizsgálatokat.</p>	<p>igazgató; folyamatgazda- tanterv, ofi tanterv, munkaközösségi munkaterv osztályfőnök, biológia szakos tanár; tanmenetek ifjúságvédelmi felelős</p> <p>osztályfőnökök technika tanárok</p>

<p>Fogorvos: heti egy délelőttön fogadja tanulóinkat, saját ütemezése szerint. Az osztályfőnökök évente beszámolnak az igazgatónak, mindenki eljutott-e legalább egyszer.</p> <p>A szemészeti és belgyógyászati vizsgálatról szintén.</p> <p><i>Balesetvédelmi szemle</i> megtartására minden tanév első hetében sor kerül, melyről jegyzőkönyv készül, majd a feltárt baleseti források megszüntetéséről, a hibák kijavításáról a működtető képviselője gondoskodik. Egyúttal tisztasági szemlét is végzünk.</p> <p><i>Balesetvédelmi oktatást</i> minden tanév első napján végzünk a tanulók részére, ezen kívül a tanulók részére kirándulások előtt. A részvételt a tanuló (ha elsős, akkor a szülő) aláírásával igazolja, s az íveket az osztálynaplókban helyezzük el. A az alkalmazottak számára munkáltatójuk rendeli el a tájékoztatást.</p> <p>A közlekedési, étkezési és öltözködési szokások, a háztartási és iskolai veszélyes anyagok kezelése, a fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó, segítő magatartás kialakítása elsősorban az osztályfőnöki órák feladata.</p> <p>Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervünk: két pedagógusunk rendelkezik tanúsítvánnyal.</p> <p>Iskolai védőnő tart a 7-8. évfolyamokon felkészítést az osztályfőnöki órákon évi két alkalommal. 1 óra elmélet és 1 óra gyakorlat (sebellátás, újraélesztés (ehhez anyagszükséglet: kötszerek).</p> <p>1-8. évfolyamokon évi 1 tanóra /felső tagozaton osztályfőnöki, alsó tagozaton környezetismeret/ egészséges életmódra nevelés. Tematika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. évfolyam: testi higiéné, fogápolás, egészséges életmód - 2. évfolyam: egészséges életmód, testi higiéné, egészséges táplálkozás - 3. évfolyam: egészséges életmód, testi higiéné, környezeti higiéné - 4. évfolyam: egészséges életmód, családon belüli erőszak - 5. évfolyam: egészséges életmód, egészséges táplálkozás - 6. évfolyam: káros szenvedélyek: dohányzás, serdülőkori változások, testi higiéné - 7. évfolyam: káros szenvedélyek: alkohol - 8. évfolyam: családi életre nevelés, barátság-szerelem - 6-7-8. osztályos lányoknak termékminta átadása, menstruáció és testi higiéné <p>3. 1-8. évfolyamokon szűrések: belgyógyászati, látás, ortopédia, fejtetvesség: szept., jan., ápr. és szükség esetén, fogászat, páros évfolyamokon: hallásvizsgálat,</p> <p>4. Büfé ellenőrzése</p> <p>c) Támogató kapcsolat a tágabb szociális környezettel. Az egészségügyi szolgáltatások széles skáláját felhasználjuk (szemészet, fogászat, belgyógyászat a rendelet szerint, gyógy- és könnyített testnevelésre szűrés, iskolaorvossal és asszisztenssel napi kapcsolat). A szülőket is bevonjuk a fejlesztéssel kapcsolatos megbeszélésekbe. A SA-NO-Ti Kft. gondoskodik tanulóink, s a dolgozók egy részének ételmezéséről. Félévente, problémás esetben gyakrabban is egyeztetünk. Szükség esetén az iskolaorvost is bevonhatjuk (26/1997. NM. r. 3. § (c)).</p> <p>Tesszük a fentiekét változatos módszerekkel (interjúk, felmérések, önismereti csoportfoglalkozások, szituációs játékok, egészségvédelmi és szabadidős programok). Programunkat a PDCA ciklus szerint aktualizáljuk, karbantartjuk.</p>	<p>igazgató</p> <p>minden nevelő</p> <p>igazgató és helyettesei</p>
---	---

Környezeti nevelési program: Célok, feladatok	Felelős; dokumentáció
<p><i>Osztályfőnöki programunkban szerepelnek ezzel kapcsolatos témák (globális problémák, természetvédelem, fenntartható fejlődés, biológiai sokféleség, fogyasztási szokások, szelektív hulladékgyűjtés, egészséges táplálkozás és életmód, lelki egészség fejlesztése, káros szenvedélyek elleni küzdelem, saját település értékeinek megőrzése és gondjainak megismerése, anyag és eszköz takarékoság, hulladék csökkentése, energia-hatékonyaság, reklámok minősítése).</i></p> <p>Helyi természeti és épített környezeti értékeinket osztályfőnöki, rajz, környezet és biológia órákon ismertetjük meg a gyerekekkel (benne a tanösvényt, szennyező forrásokat intézményünk fűtését adottságait).</p> <p><i>SzMSz-ünk szabályozza az iskola környékének és tantermeinek gyerekek által történő rendben tartását, évi egy alkalommal történő papírgyűjtés pedig hagyományrendszerünk része.</i></p> <p>A környezet rendbe tételénél gondot fordítunk a <i>parlagfű</i> irtására.</p> <p><i>Könyvtárunkban komoly szakirodalom áll rendelkezésre a témában.</i></p> <p>Vizsgáljuk a környezettudatos magatartás, a munkahelyi klíma, az osztályok légköre és a kapcsolatok alakulását.</p> <p>Az osztályfőnökök minden tanév elején szociometriai mérést végeznek, melyre közösségi és egyéni nevelési tervüket is alapozzák. Fentiek megvalósítására változatos módszereket alkalmazunk (információk gyűjtése, alkalmazása, interjúk, megfigyelések, ötletroham, vita, szituációs játék, érveléstechnikai gyakorlat.</p> <p>Programunkat a PDCA ciklus alapján karbantartjuk, aktualizáljuk.</p>	<p>Komplex munkaközösség vezetője; osztályfőnöki tanmenetek</p> <p>munkaközösségi munkaterv</p> <p>Minőségügyi támogató csoport, igazgató</p>

ÖKO iskola címünket 2015 szeptemberében nyertük el 3 évre. ÖKO iskolai munkatervünk az iskolai éves munkaterv részét képezi, megvalósulásáról folyamatgazda számol be.

A munkaterv tartalmaz mind egészségneveléssel, mind környezetvédelemmel kapcsolatos programelemeket, feladatokat.

I.12.2 Szenvedélybetegségek megelőzésére szolgáló program

A TÁMOP-6.1.5-14-2015-0003 „Egészséges Bács-Kiskunért” komplex emberi erőforrás fejlesztési program keretében tapasztalatokat szereztünk a szenvedélybetegségek megelőzésével és a fogyasztóvédelemmel (cash flow) kapcsolatos programokról, kaptunk eszközöket a megvalósításhoz.

Célok	Feladatok	Felelős	Dokumentáció
A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv 6.§ /4/ szerint a gyerekek jogát biztosítani ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön. Vonzó legyen az egészséges életstílus. Ne legyen kulturálisan elfogadott a droghasználat, elutasítás alakuljon ki a gyerekekben a kísérletezés igénye helyett.	A drogmegelőzés problematikáját az egészségfejlesztés tágabb gondolati rendszerében kell kezelni. Alternatívák felkínálása (sport, tehetség gondozás, szabadidős tevékenységek). Célzottan azokhoz szólni, akikre vonatkozhat közlendőnk – érdeklődést nem keltünk fel. Pályázatokon veszünk részt tevékenységünk támogatására.	igazgató, osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős, DÖK vezető	osztályfőnöki tanmenetek iskolai munkaterv DÖK programja

I.12.3. Fogyasztóvédelmi program

A Kormány 110/2012. számú rendeletével hatályba lépett az új Nemzeti Alaptanterv (NAT 2012.) értelmében a fejlesztési területek- nevelési célok közt szerepel a fogyasztóvédelem. Gondoskodunk róla, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. A kémia tanterv tartalmaz ehhez feladatokat. Emellett megőrizzük korábban kidolgozott tevékenységrendszerünket.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:

Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságát és a takarékoskosságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre alkalmazzák az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése. A fogyasztónak joga van:

- a) az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez
- b) a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz
- c) a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között
- d) a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez
- e) a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez
- f) az egészséges és elviselhető környezetben való élethez
- g) a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

Módszertani elemek	Ki, mikor, hol
Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései	
Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások	Matematika tanár
Fizika - mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany-, gáz-, vízmérőórák)	Fizika tanár
Földrajz – eltérő fogyasztási struktúrák és szokások	Földrajz tanár
Magyar – reklámyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái	Magyar és rajz tanár
Biológia – egészségtan – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás	Biológia tanár és osztályfőnök
Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk	Kémia tanár
Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia	Informatika tanár
Ember- és társadalomismeret – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.	Történelem tanár
Osztályfőnöki óra – családok vásárlási szokásai	osztályfőnök
Médiaismeret – a reklám képi nyelve és hatásai	rajz
Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)	DÖK
Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)	Piac, üzlet, bank
Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)	Iskolák, cégek
Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó, és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások:	
Riportkészítés az eladókkal	magyar
Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika	Osztályfőnöki, rajz
Egyéni és csoportos döntéshozatal	
Adatgyűjtés adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában	Matematika tanár
Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel	Matematika tanár
Szimulációs játék, esettanulmány	osztályfőnök
Viták, szituációs játékok (előadói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése, elsajátítása, fogyasztói kosár)	osztályfőnök
Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)	magyar

II. HELYI TANTERV

II. 1. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK helyi TANTERVEi az 51/2012. EMMI rendelettel kiadott kerettantervek adaptációi. 2018. szeptember 1. napjától Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók helyi tantervének alapja az 51/2012. EMMI rendelet 11.1. MELLÉKLETE, a Kerettantervek az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára.

Az óraszámok tervezésénél figyelemmel leszünk az iskola sajátosságaira, kialakításánál nagy hangsúlyt fektetünk a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra, az integrált nevelésre.

Az iskola tantárgyrendszerében a tanulók képességfejlesztéséhez:

- tanórai és tanórán kívüli tevékenységet biztosít az iskola;
- tantárgyrendszerében a kötelező tanórai foglalkozások mellett változatos választható tanórai foglalkozásokat kérhetnek a szülők, tanulók.

1-4. évfolyamok tantervei-

- Magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelv
- Matematika
- Erkölcstan
- Környezetismeret
- Ének-zene – A változat
- Vizuális kultúra
- Technika, életvitel és gyakorlat

Testnevelés és sport (Benne: 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 7. melléklete 7.4. MELLÉKLET Kerettanterv a köznevelési típusú sportiskolai neveléséhez-oktatásához alapján SPORTÁGVÁLASZTÓ modul foglalkozásaiból 5 óra/tanév)

5-8. évfolyamok tantervei

Kötelező tantárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
  - A változat
- Idegen nyelv
  - Idegen nyelv
- Matematika
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
- Hon- és népismeret
- Erkölcstan
- Természetismeret
- Biológia-egészségtan
  - A változat
- Fizika
  - B változat*
- Kémia
  - B változat*
- Földrajz
- Ének-zene
  - A változat
- Vizuális kultúra
- Informatika
- Technika, életvitel és gyakorlat

- Testnevelés és sport

Osztályfőnöki

2.4 Szabadon választható tantárgyak:

- Természettudományi gyakorlatok

II. 1.2. Jog szerint felhasználható órakeret felosztása, kötelező és választható foglalkozások

Helyi tanterv óraterve Kötelező órák:

A	B	C	E	heti összes óraszám
évfolyam	NKT szerinti kötelező tantárgyak óráinak száma testneveléssel (benne a szabadon tervezhető is)	osztályok heti időkerete	sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásainak száma	
1.	25	52	0	
2.	25	52	0	
3.	25	52	0	
4.	27	55	0	
5.	28	51	0	
6.	28	51	0	
7.	31	56	0	
8.	31	56	0	

SNI heti órakeret, valamint az egyéni fejlesztésre és felzárkóztatásra fordítható órakeret létszámuktól függ.

Ha a gyermek/tanuló sajátos nevelési igényű, különleges gondozásra jogosult, és a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható, akkor az egészségügyi és pedagógiai célú re/habilitációs órán kell megkapnia sérülés specifikus ellátást.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal inkluzív módon foglalkozunk. Az osztályfőnökök a szociometriai mérések alapján kiegészítik a közösség és az egyén fejlesztésével kapcsolatos feladataikat. A kompetencia alapú programcsomagok adaptációja során képességfejlesztő feladatok megoldása megvalósul iskolánkban. Az enyhe fokban fogyatékos tanulók tantervének adaptációja során arra törekedtünk, hogy a többi tanulóval közösen vegyenek részt a tantárgyi órákon.

Emelt szintű programmal dolgozunk *testnevelés*ből 1.-8. évfolyamokon az azt választók körében (helyi tanterve a testnevelés tantervhez mellékelve; sport általi nevelés lehetőségeit színesíti a fitkid modulok megjelenése a mozgáskoordináció fejlesztésére a testnevelésben).

Tehetségpontként a **tehetség gondozásra osztályonként hetente biztosítható órákat** az igények felmérését követően kívánjuk biztosítani.

A köznevelési törvény heti óraszámai, az iskola órakerete 2013. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (a tv. 6. sz. melléklete alapján)

Az iskola heti összes időkeretében nem szerepeltetjük az sni-s tanulóakra igénybe vehető óraszámot (E oszlop).

A		B			C				E					heti időkeret	heti többlet hittan	heti többlet 6-8 évf. gimn.	heti összes óraszám
évfolyam	osztályok száma az évfolyamon	tanulók heti óraszám			osztályok heti időkerete				sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásainak száma								
		testnevelés nélkül	testnevelés	órák testnevelés nélkül	engedélyezett	a hittan többlet órakerete egyházi intézményben	6 és 8 évf. gimnázium többlet-órái	heti összes időkeret	értelmi fogyatékos	gyengénlátó	vak, nagyothalló, mozgás- és beszéd-fogyat.	siket és autista	egyéb				
1.	2	20	5	25	52	0	0	104	0	0	0	0	0	104	0	0	104
2.	2	20	5	25	52	0	0	104	0	0	0	0	0	104	0	0	104
3.	3	20	5	25	52	0	0	156	0	0	0	0	0	156	0	0	156
4.	2	22	5	27	55	0	0	110	0	0	0	0	0	110	0	0	110
5.	2	23	5	28	51	0	0	102	0	0	0	0	0	102	0	0	102
6.	2	23	5	28	51	0	0	102	0	0	0	0	0	102	0	0	102
7.	2	26	5	31	56	0	0	112	0	0	0	0	0	112	0	0	112
8.	2	26	5	31	56	0	0	112	0	0	0	0	0	112	0	0	112
Össz	17				902	0	0	902						902	0	0	902

Egyéb foglalkozások: NKT 27. § (4. és 5.) bekezdése szerint

évfolyamok:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	alsós	felső	összesen:
heti összes ik. kötelező	104	104	156	110	102	104	112	112			
órasz.	50	50	75	54	56	56	61	61			
szabadon felh.	54	54	106	56	46	46	50	50	270	192	462
tech. bontás					1	2				3	tervezett új bontások és szakkörök
modellező sz.					0,5	0,5				1	
főzés, háztart.							1			1	
elektr.tech.								1		1	
ECDL előkész.					1			1		2	
angol alsós	2* II. félév	2	2						4		jelenleg is működő vagy tervezett alsós szakkörök és csoportbontások
info alsós		1	1	2					4		
angol 4.o				3					3		
angol				2	2	1	1	2	2	6	Tervezett felsős szakkörök sportkörök és csoportbontások
német					3	3	3	3	0	12	
DSE	2	2	2	3	4	4	4	4	9	16	
énekkar							2		0	2	
rajz	1				2				1	2	
színjátszó						2			0	2	
biológia						2			0	2	

matematika								3	0	3	
újságíró								2	0	2	
maradék:	21	19	56	18	32,5	21,5	39	24	156	75	231

Lovagoltatás:

A testnevelés órák keretében a 4. osztályosok számára a tanév folyamán 10 alkalommal biztosítunk a lovaglás tantervi programját. Csoportbontásban, az úszással váltakozva valósítjuk meg.

A lovas kultúra oktatása a testnevelés tantárgyon belül:

A 4. évfolyamosok számára választható tantárgyi modul a lovas kultúra oktatása.

A modul célja: A tantárgyi modul sajátos fejlesztési célja a lovaskultúra elemeiből nyert értékekből egy olyan testi és szellemi műveltség kialakítása, amely megalapozza a későbbi cselekvési biztonságot és a rendszeres fizikai aktivitást, kötődést jelentő élményeket nyújtva a gyermek mozgásvágyának és a lovak iránti érdeklődésének fenntartásához. További célkitűzésünk, hogy a gyermekek megtanuljanak magabiztosan viselkedni a lovak környezetében és társállatként viszonyuljanak a lóhoz. Az egészséges, élményalapú testmozgás nyújtotta lehetőségen felül fejlesztési cél, hogy a gyermekben kialakuljon a felelősségérzet, empátia, tisztelet és megismerési vágy egy másik élőlény iránt. Testi fejlődés szempontjából fontos a sokoldalú mozgástapasztalat és jól alkalmazható mozgáskészség-készlet megszerzése, az alapvető (generikus) mozgáskészségek megfelelő szintű kialakítása, fejlesztése, a kondicionális és a koordinációs képességeknek az életkorhoz és az egyéni adottságokhoz igazított fejlesztése (egyensúly, ütem- és ritmusérzék, tér- és időbeli tájékozódás, nagy- és finommotorika fejlesztése). A gyakorlati tevékenységek elméleti alapjainak megismerése és az összefüggések felismerése.

Segíti a tanuló erkölcsi nevelését, képessé teszi alkalmazni az emberekkel és állatokkal kialakított kapcsolatok elfogadott formáit. A tanuló el tudja magát helyezni az adott közösségben. Képes a kooperációra, megérti a szabályok fontosságát. Képes egyszerű közösségi szabályok követésére, és bekapcsolódik közös tevékenységekbe. A tanuló képes oktatójával, társaival és a lóval való együttműködésre, empátiára, és életkorának megfelelő kooperatív készséget mutat a foglalkozások során. A tanulónak fejlődik az emocionális érzékenysége. Megismeri és

elsajátítja az alapvető együttműködési normákat a lovardában és az adott közösségben. Ismeri és betartja a lovardai foglalkozáshoz kötődő szabályokat. Kialakul a tanulóban a társakkal történő közös feladatmegoldás képessége, irányítással tud együttműködni velük.

Megvalósítás kerete: A program modulszerűen illeszkedik a 4. évfolyam testnevelés programjába, szabadon választható modulként. Párhuzamos csoportszervezésben az úszásoktatással. 10 alkalommal, összesen 20 óra keretében. Az óraszám elosztását a lovas oktatók által összeállított program alapján végezzük. Ennek megoszlása 10 elméleti és 10 gyakorlati óra. (program külön mellékletben)

Támogató háttér: A megvalósítás az intézmény szomszédságában működő lovas bázis. Annak felszereltsége és szakmai háttere, több évtizedes lovassport múltja biztosítja a megvalósításhoz szükséges infrastruktúrát. A tanórákhoz a lovas oktatók az alábbi tanulást segítő eszközöket használják:

- oktatófilmek
- munkafüzet
- mérőlapok
- szülői és tanulói tájékoztató

Várt fejlesztő hatások:

A lovaglás - lovagoltatás - számos olyan elemet tartalmaz, mely lehetővé teszi gyermekek komplex fejlesztését egy olyan területen, ahol a ló nem eszköz, hanem aktív cselekvőtárs. Ez olyan motiváló tényező a gyermek számára, mely áthatja, és pozitív irányba tereli a foglalkozások hatékonyságát, hangulatát, valamint fizikálisan pszichésen és szociálisan is jótékonyan hat a gyerekekre.

- Fizikai hatások:
  - javítja az egyensúly érzéket
  - megerősíti az izmokat
  - koordinációt javít, a ló irányítása gyorsítja a reflexet, javítja a cselekvések megtervezésének folyamatát
  - a ló ritmikus mozgásával csökkenti a görcsösséget
  - javítja légzést és keringést

- Pszichikai hatások:

- A szabad levegőn végzett gyakorlatok lóháton, elősegítik a jó közérzet kialakulását, állandósulását
- Önbizalom növelő
- növeli az érdeklődést a külvilág iránt
- türelmesebbé tesz a ló
- az érzelmek kontrolálására és önfegyelemre tanít
- figyelem összpontosítás

▪ Szociális hatások:

- Barátság, szociális érzékenyítés, stresszt oldó hatás, személyes kapcsolatok kiépítése, sportági ismeretek révén példaképek állítása
- Társadalmi szerepek kipróbálása, gyakorlása: versenyző, sportoló, túrázó, gazdálkodó, vállalkozó stb. szerepek
- Tisztelet és szeretet az állatok iránt, gondoskodási szükséglet
- Élvezet, a lovaglás egy örömteli sport. Minden egyes foglalkozás alkalmával a lovasok izgalommal és örömtelien érkeznek meg a lovardába

A tanulók előzetes tudása: Alapvető gimnasztikai, atlétikai gyakorlatok végrehajtásának képessége.

Támasztott követelmények:

A tanuló

- képes a lovat helyesen megközelíteni és biztonságosan mozog a lovak környezetében;
- képes az állattal kapcsolatfelvételre, kommunikációra;
- érti és tiszteletben tartja a lovak viselkedésének életmódbeli sajátosságait;
- a foglalkozás során képes fegyelmezetten, csendben, tisztelettel figyelni oktatójára, társaira és a lóra;
- képes a lovat önállóan, de felügyelettel leápolni, ismeri és segítségével megvalósítja a lótartás gyakorlati teendőit;
- képes a lóra való helyes fel- és leszállásra, segítséggel;
- Futószáron:
  - helyesen ül a lovon, megfelelő a lábtartása voltizshevederrel és nyeregben egyaránt, lépés és ügetés jármódokban;
  - biztosan, elengedetten és helyes testtartásban ül a lovon tanügetésben és könnyüügetésben egyaránt;
  - oktató segítségével könnyedén, elengedetten, biztonságosan és egyensúlyban alkalmazza a megfelelő mozgásformákat lépés és ügetés jármódokban, alkalmanként minimum 15 percet a lovon töltve (egy oktató egy tanulóval foglalkozik egy időben, futószáron);
  - ismeri és alkalmazza az alapsegítségeket, a független kéz fogalmát, a helyes szártartást, kezdetben futószáron, később szabadon, kisebb csoportokban (maximum 3-4 fő) lépés és ügetés jármódokban;

- ismeri a helyes lábon ügetés fogalmát, és képes könnyű ügetésben ülésváltás végrehajtására;
  - képes a két ügetésformát nyereg- vagy voltizsheveder-fogással, vagy független kéztartással, illetve kengyelbe tett lábbal vagy kengyel nélkül végrehajtani (a tanuló választása szerint);
- ismeri és futószáron helyesen végrehajtja a lépésből ügetés feladat derék- és csizmasegítségeit, valamint az előrehajtás segítségeit lépés és ügetés jármódokban.
- osztálylovaglásban ismeri és betartja a lovak közti kellő távolságot, képes a lovardában vezető lovassal osztályban alap lovardai alakzatokat szabadon lovagolni lépés és ügetés jármódokban;
- képes végrehajtani helyes segítségadással a lépésből megállítást, állásból lépés, lépésből ügetés és ügetésből lépés átmeneteket szabadon.

Kulcsfogalmak, fogalmak:

Alapsegítség, lovardai alakzat, lóápolás, jegy, magyar lófajta, lovasszakma, szerszám. Szín, érzékszerv, testtáj, szerszám, eszköz, mese, monda. Alapsegítség, szártartás, osztálylovaglás, távolság, lovardai alakzat, lóápolás, takarmányozás. Egyensúly, biztonság, ritmus, ülés, lábtartás, elengedettség, segítségadás, csizma, derékmeghúzás, jármód, lépés, ügetés, vágta, nyereg, heveder, kengyel, kengyelszija, kápa, kantár, szár.

A fejlesztés várt eredményei:

A tanuló biztonsággal közlekedik a lovardában és a lovak környezetében. Ismeri a ló alapvető etológiai tulajdonságait, szükségleteit. A lovasfoglalkozás során fegyelmezetten, tisztelettel bánik a lóval, oktatójával és társaival. Futószáron képes független kézzel, stabil egyensúlyban lépni és ügetni, osztálylovaglásban képes az alapvető lovardai alakzatok végrehajtására helyes csizma-, derék- és szársegítségekkel, lépés és ügetés jármódokban. Ismeri a lovarda és az istálló rendjét, szabályait, segítséggel képes a lovak körüli általános teendők elvégzésére. Természettudományos, irodalmi, zenei és vizuális műveltsége gyarapodik a lovakhoz kapcsolódó ismeretek elsajátításával.

Sakkpalota program: Heti 1 órában, szakköri keretben valósítjuk meg felmenő rendszerben, 1. évfolyamtól a KÉPESSÉGFEJLESZTŐ SAKK (A sakk mint oktatási eszköz) 1-4. évfolyam kerettanterv adaptációjára épített programot.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabodon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3+1	3+1	3+1
Matematika	4+1	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/ Hon- és	1			

népismeret				
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam természetismeret orientációjú képzés				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3,5	4,5
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3,5	3,5
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Természettudományi gyakorlat	+1	+1		
Fizika			2	2
Kémia			2	2
Biológia-egészségtan			2	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	+1	1+1	1+1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Enyhe fokban fogyatékos tanulók óraszámainak összehangolása a többségi tanulókéval:
Enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók helyi tantervéhez rendelt óraszámok az 1–4.

évfolyamon- kötelező tantárgyak

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	2 (egyik órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók 2. rajz óráján öt a tanítónő differenciáltan foglalkoztatja)	2 (egyik órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók 2. ének óráján öt a tanítónő differenciáltan foglalkoztatja)	2	2
Ének-zene	2	1	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	2
Informatika	-	-	1 (ezt az órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók szabadon tervezhető matematika óráján öt a tanítónő differenciáltan foglalkoztatja)	1 (ezt az órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók szabadon tervezhető matematika óráján öt a tanítónő differenciáltan foglalkoztatja)
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2 (matematika, magyar 1-1)	2 (matematika, magyar 1-1)	2 (informatika, magyar 1-2)	2 (informatika, magyar 1-1)
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Normál - Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Óratervezet a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezeti ismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2 (matematika, magyar 1-1)	2 (matematika, magyar 1-1)	3 (matematika, magyar 1-2)	3 (matematika, magyar-környezet 1-1-1)
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók helyi tantervéhez rendelt óraszámok az 5-8.

évfolyamon- kötelező tantárgyak

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természeti ismeret	2	2	4 (biológia, fizika, kémia 1,5-1,5 óráján vesz részt, differenciált foglalkoztatással - a plusz 10%-ba rendelt tartalmakat fizika és kémia órán dolgozunk fel)	4 (biológia, fizika, kémia 1,5-1,5 óráján vesz részt, differenciált foglalkoztatással - a plusz 10%-ba rendelt tartalmakat fizika és kémia órán dolgozunk fel)
Földrajz	-	1 (ezt az órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók egyik idegen nyelv óráján öt differenciáltan foglalkoztatják.)	1	2
Ének-zene	2 (egyik órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv	2 (egyik órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv	1	1

	szerint haladók egyik idegen nyelv óráján öt differenciáltan foglalkoztatják.)	szerint haladók egyik idegen nyelv óráján öt differenciáltan foglalkoztatják.)		
Vizuális kultúra	2 (egyik órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók egyik idegen nyelv óráján öt differenciáltan foglalkoztatják.)	2 (egyik órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók egyik idegen nyelv óráján öt differenciáltan foglalkoztatják.)	1	1
Informatika	1 (ezt az órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók egyik idegen nyelv óráján öt differenciáltan foglalkoztatják.)	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	2 (egyik órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók egyik idegen nyelv óráján öt differenciáltan foglalkoztatják.)	1 (ezt az órát úgy teljesíti, hogy a többségi tanterv szerint haladók egyik idegen nyelv óráján öt differenciáltan foglalkoztatják.)
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2 (matematika, magyar 1-1)	2 (választott sport- vagy művészeti foglalkozás, magyar 1-1)	2 (választott sport- vagy művészeti foglalkozás 1,5 óra, amikor a többieknek a plusz nyelv órája van; természetismeret 0,5 óra)	2 (választott sport- vagy művészeti foglalkozás 1,5 óra, amikor a többieknek a plusz nyelv órája van; természetismeret 0,5 óra)
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Normál - Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 5-8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3+1	3+1	3+1
Matematika	4+1	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/ Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	~~2~~	~~3~~	~~3~~	~~3~~
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

I.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai:

Angol vagy német: szülők véleményét kérjük minden tankönyvrendelést megelőző héten. Az igények és lehetőségek mérlegelést az idegen nyelvi munkaközösség bevonásával az igazgató elvégzi, majd döntéséről tájékoztatja a nevelő testületet.

Emelt szintű testnevelés vagy alapszintű: a beíratkozáskor nyilatkozik a szülő, s a csoportba sorolást a testnevelési munkaközösség vezetőjével valamint az igazgató helyettesekkel történő egyeztetés után az igazgató végzi.

Napközi vagy délig tartó foglalkozás: Minden tanév utolsó két hetében írásban nyilatkozik a szülő arról, hogy meddig kívánja igénybe venni az iskolai napközit.

Szakkör; sportkör: Minden tanév utolsó két hetében írásban nyilatkozik a szülő arról, hogy melyik foglalkozást kívánja igénybe venni gyermekének.

Elsős tanító választása; kis- illetve nagyfelmenő rendszer: A döntést az igazgató hozza, egyeztetve a helyettesekkel, s figyelembe véve a tantárgyfelosztás készítésének szempontjait, a fenntartó által biztosított lehetőségeket.

Integrációs programban mentor pedagógus választása: Önkéntes alapon jelentkeznek a pedagógusok a feladatra, kiválasztva a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek listájából az általuk mentorálni kívánt tanulót. Ha mentor nélkül maradna valaki, akkor ahhoz a megfelelő személyt az igazgatóhelyettes javaslatára az igazgató jelöli ki.

Tehetségmentor választása: Önkéntes alapon jelentkeznek a pedagógusok a feladatra, kiválasztva a tehetségprogramban azonosított tanulók listájából az általuk mentorálni kívántat.

5. évfolyamon osztályfőnök: A hatékony személyiség- és közösségfejlesztés érdekében a szülői közösség és a szabad pedagógusok kölcsönös szimpátiája az ideális döntés alapja. A döntést az igazgató hozza.

Természettudományos vagy humán csoport: 4. évfolyamon a félévi szülői értekezleten az iskolavezetés egy tagja tájékoztatást ad az 5.-től választható programról. A szülőknek minden év április 20.-án kiadunk egy igényfelmérő lapot, melyet május végén visszavárunk- itt nyilatkoznak a kívánt csoportról is. A 4. év végén a tanítónők elvégzik a matematikai és a magyar területen a kimeneti mérést minden tanulóra, s ez alapján javaslatot tesznek a természettudományos, valamint a humán csoportba soroláshoz. A végleges döntést az igények és lehetőségek ismeretében az iskolavezetés hozza meg a tanév végéig.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei:

Idegen nyelvet 20 alatti létszámú csoportban tanítunk, szintcsoportokban. A nyelvi csoportok kialakításához a harmadik osztály végén a tanítónők javaslatát kéri a nyelvi munkaközösség. A nyelvi munkaközösség javaslatot tesz a csoportok névsorára. A végleges csoportkialakítás ügyében az igazgató dönt, s erről a szülőt a negyedik osztály indításakor tájékoztatja az osztályfőnökön keresztül. Ha a tanuló a másik csoport követelményeinek felel meg, akkor a nyelvtanár javaslatot tesz a csoportváltásra, melyről az igazgató dönt.

Emelt szintű testnevelés csoportba kerülés lehetősége: a szülő jelzi kérését a beiratkozáskor. Ha a testnevelő nem találja alkalmasnak a tanulót az emelt szintű követelmények teljesítésére, akkor az első hónapban kéri az igazgatót az alapszintű csoportba történő áthelyezésre.

Tehetségprogramba kerülés lehetősége: Tehetséggondozás folyamatszabályunkban részletesen szabályozott terület.

II.1.4 Egészségfejlesztési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési helyzetelemzés:

1973 óta működő testnevelés emelt szint

Egészségnevelés modul a biológia keretén belül

Az osztályfőnöki programokban emberismereti témák

Családi sportnapok hagyománya

Iskola környékének rendben tartása a tanulók feladata

Sok, színes szabadidős tevékenység (színjátás, sport, informatika, szakkörök)

Szociális, életviteli és környezeti modulok

Ellenőrzött büfé-kínálat

Az egészségnevelés egy tudatosan megtervezett tanulási lehetőséget jelent, mely a cél érdekében történő viselkedésváltozást segít elő.

Cél: Felismertetni, milyen összefüggés van az életmód és az egészségi állapot között, valamint felelősségérzetet kialakítani.

- Segíteni a gyerekeket olyan stratégiák alkalmazásában, melyekkel megőrizhetik, vagy újrateremthetik életük egyensúlyát.
- Minden nap egy testnevelés óra biztosításával lehetőséget adni a kellő mennyiségű és minőségű, fejlesztő testmozgásra. Lehetőleg szabad levegőn, alacsonyabb évfolyamokon főként játékos formában.

Az 1991. évi LXIV. tv. a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban 1989-ben elfogadott egyezmény kihirdetéséről 24. cikkében a részes államok elismerik a gyermeknek a legjobb egészségi állapothoz való jogát, valamint hogy orvosi ellátásban és gyógyító nevelésben részesüljön. Az iskola elkötelezett az egészségnevelés mellett. A gyerekek ismeretszintjéből indul ki, és pozitív életfelfogást közvetít.

Teljesítendő feladatok a nevelési terv fejezetében meghatározottak.

Környezeti nevelés

Célunk a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása, hogy képes legyen elősegíteni a társadalom fenntartható fejlődését. E feladatokat a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon valósítjuk meg.

Teljesítendő feladatok a nevelési terv fejezetében meghatározottak.

II. 2. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

(figyelembe véve a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét)

II.2.1. Tankönyvek kiválasztásának elvei

- o a hivatalosan jóváhagyott tankönyvek, munkafüzetek, térképek, albumok; füzetek
- o egyes tantárgyakhoz (testnevelés: ruházat, rajz: színes ceruzák, festékek, zsírkréta, kartonlapok, rajzlapok, origami lapok, gyurma, filctollak, ecsetek és tálak, vízfesték, tempera festék, olló, ragasztó; technika: olló, ragasztó; matematika: szerkesztő eszközök közül egyenes és háromszög vonalzó, körző, szögmérő) egyéb eszközök is szükségesek.
- o alkalmasak legyenek a kerettantervi követelmények és az alkalmazott tanulásszervezési eljárások, módszerek megvalósítására
- o maradéktalanul tartalmazza a helyi tanterv minimumkövetelményeinek eléréséhez szükséges tartalmakat
- o feleljen meg az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek

Feleljen meg a programcsomag megvalósításának: a kompetencia alapú oktatás bevezetésének elősegítése érdekében.

- o szerkezete legyen világos, egyszerű
- o motiváljon, keltse fel a gyermek érdeklődését
- o szövege az életkornak megfelelő megfogalmazású legyen
- o ábrái, betűméretei, szerkesztése segítse az önálló ismeretszerzést
- o ösztönözzön ismétlésre, rendszerezésre
- o adjon lehetőséget a differenciált képességfejlesztésre
- o adjon mintát az önálló feladatmegoldásokra
- o jelrendszere lehetőleg legyen azonos valamennyi évfolyamon
- o borítója érdeklődést keltő, színes és tartós
- legyen több évig használható és ára elérhető

Maradéktalanul tartalmazza a helyi tanterv minimumkövetelményeinek eléréséhez szükséges tartalmakat.

Feleljen meg intézményünk célrendszerének. Ennek érdekében tartalmazza a képességfejlesztés sokoldalú lehetőségeit.

Feleljen meg az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek. Feleljen meg a programcsomag megvalósításának: a kompetencia alapú oktatás bevezetésének elősegítése érdekében.

Az egyes évfolyamokon a tantárgyakhoz szükséges tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket a szakmai munkaközösségek (ahol ilyen nincs, a szaktanár) javasolják a helyi tanterv követelményeihez igazodóan, figyelembe véve a tartalmi egymásra épülést. A pedagógus – a minőség, típus és ár megjelölése nélkül – olyan ruházati vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott ill. tanított tananyag elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozásokon egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmazni kell. Az e körbe nem tartozó felszerelések biztosítása az iskola feladata. Tanév közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A megrendelt tankönyveket, munkafüzeteket továbbítja azon gyermekek számára, akik azt kifizetik. A munkafüzeteket, munkatankönyveket nem tekintjük tartós tankönyvnek, vagyis ezeket mindig újonnan vásárolják meg tanulóink. Felmenő rendszerben minden tanuló ingyenes tankönyvekhez és munkafüzetekhez jut, ha azt a jogszabály megengedi.

II.2.2. Tartós tankönyvek kiválasztásának elvei

Tartós tankönyvekre a munkaközösségek tesznek javaslatot, és a tantestület hoz döntést arról melyik tanévben milyen tartós könyveket vásárol.

Tartós tankönyv alatt elsősorban az olvasókönyv jellegű tankönyveket, szöveggyűjteményeket, atlaszokat, albumokat értjük, amelyekben a tanórai foglalkozások során nem kerülnek írásos jelölések. A munkafüzeteket, munkatankönyveket nem tekintjük tartós tankönyvnek, vagyis ezeket mindig újonnan vásárolják meg tanulóink.

II.2.3. Tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának alapelvei

A taneszköz választásnál a következő szempontokat veszik figyelembe a munkaközösségek:

Tartalmában feleljen meg a helyi tanterv követelményrendszerének.

Tartalmi egységet képezzen 1-8. osztályig.

A taneszközök irányárát az iskola szülői munkaközössége az iskolavezetéssel egyeztetve alakítja ki.

A pedagógus saját egyéniségéhez, felkészültségéhez, ill. adott osztály képességeihez, igényeihez leginkább megfelelő tankönyveket, taneszközöket rendel meg. Döntésében az iskolaszék és az iskolavezetés véleményét is figyelembe veszi. A tankönyvellátás folyamatára folyamatszabályt készítettünk, mely minőségirányítási programunk melléklete.

Módosult a pedagógus feladatköre a tankönyvek és más felszerelések kiválasztásában: tanítási év közben a meglévő tankönyvek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg; az iskolaszék korlátozó rendelkezéseket állapíthat meg.

II. 3. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltásra, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. E rendelkezést kell alkalmazni –

évfolyamtól függetlenül – a nemzetiségi és idegen nyelv tekintetében is, az adott nyelv tanulásának első évében.

Az intézmény vezetője – szakértői vélemény alapján – az első évfolyamon a tanulót mentesítheti az értékelés alól, és így a tanuló az első évfolyamot előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be, ez az eljárás egy alkalommal alkalmazható.

A tanuló teljesítményét a tanév során érdemjegyekkel, félévkor és évvégén osztályzattal kell értékelni. Kivételt képeznek ez alól az 1. évfolyam tanulói, valamint a 2. osztályosok 1. félévben, ahol szöveges értékelést alkalmazunk.

A 2. évfolyam tanév végétől kezdődően szöveges értékelés helyett osztályzatot kapnak a tanulók.

A magatartás, a szorgalom és a tantárgyak tanulásával kapcsolatos teljesítmények osztályzatai a következők:

A tanuló magatartásánál

Példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)

A tanuló szorgalmának értékelésekor

Példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)

A tanuló tudásának értékelésekor

Jeles (5), jó (4), változó (3), hanyag (2), elégtelen (1)

Az 1. évfolyamon valamint 2. évfolyam első félévében a minősítés szöveges.

A szöveges értékelés kifejezi, hogy kiválóan teljesített, jól teljesített vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. Ez utóbbi esetben a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tární a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket. Minderről, s arról, hogy a felzárkóztatásra milyen segítséget nyújt az iskola, tájékoztatást kell adni. Ha az első-negyedik évfolyamra járó tanuló eredményes felkészítése szükségessé teszi („felzárkóztatásra szorul” minősítést kap), lehetővé kell tenni, hogy legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozáson vegyen részt. E rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a tanköteles tanuló második, vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.

Pedagógiai megsegítés történhet az 1-4. évfolyamon napközis foglalkozás vagy iskolaotthonos osztály keretében differenciált foglalkozáson való részvétellel.

Annak a tanulónak, aki bármely tantárgyból kiemelkedő teljesítményt nyújt, jeles helyett kitűnő értékelést kap, a bizonyítványban az adott tantárgynál a „jeles” helyett „kitűnő” kerül bejegyzésre.

Ha a tanuló 2-8. évfolyamon, tanév végén 1 vagy 2 tárgyból elégtelen minősítést kapott, lehetősége van javítóvizsgára, melyet a tanévkezdés előtt, augusztus hó második felében kell lebonyolítani, tudását feladatlapmal, írásban is mérni kell. Ha a tanuló 2-8. évfolyamon tanév végén 3 vagy több tárgyból elégtelen minősítést kapott, a nevelőtestület döntése alapján osztályt ismételni köteles. Ha a tanuló 250 óránál többet mulasztott, az évfolyamot ismételni köteles, ez alól az a tanuló mentesül, akinek a tantestület osztályozó vizsgát engedélyez.

Osztályozó vizsgát a következő tanulóknak kell tennie:

- Magántanuló
- Ha az igazgató felmentette a tanórák látogatása alól
- Ha az igazgató engedélyezte, hogy az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse az évfolyam követelményeit.
- Ha egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott.
- Az adott tantárgy éves óraszámának 30 %-át meghaladó hiányzás esetén

Az osztályozó vizsga tárgyai:

- *évfolyam*: magyar nyelv és irodalom, (írás, olvasás) matematika, természetismeret, idegen nyelv
- *5-6. évfolyam*: magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, földrajz, történelem, idegen nyelvi

- *7-8 évfolyam:* magyar nyelv és irodalom, matematika, fizika, kémia, történelem, biológia, földrajz, idegen nyelv.

Ha az osztályozó vizsgán igazolható módon nem jelent meg a tanuló, pótvizsgát tehet.

Javító vizsgát tehet a tanuló, ha osztályzata a tanév végén, vagy az osztályozó vizsgán, vagy a pótló vizsgán elégtelen, s erre a nevelőtestület engedélyt adott.

A nyelvtanulás értékelése alól, a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján menthető fel tanuló.

II. 4. Beszámoltatás, számonkérés követelményei és formái

Az országos kompetenciamérés eredményeinek javítására eljárásrendet dolgoztunk ki a Támop 3.1.4 projekt keretében. A célok teljesülését nyomon követjük.

II.4.1. Követelményei:

A továbbhaladáshoz szükséges követelményeket a tantervek ill. szaktermek faliújságán elhelyezzük, a tanulók és a szülők részére hozzáférhetővé tesszük. Ezek teljesítése az elégséges szint.

Hogy az ennél jobb jegyért mit kell teljesíteni, azt a szaktanár, illetve a tanító a tananyag feldolgozása során beszéli meg a tanulókkal, valamint fogadóórákon a szülőkkel.

Enyhe fokban fogyatékos tanulók esetében:

Az Enyhe fokban értelmi fogyatékos státuszú gyermekek szakértői véleményében minden esetben az szerepel, hogy egyéni követelmények alkalmazása szükséges. Ezért egységes követelményrendszert nem határozunk meg.

51/2012. EMMI rendelet 17. § (1) „A szakértői bizottság a szakértői véleményében tesz javaslatot a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére, az ellátáshoz kapcsolódó pedagógiai szakszolgálatok típusaira, a szükséges szakemberre és annak feladataira. A szakértői véleménynek tartalmaznia kell j)⁴⁶ a gyermek, tanuló nevelésével, oktatásával kapcsolatos sajátos követelményeket, fejlesztési feladatokat, a fejlesztési feladatok ellátásának javasolt időkeretét, javaslatot az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítésre, ... vonatkozó javaslatot.”

II.4. 2 A beszámoltatás formái, szerepük az értékelésben, gyakorisága

Formatív értékelés szóban és írásban is, szummatív csak írásban történik.

Havonta legalább egy jegye minden tanulónak, minden tantárgyból kell, hogy legyen. Ha csak heti egy órában tanulja azt, akkor félévenként egy, ha magasabb óraszámú, akkor több szóbeli feleletnek is kell lennie. Ezen kívül írásbeli feleletre, témazáró dolgozatra, egyéb tanulói produktumokra vonatkozik a számonkérés.

A emelt szintű informatika programban résztvevő tanulók 6. és 8. osztály végén záróvizsgát tesznek, mely gyakorlati vizsga, feladatlap alapján történik. Az ECDL vizsgát tett tanulók ez alól felmentést kapnak.

A beszámoltatás módja	A beszámoltatás formája	Szerepe az értékelésben	Gyakorisága, korlátai
SZÓBAN	Szóbeli felelet egy óra anyagából Beszélgetés Kiselőadás	A kommunikáció-fejlesztés, hiányosságok feltárása, megerősítés-formatív	A tantárgyak heti óraszámától függően legalább 2-3 hetente ill. havonta

	Belső vizsga angol és német nyelvből	Szummatív értékelés helyi készítésű feladatokkal	8. év végén
ÍRÁSBAN	Írásbeli felelet fogalmazás, házi dolgozatok adott témakörben tanév végi felmérés	A rendszeres tanulás számonkérése, hiányosságok feltárása, megerősítés formatív szummatív	Rendszeresen, a szóbeli feleletekkel arányosan 4-8. évfolyam 1-8. évfolyam
	Dolgozat: teszt feladatlap	A rendszeres tanulás számonkérése, hiányosságok feltárása, megerősítés	A tantárgyak heti óraszámától függően legalább 2-3 hetente ill. havonta
	Témazáró dolgozat	Összefüggések felismerése, rendszerezési és alkalmazási képességének értékelése. Szummatív értékelés.	A tanmenetben tervezett időpontokban, osztályonként naponta legfeljebb 1 tantárgyból
	Diagnosztikus mérések a program szerint	A pedagógiai munka hatékonyságának vizsgálata. fejlesztési feladatok meghatározását, a tanév feladatainak tervezését segíti, csoportba sorolás alapja.	Év elején, félévkor, év végén, ill egy-egy témakör tanulásának megkezdése előtt
GYAKORLATI	Munkadarab Gyűjtőmunka Sportteljesítmény Bemutatott produkció Projekt eredmény olvasónapló	Mozgás, ügyesség, pontosság, gyakorlati manuális képességek fejlődése, alkotó, problémamegoldó képesség, algoritmizáló képesség, folyamatszabályozási képessége, éneklési kultúra, esztétikai és ízlésfejlődés megerősítő visszajelzése, hiányosságok feltárása.	Havonként legalább egy értékelés

Egy-egy téma összefüggő, szabatos kifejtésének, ábra, kép leírásának, grafikonok, diagramok elemzésének értékelése, információk értelmezésének és felhasználásának, kiselőadás tartásának (könyv- és lexikonhasználat), szóbeli magyarázat fűzésnek, vázlat, feleletterv készítésének, logikai okfejtés, érvelés értékelése.

Az ellenőrzés formái között szerepel az otthoni munka, a verseny, vetélkedő szervezése, az azokon való részvétel értékelése; az önértékelés, a társak értékelése.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Kiemelt feladatunk, hogy a tanulók szóbeli kifejezőkészségét fejlesszük, ezért fontos (hogy az óra menetébe bekapcsolódjon), hogy minél több lehetőséget adjunk a szóbeli feleletre. Az

értékelő munkát úgy kell szervezni, hogy minden elméleti tárgyból félévente legalább egyszer minden tanuló szóban is feleljen.

Az egyes témakörök befejezésekor a tanulók átfogó témazáró dolgozatot írnak.

Magyar irodalom tárgyból a helyi tantervben meghatározott műfajokban irodalmi dolgozatot készítenek.

Az IKT eszközökkel támogatott óra közbeni feladatmegoldás, számonkérés 30%-ban megjelenik a tanórákon.

II.4.3 Az iskolai írásbeli beszámoltatások korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Diagnosztikus tanév, vagy a témakör elején jegyet nem adunk rá, formatív írásbeli felelet, érdemjegyei döntenek (kétes esetben) osztályzatok elbírálásánál.

szummatív témazáró dolgozat, vagy szóbeli felelet egy-egy tematikus egység zárásakor. A súlya a formatívéhoz képest kétszeres, tehát súlyozott átlagot számolunk az osztályzat meghatározásakor.

Korlátok:

A témazáró dolgozatok írásának időpontját legalább egy héttel előbb közöljük.

Az azonos osztályban tanítók egyeztetik, hogy ugyanarra a napra két témazáró dolgozat ne kerüljön.

Fontosnak tartja a bemeneti méréseket, a folyamatellenőrzést és kimeneti mérést. Mindegyik más-más haszonnal jár, s egyikük funkciója sem nélkülözhető.

A bemeneti mérések azt a célt szolgálják, hogy a tanulmányaikat megkezdők készültségi fokát megállapítsuk.

Az országos kompetenciamérések eredményeiből megállapítjuk, kik azok a tanulók, akik az 1. szinten vagy alatta teljesítettek és melyek azok a részterületek (szövegértés-szövegalkotás, matematika), amelyek fejlesztésre szorulnak, ezekre a területekre fejlesztési terveket dolgozunk ki..

A kimeneti mérés lehetőséget teremt az iskola és az egyes tanulók eredményeinek az összevetésére az előző teljesítményeikhez, standardokhoz.

A méréseket az igazgatóság, a munkaközösség – vezetők és az igazgatóság által megbízott pedagógusok végzik az osztályban tanító nevelő jelenlétében, az értékelést a munkaközösség – vezető vagy az igazgatóság végzi.

Az írásbeli beszámoltatások a következő tantárgyakban jelennek meg:

	Írásbeli felelet, formatív	Témazáró dolgozat, szummatív, súlya: 2-szeres	Belső vizsga, formatív	Fogalmazás, formatív	Házi-Dolgozat, formatív	Olvásónapló, formatív	Tanév eleji felmérés diagnosztikus, jegyet nem adunk	Tanév végi felmérés, szummatív, súlya: 2-szeres
Alsó tagozat:								
Magyar nyelv és irodalom	x	x		x	x	x	x	x
Matematika	x	x					x	x
Környezetismeret	x	x					x	

Idegen nyelvi nyelv	x	x		x	x			
Német nyelv	x	x						
Felső tagozat:								
Magyar nyelv és irodalom	x	x	8.o.	x	x		x	x
Történelem	x	x	*					
Matematika	x	x	8. o.				x	x
Idegen nyelvi nyelv	x	x	8. o.	x	x			
Természetismeret	x	x						
Biológia	x	x	*					
Fizika	x	x	*					
Kémia	x	x	*				x	x
Földrajz	x	x	*		x			
Technika	x							
Ének-zene	x							
Természettudományos gyakorlatok	x							
Hit- és erkölcsstan	x							
Informatika	x	x						

*Év végi belső vizsgát a fentiek felül egy választott tantárgyból is tennie kell a 8.-os tanulónak.

Az írásbeli felelet

- egyenértékű a szóbeli felelettel
- a pedagógus nem köteles azt előre bejelenteni
- a feldolgozás alatt álló témakörben szereplő tananyagot kérheti számon a tanulótól
- formáját tekintve lehet kifejtő jellegű vagy teszt
- füzetbe vagy lapra történjen
- értékelése történhet pontozással (%-os értékelés figyelembevételével) vagy globálisan
- a megíratást követő 1 héten belül értékelni kell
- érdemjegye a naplóba kék színnel kerül be (ugyanúgy, mint a szóbeli feleleté)
- időpontjait nem kell a tanmenetekben rögzíteni

A témazáró dolgozat

- előzetes bejelentés alapján, megfelelően feldolgozott tananyagból íratható
- előzze meg összefoglaló óra
- egy tanítási nap lehetőség szerint egy max. kettő témazáró dolgozat íratható
- központilag kiadott feladatlapon vagy a pedagógus által elkészített feladatlapon íratható meg
- lehet A-B-C változatokban megíratni
- a megíratást követően max. két héten belül javítva kell kiosztani és értékelni
- értékelése a százalékos határok figyelembe vételével történik
- azok, akik hiányzásuk miatt nem írták meg a témazáró dolgozatot, a tanító ill. szaktanár által előre egyeztetett időpontban lehetőség szerint pótolják
- mindig közösen elemezni és értékelni, valamint javítani kell
- érdemjegye pirossal kerül a naplóba
- időpontjait a tanmenetekben rögzíteni kell
- megőrzendő

Belső vizsga

- előre megadott témakörökből kérhetjük számon a tanuló tudását
- a tantárgyi követelményeket figyelembe kell venni
- anyagát a szaktanár a munkaközösség vezetővel együtt határozza meg
- csak feldolgozott tananyagból iratható
- mindig közösen elemezni és értékelni, valamint javítani kell
- értékelése a százalékos határok figyelembe vételével történik
- érdemjegye pirossal kerül a naplóba, egyenértékű a témazáró dolgozat jeggyel
- tantestületi értekezleten be kell számolni a vizsga lefolyásáról, valamint értékelni kell
- időpontját a tanmenetben és az éves munkatervben rögzíteni kell

Fogalmazás adott témakörben

- feldolgozott tananyagból, előkészítés után történhet
- minimum egy tanórának kell rendelkezésre állnia
- előzetes bejelentés után történhet e megírása
- az adott tantárgy dolgozatfüzetébe íratandó
- mindig közösen elemezni és értékelni, valamint javítani kell
- érdemjegye pirossal kerül a naplóba
- időpontjait a tanmenetekben rögzíteni kell
- megőrzendő

Házi dolgozatok

- megírása feldolgozott tananyagból, előkészítés után történhet
- minimum 3 napot kell a megíráshoz biztosítani
- megírása az adott tantárgy füzetébe kerüljön
- mindig közösen elemezni és értékelni, valamint javítani kell
- érdemjegye késsel kerül a naplóba, egyenértékű a feleletjeggyel
- időpontjait a tanmenetekben rögzíteni kell

Tanév eleji és tanév végi felmérések

- megfelelő előkészítés után iratható csak meg
- időpontját előre be kell jelenteni
- történhet központilag kiadott feladatlapokon vagy helyi készítésű feladatlapon
- mindig közösen elemezni és értékelni, valamint javítani kell
- érdemjegye késsel kerül a naplóba
- időpontjait a tanmenetekben rögzíteni kell
- megőrzendő

Diagnosztizáló tanév eleji felmérések

- tájékoztató jellegűek
- időpontját előre be kell jelenteni
- időpontját a tanmenetben rögzíteni kell
- nem osztályozzuk

II.4.4. A tanulók értékelése

Iskolánkban cél, hogy minden tanítványunk saját lehetőségeinek optimumáig jusson el, erkölcsi, értelmi és testi fejlődésében találjuk meg a megfelelő teret, ahol gyakorolhatják képességeiket, felfedezhetik önmagukat.

A tanulói teljesítmények értékelésénél figyelembe vesszük a tanulók meglévő képességeinek, előzetes tudását. Ehhez szükséges felméréseket folyamatosan végezzük.

A tanulói teljesítmények értékelésében kiemelkedő szempontként kezeljük a tanuló önmagához viszonyított fejlődésének kimutatását.

II.4.4.1 Az értékelés célja:

- a személyiség fejlesztése
- az önértékelési képesség kialakítása
- az iskolai tanulmányok egész időszakára kiterjedő átfogó személyiségfejlesztés, az önértékelési képesség kialakítása, az önművelés képességének fejlesztése, az önálló tanulásra való igény kialakítása.

Fejlesztés- orientált.

Érdemjegyet a második évfolyam elejétől kezdve kaphatnak a gyerekek a következő szempontok figyelembe vételével.

Ügyelünk arra, hogy az értékelés egységes szempontok szerint, de az egyéni képességek figyelembe vételével történjen és fejlesztő, biztató hatású legyen. Büntetés eszköze nem lehet. Megállapítása a pedagógus kompetenciája.

Osztályzatot első ízben a második évfolyam végén kapnak a tanulók, 5 jeles-4 jó- 3 közepes-2 elégséges- 1 elégtelen elnevezéssel. Ezt megelőzően szöveges értékelések kerülnek a félévi és az év végi bizonyítványba (hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul). Emellett tantárgyi dicséretet adhatunk, szövegesen. Legalább öt tantárgyi dicséret esetén a testület dönthet „nevelőtestületi dicséret” odaítéléséről is. Az osztályfőnöknek lehetősége van egyéb, részletesebb értékeléssel kiegészíteni az értékelést.

Szöveges értékelést kapnak ezen kívül:

-1.-4. évfolyamokon, aki az első és a harmadik negyedévben kiemelkedő vagy gyenge teljesítményt nyújt, dicséretben vagy figyelmeztetésben részesül. 1. és 2. évfolyamon félévkor tantárgyi értékelő lapokat kaphatnak. Az 1. tanév végi értékelés a bizonyítványba pótlapokon történik.

Azon tanulóknál, akiknek szüleivel nem rendszeres a kapcsolattartás, értékelő lapok negyed- és háromnegyed év végén is kiadhatók, a nevelő döntése alapján.

- Minden évfolyamon azok, akik a képesség- kibontakoztató ill. integrációs felkészítésben vesznek részt, három havonként.

A szöveges értékelés a továbblépéshez szükséges információkat tartalmazza. Feladata: a gyermekben olyan folyamatot elindítani, mely tanulási motivációját fokozza. Így csökkenthető a teljesítmény-szorongás és a konkurenciaharc, jobb lesz a pedagógus- gyerek-szülő viszony.

Az osztályozás nem lehet fegyelmezés, büntetés eszköze.

A tanulók által szerzett érdemjegyet a naplóba be kell jegyezni, s az értesítő könyvön keresztül a szülőt tájékoztatni kell. A két dokumentum pontosságát az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, s a szükséges pótlásokat megteszi. Az egyes osztályzatokat gondos pedagógiai mérlegelés útján kell megállapítani. Döntően a szummatív értékelésekre adott érdemjegyek alapján, de a formatív értékelések jegyeit is figyelembe véve (bár ez utóbbit kisebb súllyal).

Az értékelés alapja: a helyi tanterv követelményrendszere

A tanulók teljesítményének egységes értékelése érdekében a feladatlapok, tesztek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltására a következők javaslatot tesszük a témazáró dolgozat 1-8. évfolyam és témaközi feladatlap 1-4. évfolyam értékelése során:

Teljesítmény	Érdemjegy	Szöveges értékelés
0 – 30 %	Elégtelen (1)	Felzárkóztatásra szorul
31 – 49 %	Elégséges (2)	Megfelelően teljesített
50 – 74 %	Közepes (3)	Megfelelően teljesített
75 –90 %	Jó (4)	Jól teljesített

91– 100 %	Jeles (5)	Jól teljesített
Aki folyamatosan kiválóan teljesít, gyűjtőmunkát végez vagy kiselőadást tart, vagy versenyen eredményesen vesz részt		Kiválóan teljesített
A fenti százalékhataróktól a szaktanár belátása szerint eltérhet.		

II.4.4.2. Korszerű tanulásszervezés során történő értékelések:

Projekt, témahét alkalmával a tanulók szóbeli értékelése folyamatosan történt, a tanulói produktumok értékelése szövegesen, a folyamat értékelése tanuló és tanár részéről kérdőívvel. A tanulók önértékelése, egymás értékelése és a tanár értékelése szövegesen történik. A felső tagozaton megvalósuló témahetek és projektek produktumait szóban és érdemjeggyel értékeljük.

További értékelési eljárások a házirendben kidolgozva (dicséretetek, figyelmeztetések).

II.4.4.3 A szöveges értékelés

A szöveges értékelés, a pedagógiai értékelés értelmezése

A pedagógiai értékelés lényege a viszonyítás, - viszonyítás a követelményekhez, a tanuló korábbi teljesítményeihez, a társakhoz. A tanulói teljesítmények értékelésében kiemelkedő szempontként jelenik meg a tanuló önmagához viszonyított fejlődésének mértéke.

Az értékelés információkat ad a célok megvalósulásának mértékéről és szintjéről.

Az értékelést olyan folyamat, amely összefüggéseket keres a célok, a folyamat és az adott, aktuális állapot között.

Az értékelés számos módon kifejezhető:

- metakommunikációs jelzésekkel
- szóbeli vagy írásbeli véleménnyel
- minősítés (belső és külső vizsgák)
- pontozással
- százalékkértékkel
- szimbólumokkal
- tárgyakkal;
- a felsoroltak kombinációival.

A fentiekből egyértelműen következik, hogy a szöveges minősítés semmiképpen nem azonosítható az osztályozással, hiszen az osztályozás a minősítésnek csupán egyik módja, még akkor is, ha ez tekinthető pedagógiai munkánk tradicionális eszközének.

Az tantárgyi osztályzat megállapítására félévkor és év végén döntően a tanév addigi szummatív értékelései alapján történik- kisebb súllyal ugyan, de szerepük lehet a formatív értékelések során adott érdemjegyeknek is. .

A szöveges értékelés alapelvei

A szöveges értékelés elvi kiindulópontjai a következők :

- az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyereknek szóljon
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodjon a gyermek fejlődéséről.

Alapvető elv a gyerek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének, otthoni körülményeinek, pillanatnyi állapotának stb. figyelembe vétele.

A hangsúly az érés, fejlődés, tanulás folyamatjellegének elfogadása. A gyermek önmagához képest mért fejlődése áll a középpontban. Természetesen a követelményekhez viszonyított előmenetel is értékelésre kerül. Az értékelés pillanatnyi állapotot rögzít, (s ez még a minősítéskor is igaz), nyitottságot mutat a gyermek problémái iránt, és a fejlődés lehetőségei iránti bizalmat fejezi ki. A személyre szabott differenciált értékelés azért is ösztönző hatású, mert a tanuló megtapasztalhatja a tanítónak az ő személyére irányuló figyelmét, pozitív, biztató hozzáállását.

A szöveges értékelés követelményei:

- minősítés - központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- összhangban van a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között
- rendszeres és folyamatos az értékelés
- személyre szóló és ösztönző jellegű
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője, megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

A szöveges értékelés formai követelményei

1. Az első évfolyamon – félévkor és év végén, továbbá a második évfolyamon félévkor – szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A minősítésnek a tanuló teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó megállapításokat kell tartalmaznia.
2. A bizonyítványok “Záradék” rovatába kell bejegyezni a tanuló továbblépését segítő nevelőtestületi döntéseket, szülői kéréseket, és a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos egyéb megjegyzéseket.

II.4.4.4. Az értékelés időpontjai és módjai

Célcsoport	időszak	tartalom	formája	résztevők
Minden osztályban	1/4 évi 3/4 évi értékelés	tantárgyak, magatartás, szorgalom	Figyelmeztetés és dicséret esetén írásbeli szöveges	nevelőtestület
2.évf. végétől	félévi, és év végi értékelés	tantárgyak, magatartás, szorgalom	5, illetve 4 fokú skálán	
2-8.évfolyamokon	Félévkor és év végén	magatartás és szorgalom	4 fokú skálán	
HHH és SNI tanulók	3 havonta	Kompetencia alapú	Írásbeli szöveges	Tanuló, szülő, mentor Gyiv. f.

II.4.4.5. Az egyes tantárgyak értékelésének speciális elvei

A NAT és a helyi tantervek követelményrendszere jelentik az értékelésben a viszonyítási alapot (kritériumorientált értékelést alkalmazunk). Osztályzatot adni csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására lehet, amelyekre a követelmények vonatkoznak.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele a minimum követelményszint teljesítése.

Alapelv, hogy a tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de nem minden tevékenységért szükséges osztályozni.

A teljesítmények minősítése hagyományos módon számjegyekkel és szöveggel történik.

A kompetenciaterületeknek megfelelően a fogalomhasználat, a lényegkiemelés, a frontális kérdésekre adandó rövid, szakmailag pontos válaszok megfelelően az információk értelmezésének és felhasználásának, kiselőadás tartásának (könyv- és lexikonhasználat), szóbeli magyarázat fűzésnek, vázlat, feleletterv készítésének, logikai okfejtés, érvelés értékelése fontos értékelési területek. Fontos elem egy-egy téma összefüggő, szabatos kifejtésének, ábra, kép leírásának, grafikonok, diagramok elemzésének értékelése.

Az iskola megőrzi a hagyományos értékelési kategóriákat. Az első osztályban szöveges értékelés készül, a felsőbb osztályokban 5 fokozatú osztályzat-skálát alkalmazunk.

- Jeles (5)
- Jó (4)
- Közepes (3)
- Elégséges (2)
- Elégtelen (1)

Az új belépő tantárgyakban főként szavakkal értékelünk, konkrétan rámutatva az elért eredmények és kudarcok okaira. Ebben az időben ismertetjük meg a tanulókkal az új tárgyak sajátos tanulási módszereit és a tantárgyi követelményeket.

Az iskolánk valamennyi pedagógusának feladata, hogy az értékelésre és osztályozásra közösen megfogalmazott ajánlásokat betartsa.

Az írásbeli munka értékelése

A tanuló füzetei és egyéb tanulmányokhoz kapcsolódó írásos munkái legyenek

- könnyen olvashatók
- tiszták, tetszetősek
- jó elhelyezésűek
- feleljenek meg a tantárgyi elvárásoknak
- Az írásbeli munkát a tantárgyak jegyeibe beépítve értékeljük

II.4.4.6. Az értékelés dokumentumai

Évfolyam	Félévkor	Tanév végén
1-3. osztályban	Tájékoztató füzet	Tájékoztató füzet Értékelőlap
4. osztályban félévkor	Napló Értékelőlap	Napló Bizonyítvány Törzslap
4. osztályban év végén	Értesítő könyv Napló	Napló Bizonyítvány Törzslap
5-8. osztályban		

II.4.4.7. Az értékelések adminisztrációja

-A felelés témáját az ellenőrző könyvben az osztályzat előtt jelölni kell.

- Figyelembe kell venni a tanuló adott tárgyban mutatott többletmunkáját.

- Helytelen viselkedése, kötelességteljesítésének elmulasztása miatt szaktárgyi elégtelen osztályzat nem adható illetve a jegybe nem beszámítható.

- Feladatlap, ellenőrző témazáró csak abban az esetben osztályozható és vehető figyelembe, amennyiben azt értékelve a gyermekek visszakapják, kijavítják elvégezve a megfelelő korrekciókat.

-A központilag kiadott feladatlapokat a gyermek nem tarthatja magánál.

-A különféle feladatlapokat, felméréseket, amelyeket leosztályoztunk, év végéig meg kell őrizni.

- Az iskolai dolgozatok, témazáró feladatlapok (5 évig megőrizendő) érdemjegyét a szaktanár az osztálykönyvbe való bejegyzéssel egyidejűleg ellenőrző könyvbe írassa be (kelet, téma) és írja alá.

-A házi feladatokat iránymutatóan minden esetben javítani kell.

- Fontos, hogy a tanuló tudja, értse, milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle. Értékeljük a sikeres és sikertelen munkáját egyaránt.
- Új tantárgynál ajánlott, hogy az első két hónapban rossz jegy ne kerüljön az osztálynaplóba (értékelés szóban történjen).
- A helyesírási hibákat mindenkinek kötelessége kijavítani, de a szaktárgyi jegybe nem lehet beszámítani.
- Ne kerüljön sor egy napon egynél több témazáró dolgozat megírására.

II.4. 5. Mérési rendszer

Téma	Cél-csoport	Időpont	Ki végzi	Eszköz módszer	Dokumentálás	Felhasználás, értékelés,
Matematika bemeneti, kimeneti	4.o. 5-6.évf.	Minden máj.; szeptember	Szaktanár	mérőlap	elemző értékelés	Feladatterv, intézkedési terv a korrekción
Szövegértés, szövegalkotás bemeneti, kimeneti	4.o. 5-6.évf.	Minden máj.; szeptember	szaktanár	mérőlap	elemző értékelés	Feladatterv, intézkedési terv a korrekción
Idegen nyelv országos kompetenciamérés	6 évf. 6-8. évf.	Minden év május, tanév rendje szerint	szaktanár	rendelet szerint	elemző értékelés	Feladatterv, intézkedési terv a korrekción
Kritikus készségek DIFER	1. 2. 3. évf. IPR-es tanulók	Minden év szeptember első hete	Alsós mk. vezető osztályt anitók	tesztlap	Elemző jelentés, fejlődésvizsgáló füzet	Döntés intézkedési terv
Teljeskörű képességmérés (bemeneti) Központi mérőeszköz. Végzi: felkért nevelők	1. évf.	Minden év szeptember első hete,	Alsós mk. vezető osztályt anitók	mérőlap	elemző értékelés	Rögzítés, adatbázisba foglalás
Teljeskörű képességmérés (kimeneti) Központi mérőeszköz. Végzi: felkért nevelők	1. évf.	Minden év május	Alsós mk. vezető osztályt anitók	mérőlap	elemző értékelés	Összehasonlítás, döntés
Szövegértés, szövegalkotás országos kompetenciamérés	6. 8. évfolyam	tanév rendje szerint	Szaktanár	országos kompetenciamérés	adatbázis	Év végi beszámoló Intézkedési terv

rés				rés		
Matematika országos kompetenciamérés	6. 8. évfolyam	tanévrendje szerint	Szak-tanár	országos kompetenciamérés	adatbázis	Év végi beszámoló Intézkedési terv
Fizikai állapot	minden évfolyam	minden tavasszal	testnevelést tanítók		adatbázis	rögzítés adatbázisba, intézkedési terv

Fizikai állapot mérésének módszerei netfit mérés, a tanév rendjéről szóló rendelet szerint

Felelős: testnevelés munkaközösség vezetője, ill. testnevelést tanító nevelők.

Minden tanévben tavasszal elvégzi minden tanulónk az itt következő gyakorlatokat. Testnevelés óránként egyet-egyet. A mérések általános szempontjai megegyeznek az országos-útmutatójának ajánlásával. A motivációról és a végrehajtás körülményeinek állandóságáról a testnevelő gondoskodik. Az eredményeket táblázatban rögzítjük, arról a tanulókat, az érdeklődő szülőket és az osztályfőnököket tájékoztatjuk. Az Útmutató alapján ajánlott gyakorlatok eredményeit számítógépen rögzítjük, majd feldolgozásra a központba beküldjük. A kapott értékelő jelentés alapján fejlesztéseket végzünk.

A méréseket és azok értékelését a testnevelést tanító pedagógusok végzik.

Az összehasonlító értékelésre tanév végén az egészségnevelési munkacsoport vezetésével a tanévzáró értekezleten kerül sor.

II. 5. Magatartás és szorgalom értékelésének követelményei és minősítésének formái

A tanuló magatartásának értékelése

A tanuló magatartása és a tanulónak az intézmény közösségeihez, azok tagjaihoz való viszonyát fejezi ki (felelősségtudat, önállóság, közért végzett tevékenység, hangnem, viselkedés, segítőkészség). A minősítés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; azonos elvek alapján valósul meg osztályközösségi és értelmi szinten.

A tanuló szorgalmának értékelése

A szorgalom a tanulónak a tanulmányi tevékenységhez való viszonyát fejezi ki. Minősítésénél figyelembe kell venni a tanuló egyéni képességeit és körülményeit.

Magatartás és szorgalom elbírálásának elvei

A végleges minősítés - a tanulóközösség véleményének ismeretében - a nevelőtestület által kerül kialakításra oly módon, hogy az mind a közösség, mind az egyén számára nevelő hatású legyen.

A magatartás- és szorgalomjegyek elbírálását az osztályfőnök készíti elő.

Az osztályfőnökök a negyedévi, félévi, háromnegyedévi és év végi érdemjegy kialakításánál a szaktanári értékeléseket (az osztálynaplókban elhelyezett értékelőlapokra került érdemjegyeket) illetve a büntetési - dicséreti fokozatokat veszi figyelembe.

Jutalmazások, fegyelmező intézkedések

A jutalmazás és büntetés alkalmazásainál - indokolt esetben- nem kell a fokozatok betartásához alkalmazkodni, azonnal magasabb fokozatú jutalmazás és büntetés is adható. A jutalmazásokat illetve büntetéseket a magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni és attól csak a nevelőtestület határozata alapján lehet eltérni. A jutalmazások, büntetések minden esetben az ellenőrző mellett az osztálynaplóba is kerüljenek beírásra a "Megjegyzés" részbe (akitől és amikor a gyermek azt kapta). Az értékelésre, osztályzásra vonatkozó irányelveket, valamint a jutalmazási és büntetési fokozatokat a tanév elején (ha szükséges) a gyermekkel és szülőkkel ismertetni kell.

Az ellenőrzőbe tanuló bejegyzést nem tehet, kivétel az egész osztályra vonatkozó értékelés, szülőknél szóló értesítések, meghívások.

A negyedik évfolyam végét megelőzően a félévi és a tanév végi bizonyítványba magatartásból és szorgalomból sem kerülnek osztályzatok. Helyette ekkor is értékelő lapot kapnak.

Az értékelés az egyes évfolyamok értékelő lapjain vagy a haladási és mulasztási naplóban meghatározott szempontokhoz igazodóan történik:

Értékelési, jutalmazási, elismerési hagyományaink:

Tanév közben egy-egy kimagasló eredmény vagy emberileg értékes tett elismeréseként a tanuló szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói dicséretben részesül, melyet "Dicséret" kártyájára írunk rá.

"A Magyar Köztársaság jó tanulója - jó sportolója" miniszteri kitüntetésre terjesztjük fel a sportban és tanulmányi téren legkiválóbb teljesítményt elért tanulókat.

A tanévzáró ünnepségen a kiváló tanulmányi eredményt elért példás magatartású és szorgalmú tanulók könyvjutalmat kapnak.

Rendszeresen megjelentetjük az évkönyvünket, amelyben a tanév folyamán elért sikereinket is bemutatjuk szűkebb és tágabb környezetünknek.

Évente 3 tanulóknak ítéli oda alapítványunk a jó tanuló - jó sportoló díjat, iskolaegyesületünk a kultúráért és a sportért emléklapokat, iskolaszékünk pedig a közösségi munkáért alapított díját. Az SZMK tanév végén kiemelkedő teljesítményért jutalomkönyveket biztosít.

A jegyek, osztályzatok megállapítása az osztályfőnök ill. tanító kompetenciája. Építünk az önértékelésre és a közösség tapintatos, jó szándékú, segítő értékelésére is.

II. 6. Otthoni, illetve tanulószobán, napköziben történő felkészülés

Céljai: A tananyag rögzítése, átvitele a hosszú távú memóriába, az ismeretek alkalmazása újabb körülmények, feltételek megléte esetében is;

Önálló gyűjtő- és kutatómunka, egyéb ismeretforrások alkalmazása.

Differenciáltan, az egyéni képességek és érdeklődés figyelembe vételével jelöljük ki. Optimális terhelést kell jelentenie.

Mennyisége: a napközi illetve tanulószobai foglalkozás időtartama alatt, tehát 16 óráig elvégezhető legyen. Ez érvényes a pénteki napra is, tehát a hétvége és az ünnepek a pihenés, játék, sport, szórakozás ideje legyen.

Szorgalmi feladatot, versenyre készülő tanulóknak feladatokat kijelölünk, arra jegyet ugyanúgy nem adunk, mint a többi házi feladatra. A kiemelkedően színvonalas felkészülést azonban ötéssel jutalmazhatjuk.

Újszerű szervezés:

- Projekthez gyűjtőmunka
- Kiselőadás
- prezentáció készítése (PPT)
- Elektronikus tananyagok készítése
- Feladatok az SDT alkalmazására

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai szabályozásánál egy átlagos felkészültségű és képességű tanuló napi iskolai terhelését és heti iskolai rendjét vettük figyelembe.

Az általunk meghatározott elvek és korlátok figyelembe veszik, hogy a tanuló pihenése és szórakozása két tanítási nap között illetve a hétvégeken és a szünidőben is biztosítva legyen.

A nevelőtestület döntése alapján az otthoni felkészüléshez a következő típusú házi feladatok adhatók:

- írásbeli házi feladat
- szóbeli házi feladat (tananyag vagy vers, memoriter)
- gyűjtő- illetve kutatómunka, esszé, projekt, csoportos munkák

A házi feladatoknak

- az otthoni gyakorlást, valamint a tanórán elsajátított ismeretek elmélyítését kell szolgálnia
- a tanulók számára egyértelműen jelöljük ki (táblára felírni, osztály leckeüzetébe beírni) és lehetőség szerint ellenőrizzük, hogy az a tanulók által rögzítésre került (füzetbe, könyvbe beírva, kijelölve)
- a tanulók képességei alapján differenciált házi feladatok kijelölésére is sor kerülhet (a gyengébb képességű tanulóknak elsősorban rutin jellegű, begyakorlást, rögzítést szolgáló feladatokat, míg a jobb képességűeknek összetettebb feladatokat adjunk)
- házi feladatot az aznapi tanórák anyagához kapcsolódóan törekedjünk adni
- mennyiségénél figyelembe kell venni a tanulók órarendjét és más tantárgyakból már kijelölt házi feladatok mennyiségét – a pedagógus tájékozódjon kollegáktól illetve a tanulóktól a már aznap előző tanórákon megkapott házi feladatokról (pl. táblán fennhagyni)
- olyan tananyag adható, ami az órán feldolgozásra került /tanulást segítő vázlat készült, tartalma kapcsolódik az óra anyagához
- versek, memoriterek tanulására minimum elégséges idő álljon rendelkezésre
- a gyűjtő- illetve kutatómunkát igénylő házi feladatoknál előzetesen tájékozódjon a pedagógus, hogy ténylegesen megvalósítható-e a kijelölt feladat; az ilyen jellegű házi feladatok elkészítésére minimum három nap álljon rendelkezésre
- lehetőséget biztosítunk szorgalmi és önként vállalt házi feladatok elkészítésére
- tanév közbeni több nappól álló szünidőre nem adható a tanulók heti órarendjét követő házi feladatokon kívül más házi feladat
- nyári szünetre nem adható házi feladat, hétvégére elsősorban gyakorlást szolgáló házi feladatokat adunk.

A házi feladatként megjelölt teendőket a digitális naplóba beírjuk. Ahol ez nem áll rendelkezésre, ott a tájékoztató füzetben, vagy leckeüzetben történő rögzítésére figyelünk.

II.8 Speciális programok

II.8. a). Képesség-kibontakoztató és integrációs program:

Helyzetelemzés:

- a, Intézményünkben szegregáció nincs, minden tanuló ugyanazon épület helyiségeit, eszközeit használja
- b, Az oktatás-nevelés folyamatában a hhh. tanulók egy közösségben vannak a nem hhh-ekkel

Személyi feltételek:

A feladatok megvalósításához a személyi feltételek adottak. Van gyógy-, illetve fejlesztő pedagógusunk.

2007. nyarán 3x30 órás képzésen vettünk részt (óvoda-iskola átmenet, differenciálás, IPR), azóta hospitálással, honlapok figyelemmel kíséréssel képezzük magunkat.

Módszertani megújulást támogató képzések figyelemmel kísérése.

Tárgyi feltételek:

A tárgyi feltételek szinten tartása az iskolafenntartó támogatásával, pályázati tevékenységgel, és az iskola alapítványának támogatásával valósul meg. (osztályterem, csoportfoglalkozásra alkalmas terem (olvasó), számítógépterem, tornaterem, az oktatást segítő technikai eszközök

Szakirodalom beszerzése igény szerint.

Költségvetési feltételek: A közoktatási törvény által meghatározott keret.

Hosszú távú célrendszer

A képesség-kibontakoztató és integrációs program elindítását azért határozta el iskolánk, hogy az eltérő szociális, kulturális családi háttérrel rendelkező diákjainkat úgy neveljük együtt, hogy

- Lehetőséget teremtünk minden gyermek számára a képességei kibontakoztatásához.
- Megalapozzuk a tanulók elemi műveltségbeli és munkakultúráját.
- Enyhítjük a szociális hátrányokat. Felzárkóztatás, illetve tehetség gondozás,
Mentálhigiénés programok,
Pályaorientációs tevékenység,
Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről,

Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés,
Figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások előnyeire,
Kapcsolattartás a szakmai szolgáltatóintézményekkel,
A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
Táborozási, kirándulási hozzájárulások,
Alapítványi támogatások,
Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon,
Étkezési támogatás elveinek, mértékének meghatározása.

- Tudatosan fejlesztjük a csoport-szociális készségeket.
- Olyan környezetet teremtünk, amely csökkenti az előítéleteket.
- Együttműködünk minden, az oktatásban érintett szervezettel.
- Felzárkóztatjuk a tanulási kudarcnak kitett tanulókat.

Felzárkóztatást elősegítő tevékenységeink:

tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára, tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük, logopédus segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet, szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat, a diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás, a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítjük az önálló tanulás szokásainak megismerésében, a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában, tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, **(tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája)**

rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés, egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással közösség nevelő hatása (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé), a kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is adunk lehetőséget a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre (szaktárgyi, dráma, kézműves, sport szakkörök)

Komplex Instrukciós Program (KIP) megismerése, alkalmazásának folyamatos bevezetése

Fejlesztjük személyiségüket, toleranciaképességüket.

- Pozitív életmódmodell nyújtásával az egészséges életmód kialakítására törekszünk.

A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt. Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal, iskola- pszichológussal,
- védőnővel,
- családgondozóval,
- fejlesztő pedagógussal, logopédussal,
- a rendőrség és
- a gyámhatóság munkatársaival.

Lehetőségeinkhez képest próbálunk enyhíteni az anyagi gondokon:

- étkezési kedvezmények kiadása a jogszabályok szerint
- tankönyv hozzájárulások kiadása a jogszabályok szerint
- iskolai alapítványunk bevonása a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek anyagi segítésébe

Felelősei az ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökök bevonásával.

- igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket élményekhez juttatni kirándulások, táborozások, kulturális és sportprogramok szervezésével
- megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról, (mikulás, karácsony, farsang, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg
- választékos szakköri kínálatunk, ahová célzatosan irányítjuk a gyermekeket a szabadidő hasznos eltöltése, és saját épülésük végett
- a tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk
- tanítványaink szüleivel állandó kapcsolatot próbálunk kiépíteni
- szoros kapcsolatot tartunk fenn a Gyermekjóléti Szolgálattal, Nevelési Tanácsadóval.
- tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről.
- törekszünk a „másság” elfogadtatására; **(szociális kompetencia)**
- gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között;
- nem zárkózunk el a nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától sem, a közösségre és szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket;
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen rész képesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást;
- a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére egyénre szabott nevelést, a fejlesztésre szorulóknak között egyénre szabott követelményrendszert alkalmazunk;
- a határtalan és a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmairól rendszeresen szólnunk a szülői értekezleteken és fogadóórákon;

Elvárható eredmények érdekében vállalásaink, határidők, felelősök

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
Az 1 főre jutó mulasztási átlag magas	Az indokolatlan és igazolatlan mulasztások megszüntetése	A mentorok és osztály-főnökök nagyobb mértékű odafigyelésével (családlátogatás, szülővel való hatékonyabb kapcsolat-tartás, megnyerése az együttműködéshez, a felszólítások azonnali kiküldése, napi kapcsolat a roma koordinátorral) csökkenthető az indokolatlan mulasztás.	Osztályfőnökök, mentorok	40 óra/fő/év
Az intézmény párhuzamos osztályaiban nem kiegyenlített a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya.	Beiskolázási gyakorlat felülvizsgálata, változtatása. Az iskolában a párhuzamos osztályok között fennálló releváns HHH arány-különbség megszüntetése	Az osztályba sorolás gyakorlatának módosítása. A beiratkozáskor felmérni, nyilatkoztatni a szülőket az iskolai végzettségről, gyermekvédelmi kedvezményről. Mindezek figyelem-bevételével az évfo-lyamon belül a párhuzamos osztályok között a HHH tanulók számának közelítése.	Iskolaigazgató Igazgatóhelyettes Leendő 1. osztályos nevelők	A párhuzamos osztályok közötti HHH arány különbsége max. 10%.
Eredményességi mutatók, továbbtanulási arányok jelentős eltérése a HHH és a nem HHH végzősök között.	A HHH tanulók továbbtanulási arányai javuljanak. Mindenki a képességének, érdeklődésének megfelelő iskolában folytat-	Útravaló program folytatása. A legújabb pedagógiai eszközök, módszerek alkalmazása, az esélyegyenlőség biztosítása és elősegítése felzárkóztató foglalkozásokkal. Pályaalkalmassági vizsgálatra irányítás.	Iskolaigazgató Osztályfőnökök Pályaválasztásért felelős nevelő	Érettségit adó középiskolában tovább a HHH tanulók 20%-a. Pályaalkalmassági vizsgálaton részt vesz a tovább-tanulók 50%-a.

	hassa tovább tanulmányait. Pályaalkalmassági vizsgálatok elvégztetése.			
Az évfolyamot ismétlő HHH tanulók száma	Az évfolyamismétlő HHH tanulók száma csökken	Felzárkóztató foglalkozások - tantárgyi korrekció - kommunikáció, délutáni foglalkozás (napközi) Útravaló program folytatása.	Iskolaigazgató Osztályfőnökök Szaktanárok Mentorok	Évfolyamot ismétlők szám 6% alá csökken
Szülőkkel, való együttműködés erősítése	A HHH tanulók családjainak szélesebb körű bevonása az iskola életébe	Iskolai rendezvényekre ráhangoló beszélgetések, meghívók, mivel a szülők nem ismerik kellően a tanulási nehézségekkel küszködő tanulókkal végzett munkánkat (szülői értekezletek, fogadóórák, esetmegbeszélések, háromhavonkénti értékelő megbeszélések.	Igazgató Osztályfőnökök Mentorok	Évi 1 nyílt nap, 3 fogadóóra, 2 szülői értekezleten részt vevő HHH tanulók szüleinek száma Az iskolai és iskolán kívüli programokba bevont családok, szülők száma Érintett gyerekek száma
Tanórán kívüli programokon részt vevők száma	Minél több HHH tanuló vegyen részt szakkörökben, délutáni napköziben	A gyerekek érdeklődését, képességét figyelembe véve szakkörökre irányítás	Osztályfőnökök Szakkörvezetők Mentorok	A HHH tanulók 25%-a jár valamilyen szakkörre, és napközibe
Hospitálás más intézményekben	A nevelőink vegyenek részt más intézmények által szervezett hospitációs napokon	A más iskolák által meghirdetett bemutatóórák látogatása	Igazgatóhelyettes	A tantestület legalább 45%-a hospitál más intézményben

2. Az iskolába kerülés előkészítése

2.1. Az óvoda-iskola átmenet programja (kiegészül a munkacsoport munkatervével, mely a „szervezeti felépítés” mellékletben található)

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Elvárt eredmény
Kapcsolattartás, osztályba sorolás	<ul style="list-style-type: none"> - kommunikációs csatornák felhasználásával az iskola bemutatása Halasi Tükörben, Halas tv-ben - beiratkozás - előzetes tájékoztató a Gyvk-ban részesülőkről, családi háttérrel - kiadványok, intézményi folyóiratok ajándékozása - heterogén osztályok kialakítása - nulladik szülői értekezlet tartása - nyílt napok tartása - bemeneti képességmérés - az óvoda tájékoztatása a mérés eredményéről - szülői értekezlet tartása 	<ul style="list-style-type: none"> - igazgató - óvodák, ig. helyettes - osztálytanítók - iskolavezetés, - iskolavezetés - a leendő 1. o.-ban tanító nevelők - 1-2. osztályban tanítók, ig. helyettes - ig. helyettes - 1. osztályban tanítók 	<ul style="list-style-type: none"> - március 30. - április - május - évente - május 30. - október, - március 4. - szeptember - szeptember, - szeptember 	<ul style="list-style-type: none"> - 40 fő részvétele a nyílt napon - 52 nagycsoportos óvodás beiratása, hogy 2 első osztályt tudjunk indítani

2.2. Heterogén osztályokat alakítottunk ki. (táblázat - osztálybontásban)

3. Partnerségi kapcsolatok

3.1. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái,

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének legfontosabb feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Szülői elégedettségmérés: Követjük az önértékeléshez kapcsolódó szülői kérdőívek alapján gyűjtött jelzéseket, s ha szükséges, intézkedési tervet készítünk.

Minden tanév végén elvégezzük az elégedettségmérést a HHH tanulók szülei körében, amely egyúttal kifejezi, hogy milyen elvárásai vannak a szülőknek az iskola felé. A mellékelt táblázatból kitűnik, hogy azokon a területeken kell eredményesebb munkát végeznünk, ahol nem értük el a **célértéket**.

- Különböző adottságú gyerekek egy osztályban történő nevelése, oktatása: E területen az igény az lenne, hogy kis létszámú osztályokba szeretnék járni gyermeküket a HHH tanulók szülei, hogy több idő jusson tanórán is ezekre a gyerekekre. A probléma ilyen jellegű megoldása finanszírozási kérdés. A megoldási mód: meggyőzni a szülőket arról, hogy előnyére válik a gyerekeknek, ha integrált oktatásban vesz részt a szegregáció helyett.
- A különböző népcsoportok kultúrájának megismertetése a gyerekekkel

Az iskola elvárásai a szülők felé:

A szülők részéről - a sikeresebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatban,
- szponzori, szervező segítségnyújtást.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése évente 1 alkalommal, illetve szülői igény szerint az érintett nevelővel egyeztetve többször is
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal)
- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadóórák (évente 3 alkalommal), ifjúságvédelmi fogadóórák a kiírás szerint, egyéni fogadóórák egyeztetett időpontban
- pályaválasztási tanácsadás (évente 1 pályaválasztási szülői értekezlet, középiskolai nyílt napok, tájékoztatók)
- családlátogatás szükség szerint az ifjúságvédelmi felelőssel
- gyermekvédelmi felelősök szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása szükség szerint
- SZMK értekezletek (évente legalább 2 alkalommal)

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével; (évente 1 sportnap, Mikulás napi, karácsonyi előkészületek, 1nap osztálykirándulás, szülők-nevelők bálja, Farsang, Madarak és fák napja, tanévnyitó, tanévzáró ünnepélyek)
- alapítványunk bevonása a közös rendezvények támogatásába (Pl. bál)

Eredménymutatók: A programokon részt vevő HHH tanulók szüleinek száma
Igazolatlan és indokolatlan mulasztások megszűnése

3.2. Gyermekjóléti szolgálattal

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Elvárt eredmény
A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók családi életvitelében esetlegesen bekövetkező negatív változások okainak feltárása, segítség ezek megszüntetésében, ill. a gyermek kollégiumba való elhelyezésében	- kezdeményezni a gyvk. utalását - mentor, patrónusrendszer kialakítása - hiányzások figyelemmel kísérése, családlátogatás	- ifjúságvédelmi felelős - ig. helyettes	- folyamatos - szept. 20.	Rendszeres iskolába járás

3.3.Szakmai és szakszolgálatokkal

Szakmai vélemény kérése a megyei/tankerületi szakértői bizottságtól	- gyógypedagógusok, logopédus fejlesztő foglalkozásai - vizsgálat kérése gyermekpszichiátertől - iskolapszichológiai ellátásba vétel	- igazgató - ifjúságvédelmi felelős - ig. helyettes - gyógypedagógusok - pedagógusok, szülők	- folyamatos	Minden tanuló kapja meg a megfelelő szakembertől a segítséget a hátrányaik kompenzálásához
---	--	--	--------------	--

3.4.Középfokú intézménnyel (kiegészül a továbbtanulást segítő munkacsoport munkatervével, mely a „szervezeti felépítés” mellékletben található

Pályaválasztással kapcsolatos programok végrehajtása	<ul style="list-style-type: none"> - pályaválasztási szülői értekezlet - tájékoztató kiadványok - nyílt napok - pályaválasztási vizsgálatok - továbbtanulási nyomtatványok továbbítása - felvételek összesítése - utánkövetés 	<ul style="list-style-type: none"> - pályaválasztási felelős - középiskolák - középiskolák - pályaválasztási felelős - pályaválasztási felelős, osztályfőnökök. - pályaválasztási felelős, - középiskolák igazgatói 	<ul style="list-style-type: none"> - november 9. - 1. félév - november 30. - 1. félév - 2010.febr. - 2010. márc. - 2010/11. tanév 	Minden végzős tanuló jusson be abba a középfokú intézménybe, amely érdeklődésének megfelel, és amelyet sikeresen képes elvégezni
--	--	--	--	--

3.5.Cigány Kisebbségi Önkormányzat

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Elvárt eredmények
A cigány származású gyerekek tanulásának, családi helyzetének, szocializációjának figyelemmel kísérése, társadalmi beilleszkedésük segítése	<ul style="list-style-type: none"> - roma családi koordinátor alkalmazása - tájékoztatás ösztöndíjakról - havi rendszerességgel a mulasztások jelentése 	<ul style="list-style-type: none"> - ifjúságvédelmi felelős - ig.helyettes 	- 2009/10. tanév	Az iskolai hiányzások a felére csökkenjenek, felszerelésük biztosított legyen a zavar-talan tanuláshoz

3.6. Civil szervezetekkel

Kapcsolattartás - a Fáy András Iskola Egyesülettel - Segítség Magadon Alapítvány-nal	<ul style="list-style-type: none"> - Részvétel az alapítvány és az egyesület által szervezett programokon a szabadidő hasznos eltöltése érdekében, a szervezetek anyagi támogatása táborozáshoz, versenyekhez 	<ul style="list-style-type: none"> - igazgató - ig. helyettes - mentorok 	- Kisállat bemutató október 1.	HHH 10%-a vegyen részt a nyári iskolai táborban
--	--	---	--------------------------------	---

II. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközszer elemek

1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

A halmozottan hátrányos helyzetben élő gyermekeknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- **Anyanyelvi kommunikáció:**

Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban

A kompetencia alapú oktatás módszertanát fejlesztő Hefop programban kidolgozott és a Ped. programban szereplő kompetenciafejlesztés

- **Matematikai kompetencia:**

Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítik fel.

A kompetencia alapú oktatás módszertanát fejlesztő Hefop programban kidolgozott és a Ped. programban szereplő kompetenciafejlesztés

- **Digitális kompetencia:**

Információkeresés

A kompetencia alapú oktatás módszertanát fejlesztő Hefop programban kidolgozott és a Ped. programban szereplő kompetenciafejlesztés

- **Szociális és állampolgári kompetencia:**

Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodás segítése, frusztráció kezelése, egyéni és közérdek tisztelete

A kompetencia alapú oktatás módszertanát fejlesztő Hefop programban kidolgozott és a Ped. programban szereplő kompetenciafejlesztés

1.1. Az önálló tanulást segítő fejlesztés

Az önálló tanulási képesség kialakítása

- kooperatív módszerek alkalmazása tanórákon: a tantestület 70%-a alkalmazza heti rendszerességgel
- biztató értékelés három havonta
- differenciált feladatok adása tanórán és házi feladatnak: a tantestület 80%-a heti rendszerességgel alkalmazza
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padosorok – kör, félkör alakban): a tantermek 50%-a állandó jelleggel ilyen elrendezésű
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel évi 2 tanóra
- internet-használat kutatómunkához, iskolatársak készítéséhez. (digitális kompetencia) : igény szerint napi rendszerességgel a könyvtárban
- a helyes tanulási technikák elsajátítása a napközben napi rendszerességgel

Tanulási-magatartási zavarok kialakulásának megelőzése

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Elvárt eredmény
<ul style="list-style-type: none"> - figyelemkoncentráció fejlesztése - esztétikai igényesség alakítása - agresszivitás elkerülése - szorongó, visszahúzódó gyerekek aktivitásának fejlesztése - gyenge muzikalitásuk korrigálása - beszédértés, beszédészlelés vizsgálata - verbális képességek fejlesztése - nonverbális képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés, finommozgások fejl., logika, társas készség) - koncentrációs képesség fejlesztése - egyéni képességeknek megfelelő munkáltatás - tanulás tanítása szokásrend kialakítása, tanulási technikák megismertetése - speciális kompetenciák 	<ul style="list-style-type: none"> - drámapedagógia - rajz szakkör - állandó tevékenykedtetés - konkrét feladatadás a közösségben, bábozás, szereptanulás - zenehallgatás: magnó, CD, élő előadás - GMP-teszt - szókincsgyarapítás - sport, játék, társasjáték, barkácsolás origami, bábozás - egyensúlygyakorlatok, korcsolyázás, sízés, úszás, torna - differenciált óravezetés - külső, belső feltételek - a tantárgyak tanulási sorrendje - verstanulás technikája - egyéni időterv készítése - szükséges eszközök kibővítése (lexikonok helyesírási szótár, zsebkönyvek) - szóbeli tanulás technikájának elsajátítása - vázlatkészítés - matematikai szöveges feladat 	<ul style="list-style-type: none"> - munkaköz. vezetők - szakkörvezető tanár - szaktanárok - munkaköz. vezető - munkaköz. vezető - szaktanár, mentor - munkaköz. vezető - napközis nevelő - testnevelést tanítók, napközis nevelők, munkaköz. vezetők - tantestület - oszt. fön., napk. nevelők, munkaköz. vezető - osztályfőnök, napközis nevelő, munkaköz. vezető 	<ul style="list-style-type: none"> - október 1 - folyamatos 	<p>Nő a tanulók elégedettsége,. sikeresebbnek érzi magát, önmagához képest fejlődött, önértékelés, szorongás csökken</p>

fejlesztése	<p>megoldási lépései</p> <ul style="list-style-type: none"> - az idegen nyelv tanulásának technikája - a tehetségek felismerésének és fejlesztésének gyakorlatát a hátrányos gyerekeknél különös figyelemmel alkalmazzuk 	- szaktanárok, tanítók		
<ul style="list-style-type: none"> - szociális izoláció feloldása, szociális készségek fejlesztése - alulszocializáltság korrigálása - részképesség zavarok csökkentése 	<ul style="list-style-type: none"> - szociális kapcsolatok kiterjesztése a gyerekközösségben - az udvariasság, tolerancia megtanítása - koncentrációs képességek fejlesztése, önuralom fokozása, túlsok mozgás visszafogása, szabályok betartatása, kihívó ellenkezés megszüntetése 	<ul style="list-style-type: none"> - osztályfőnök, napközis. nevelők, - tantestület - tantestület 	- folyamatos	- BTM-es gyerekek száma csökken (bázisév 2009. okt.1.)

1.2 Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- *Tantárgyi képességfejlesztő programok*
- *Kommunikációs képességek fejlesztése*: a tanulók eljuttatása a formailag ép beszédig

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Dokumentum	Indikátor
<ul style="list-style-type: none"> - hagyományos szótagoló, elemző módszerek alsó tagozaton - az összetett nonverbális kommunikációs eszközök értése, használata, - illem 	<ul style="list-style-type: none"> - tanítási óra módszerei - mimetizálás, drámapedagógia - az iskolai, otthoni viselkedésre, étkezésre, közlekedésre, jó megjelenésre, vásárlásra, a 	<ul style="list-style-type: none"> - tanítók - tantestület, színjátszó szakkör vezetője, munkaközösség vezetők - osztályfőnöki 	<ul style="list-style-type: none"> - tanév folyamán - október 1. - október 1. 	<ul style="list-style-type: none"> - tanmenetek, szakköri munkaterv - oszt. főn. munkaterv - szakköri naplók 	<ul style="list-style-type: none"> - megfelelő olvasási tempó, pontos olvasás elsajátítása - 1. osztály végére

- művészi kommunikáció - Hefop 3.1.2. kompetencia alapú programcsomagok használata során megismert szervezési és módszertani alkalmazások	szabadidő eltöltésére, ajándékozásra, az írásbeli érintkezésre, telefonálásra vonatkozó illemszabályok tanítása, tréningszerű gyakorlása - vizuális: irányítás rajzsakkörre - zene: énekkari szerep - mozgás: társastánc tanszak a művészeti iskolában	munkaköz. vezető - szakkörvezetők	- folyamatos		
---	---	--	--------------	--	--

1.3 Szociális kompetenciák fejlesztése

- **Közösségfejlesztés**

Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái:

- Tanulmányi kirándulások
- Osztályfőnöki órák (konfliktusok kezelése, önbizalom, tolerancia)
- Színházlátogatás szervezése:
Célérték: a megfelelő korosztály 50%-a vegyen részt a rendezvényen, Indikátor: Az alsó tagozatos hhh tanulók részvétele az előadásokon
- Filharmóniai előadás
Célérték: a megfelelő korosztály 30%-a vegyen részt Indikátor: a felső tagozatos hhh tanulók részvétele az előadásokon
- Családi sportnap, Alapítványi bál
- Ünnepek, megemlékezések, Farsang, Mikulás, Karácsony - Csillag születik
- Iskolaujság háromhavonta
- Ünnepes tanévnyitó (leendő elsősök méltó fogadása), Ünnepes tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól)
- Kézműves foglalkozások minden kedden szakkör keretében
- Bemutató órák a leendő elsősök szüleinek
- Diáktárlat, Madarak és fák napja
- Iskolarádió használata minden nap 9⁴⁵-10-ig, illetve szükség szerint
- Házirend megismertetése az első tanítási napon
- Kapcsolat más iskolákkal (hospitálások dokumentálva)

- **Mentálhigiénés program: Ép testben ép lélek** - Lelki egészség, melynek tárgya a lelki (szellemi) egészség megőrzése. Célunk, hogy a gyerekek legyenek képesek a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő	Dokumentum	Indikátor
- önismeret, mások ismerete, önművelés	- személyi adatok, külső testi jellemzők megfigyelése - önmagukon és másokon - szociometriai felmérés készítése és elemzése	- osztályfőnökök	- október 1.	tanmenetek	Önértékelés 70%
- mentálhigiénés órák	- az osztályfőnöki órák feladata	- GyIV felelős-osztályfőnökök	- tanév folyamán	- tanmenetek	Évente: 5

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- **Mentori rendszer működtetése**

Tevékenység	Módszer	Felelős	Dokumentáció	Indikátor
- az érintett tanulókhöz minden tanév elején segítő tanár kapcsolódik, aki a megismerésük után javaslatot tesz az egyéni hátrányok kompenzálásának módjára, és a szociális hátrányok mérséklésére - kulturális felzárkóztatás	- mozi, könyvtár, művelődési ház, múzeum, kiállítások, sportrendezvények, készülődés ünnepekre, hagyományok megismerése cigányoknál beszámolóik alapján - a tankönyvtámogatás módja, tartós tankönyvhöz juttatás - speciális szakemberhez irányítás	- igazgatóhelyettes - osztályfőnök - mentor	A mentorok feljegyzései	.Negyedévenként friss diagnózis készül
- a család, a környezet bevonása a programokba	- kapcsolattartás a szülőkkel - programok megismertetése a szülői értekezleten	- osztályfőnökök	Jelenléti ívek A mentorok feljegyzései	.A programokban nő a résztvevő szülők aránya
- művelődést, tanulást szolgáló kiegészítő programok, rendezvények	- kirándulások (pl. Sóstó tanösvény, Csipkeház)	- mentorok osztályfőnökök	A mentorok feljegyzései	
- a teljes napközis program - osztályfőnöki órák e témakörben	- értelmes tanulás megismertetése tan- és más könyvekből, folyóiratokból a televízió műsoraiból, a természet tanulmányozásából	- napközis, tanulósobás nevelő	Osztályfőnöki tanmenetek	

- **Művészeti körök**

Tűzzománc művészeti iskola, Drámapedagógiai szakkör, Énekkar, Színjátszó szakkör

3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- **Differenciált és kooperatív tanulásszervezés**

Tevékenység	Módszerek	Felelős	Határidő	Elvárt eredmények
<ul style="list-style-type: none"> - Az éves munkaterv készítése során meghatároztuk, mint kiemelt feladatot, a differenciálást és a kooperatív tanulásszervezést. - Tanév elején a tanmenetekben tervekben is megjelennek ezek az elemek. - Felkészülés a tanulásmódszertan tanítására, az órai hasznosítására (kooperatív technikák, differenciálás) - Gyermekmegismerés - A tanórán kívüli tanulást segítő programjaink: <ul style="list-style-type: none"> sportfoglalkozások művészeti nevelés Útravaló program felkészítés versenyekre könyvtári foglalkozások múzeum, színház, mozi látogatások osztálykirándulások táborok 	<p>Ráhangolódás Interaktív tanácskozás Megbeszélés</p> <p>Önképzés Megbeszélés Óralátogatások</p> <p>Beszélgetés Játékok Megfigyelés Tudatos helyzetteremtés</p> <p>Kérdőív</p>	<p>Igazgató</p> <p>Pedagógusok</p>	<p>Augusztus</p> <p>Szeptember 25.</p> <p>Folyamatos</p>	<p>A differenciálás és a kooperatív tanulási módszerek alkalmazásával minden tanuló a képességének megfelelő feladatot el tudja végezni, képes lesz önálló ismeretszerzésre, érdeklődésének megfelelő programokon részt venni.</p> <p>Elégedettségmérésben 85%-os eredmény elérése</p> <p>A tankötelezettségi kor határa előtt nem kerül ki az iskolai rendszerből tanuló.</p>

- **Projekt módszer**

Első tudatos, szakszerű alkalmazás: 2009 novemberében 1 hetes projektet valósítottunk meg.

Megvalósítók: szaktanárok, tanítók

Projekthét: tudástérkép készítése - november

Zárásként kiállítást rendeztünk az elkészült munkákból

Dokumentáció: fényképek

Témahét: témajáról évente döntünk

Időtartam: 1 hét Felelős: 2. évfolyam

Projekt: témajáról évente döntünk

Téma: Környezetvédelem Időtartam: 3 és fél hét Felelős: 4. évfolyam

- **Drámapedagógia:** megvalósítása szakkör, fejlesztő foglalkozások keretében

4. Műhelymunka

- Problémamegoldó fórumok: őszi, tavaszi nevelési értekezletek, novemberi negyedévi értekezlet, áprilisi háromnegyed évi értekezlet, év eleji, félévi, év végi tantestületi értekezletek, munkaközösségi foglalkozások
- Értékelő eszmegbeszélések nov., febr., május végén az érintett osztályfőnökök részvételével, folyamatos kapcsolattartás a szaktanárokkal szükség szerint (dokumentálva)
- Hospitálásra épülő együttműködés: hospitálás a tanórákon, fejlesztő foglalkozásokon (hospitál a mentor, illetve a szaktanár)
- Szakmai találkozók: A városi konzorcium esélyegyenlőségi munkacsoportja – szeptember
- Belső továbbképzés: Harkakötönyből fejlesztő óra látogatása és tapasztalatcsere 2009. december 1.

5. Háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelés

A tanulók egyéni fejlesztése

Bemeneti állapot feltárása: DIFER teszt 1-3. évfolyamokon, év eleji felmérő feladatsorok 4-8. évfolyamokon

Mérések alapján a kiinduló állapot megállapítása

Egyéni fejlesztési terv elkészítése a feladatok, módszer megjelölésével

A mentortanár a tanuló fejlesztését heti rendszerességgel fejlesztési terve alapján, nem osztálykeretben végzi, 3 havonta értékeli előrehaladását

- **Szöveges értékelés**

November, február, május, hónapokban a szülők szöveges értékelést kapnak a gyermekük iskolai közösségi és tanulmányi munkájáról.

A következő alapelveket tartjuk be: a tanuló személyiségének figyelembe vétele

törekedés az objektivitásra, komplexitásra, igazságosságra

fejlesztő és ösztönző szándékú legyen

személyre szóló legyen

Az értékelésen részt vevők: szülő, tanuló, mentor- és szükség esetén osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, gyermekjóléti szolgálat

A fejlesztő értékelés célja, hogy elősegítse a tanulók haladását a kiinduló szinttől a cél felé, regisztrálja az átmeneti állapotokat:

6. Multikulturális tartalmak feldolgozása tanórákon valósul meg a teljes tanév folyamán.

Rajz: Művészek alkotásai, jellegzetes népviseletek, építészeti ismeretek

Ének: Más népek dalai, zenehallgatás: külföldi zeneszerzők és műveik

Magyar: Más népek nép és műköltészeti alkotásai;

Osztályfőnöki: Ünnepi szokásaink összehasonlítása más népek szokásaival

Környezetismeret, földrajz: Hazánk nemzetiségei; Magyarok a nagyvilágban; A szomszéd országokban élő magyarság élete; Kontinensek c. témák

Megvalósítás:

- Tanórákon a tanmenetek szerint megismertetik a pedagógusok a kultúrán belüli és kultúrák közti jellegzetességeket, biztosítják a tapasztalatszerzést, hagyományok megismertetése, tanulói beszámolók, kulturális részvétel a másik csoport életében
- Tanórán kívüli programok (könyvtári foglalkozások, kiállítások, megnyitók látogatása, szakköri tevékenységek)
- Útravaló program foglalkozásai- szemléletmód- és életstílusbeli különbözőségek tudatosítása, formálása
- Az iskolai munkatervben meghatározott rendezvények szervezése- melyek terv szerint hagyománnyá válhatnak
2009/10. tanévben: Afrika

Pályaorientáció

Osztályfőnöki órák: önismereti gyakorlat pályaismereti gyakorlatok kommunikációs gyakorlatok pályaorientációs szakértő fogadása volt diákjaink élménybeszámolója	Osztály- főnökök	Tanulók Volt diákok Osztályfőnökök	Kooperatív technikák Drámajátékok, Kommunikációs gyakorlatok Készségfejlesztő játékok	5. o. – 8. o. folyamatos	Osztályfőnöki munkaterv Osztályfőnöki, technika tanmenet Osztálynapló	Szaktanárok
---	---------------------	--	---	-----------------------------	--	-------------

Középiskolai előkészítő foglalkozásokon való részvétel	Osztályfőnökök 8. évf. tanító szaktanárok	Szaktanárok Osztályfőnök Tanulók Tanulók (8. o.)	Délutáni foglalkozás szakkörök	Szeptember – április	Szakköri napló	Szaktanárok
Pályaválasztási kiállítás megtekintése	Pályaválasztási koordinátor Osztályfőnök	8. évf. tanító szaktanárok Pályaválasztási koordinátor Szülők Megyei Munkaügyi Központ	Előadás Középiskolák prezentációi Fórum Beszélgetés	Október	Meghívó, foto kiadványok	Megyei Munkaügyi Központ
Rendkívüli pályaválasztási szülői értekezlet		Tanulók Szülők Osztályfőnökök Középiskolák képviselői Iskolavezetés	Előadás Középiskolák prezentációi Fórum Beszélgetés	Minden év november	Meghívó, Jegyzőkönyv Jelenléti ív Foto	Középiskolák képviselői
Középiskolai nyílt napokon való részvétel	Pályaválasztási koordinátor Középiskolák pályaválasztási felelősei Ofők	Tanulók Szülők Osztályfőnökök Középiskolák képviselői	Előadás Középiskolák prezentációi Fórum Beszélgetés Óralátogatás	November	Meghívó Kiadványok Tájékoztatók Fotó	Középiskolák

Pályaorientációs érdeklődés vizsgálata	Pályaválasztási koordinátor, osztályfőnökök, Munkaügyi Központ	Tanulók Szülők Munkaügyi Központ dolgozói	Mérőlap, teszt, beszélgetés	Október - november	javaslat	Munkaügyi Központ
„Merre tovább..” megyei kiadvány megrendelése és tanulmányozása	Pályaválasztási koordinátor Osztályfőnök kiadó	Tanulók Szülők Osztályfőnök	beszélgetés	november	kiadvány	Szülők és a Kiadó biztosítja
Jelentkezés a központi felvételire	Pályaválasztási koordinátor Osztályfőnök szülők	Pályaválasztási koordinátor Osztályfőnök szülők	tájékoztató	December	Jelentkezési lap	szülő
Jelentkezési lapok kitöltése	Osztályfőnök szülők	Osztályfőnök Szülők, tanuló	Megbeszélés	Február 15.	Jelentkezési lap	Szülők és osztályfőnök, tanuló
Felvételi eredmények értékelése	Pályaválasztási koordinátor Osztályfőnök szülők	Pályaválasztási koordinátor Osztályfőnök Szülők, tanulók	Megbeszélés, elemzés	Április - május	Tájékoztatók , középiskolai értesítő, évkönyv	Iskola biztosítja

III. Várható eredmények:

- Az IPR-programban résztvevő tanulók értékeléséhez összeállított kérdőívben szereplő indikátorok javuló értéke
- Az osztályközösségekkel, az iskolai klímával kapcsolatos elégedettség értéke emelkedik
- A szociometriai felmérések azt mutatják, hogy a HHH, illetve roma tanulók elfogadottsága, közösségben elfoglalt helye javul
- Konfliktusok száma csökken

IV. Intézményi önértékelés

II. 8. b) Cigány etnikai program

Helyzetelemzés

A Kiskunhalasi Fazekas Mihály Általános Iskolában eddig nem jelezték szülők igényüket etnikai program indítására.

Az egyre valószínűbb igényre azonban felkészültünk, a következő jogszabályok figyelembe vételével:

- 2011. évi CXC törvény a köznevelésről
- 32/1997.(XI.5.) MKM rendelet a „Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve” és a „Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve” kiadásáról. –
- „A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere” – c. miniszteri közlemény a 20/2012 EMMI rendelet 171-172.§ hatályos szövege..
110/ 2012. Kormányrendelet a Nemzeti Alaptantervről.

A)

„A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere” alapján készített programunkban leírtak szerint teljesítjük cigány tanulóink vonatkozásában az itt következő követelményeket

a/ A kisebbségi önismeret fejlesztése

A cigány tanulók éntudatának meghatározása a társadalomba való beilleszkedést szolgálja.

Törekedni kell az itt tanuló halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek *erkölcsi, esztétikai érzékének* fejlesztésére, képessé téve őket a társadalmi beilleszkedésre. A cigány származású tanulók tanórákon ismerhetik meg népük történetét, szokásait, melyek megszervezését a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal együttműködve végezzük. Egyes órákon helyet kap a cigány nyelvű beszélgetés vagy mesehallgatás. Itt hívjuk fel a gyerekek figyelmét a cigány képzőművészetre, verses és mesés könyvek létére.

Tudatosá tesszük az etnikai programon az ő másságukat és így próbáljuk igen lassú lépésekkel segíteni a beilleszkedésüket az iskolai életbe.

A szülői házzal is megpróbálunk szoros kapcsolatot tartani, hogy a szülői házra is hatni tudjunk a lehetőségek határain belül.

A cigány származású tanulók esetében a családi háttér okozta hátrányok leküzdéséhez nagy segítséget kell adni. Az oktatás mellett az iskola hivatott a nevelés egyes fázisainak ellátására is. Az etnikai tudat, a beilleszkedés és a *viselkedéskultúra* kialakítása nem választható szét.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megismerjék társaikat, ezen keresztül önmagukat, azt a közösséget amiben élnek és ezt a célt szolgálja a sikerek, kudarcok, tanulságok közös elemzése.

Mindezzel párhuzamosan fontos a sajátos etnikai történettudat kialakítása, fejlesztése. Ezért részben önálló felkészüléssel, részben külső szakértők bevonásával a nevelési program részeként 6 témakörben fel kívánjuk dolgozni a cigányság történetét:

- a kisebbeknek 3-4-5-6. osztályban mesék,
- a nagyobbaknak 7-8.osztályban a földrajzi és a történelmi szaktudományos ismeretek segítségével.

b) Szocializációs, kommunikációs fejlesztés

A cigányok közül szinte mindenki elismeri a tanulás, a becsületes munka fontosságát, a társadalmi együttélés szabályainak fontosságát stb. Ugyanakkor egyáltalán nem tekintik megbocsájthatatlan bűnnek a közoktatási szabályok megsértését.

A gyerekek viselkedési kultúrájának kialakítása nevelő-oktató munkánk egyik alapterülete, jelentős része a pedagógiai folyamatnak.

A cigányok gyermekeiket szeszélyesen nevelik, szeretettel, csak más normák szerint. Nevelési módszerükre az abszolút következetlenség, a követelmények szeszélyes változtatása jellemző. Így a gyerek figyelmetlen, bizonytalan és ez a bizonytalanság az iskolában még tovább növekszik.

Törekedni kell az itt tanuló halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek erkölcsi, esztétikai érzékének fejlesztésére képessé téve őket a társadalmi beilleszkedésre. Ez leginkább a művészeti órákon történhet.

Még többet kell foglalkozni az alapvető erkölcsi normák, az együttélés szabályainak, az iskola rendjének megismertetésével, elfogadtatásával (osztályfőnöki órák).

A nevelési programon belül a cigányság etnográfijával, valamint a kisebbségi és többségi együttélés normarendszerének az áttekintésével kívánunk foglalkozni. Felelősi rendszer kialakításával, *rendezvények* közös megszervezésével - Etnikai nap, ünnepek - részint a helyes szokások rögzítésének lehetőségét, részint a szereplés lehetőségét kívánjuk biztosítani. A kisebbek esetében dalok, táncok, a nagyobbak esetében - kétnyelvű népmesék előadását tartjuk fontosnak.

c/ Készségfejlesztés

Továbbra is komoly szerepet kell kapni a tanítás, tanulás folyamatában a készségek és képességek folyamatos fejlesztésének.

Felzárkóztató és differenciáló órákat kell tervezni, hiszen rendkívül eltérő képességekkel érkeznek a tanulók. Szükség van egy szintrehozó, felzárkóztató szakaszra is. A képességfejlesztési órák jobb kihasználásával az alapkészségeket kell növelni.

Az irányított tanítási órákon az iskolai kudarcok leküzdésére a tanulókat meg *kell tanítani tanulni*.

Igen magas a veszélyeztetett, vagy halmozottan veszélyeztetett tanulók aránya. Kiemelt feladat a *hiányzások számának csökkentése*. A tanulásban fel kell kelteni az ismeretszerzési vágyat, felhasználni az iskolán kívül szerzett ismereteket, tapasztalatokat, információkat.

Alaphelyzet az, hogy ide a gyerekek mindegyike legalább két osztályismétléssel kerül. Így az induló bukási arány mintegy 100%-os, ehhez kell viszonyítani a tagozat bukási arányát.

Ezen a területen a tantárgyspecifikus képességfejlesztés mellett, a cigány gyerekek esetében kiemelten fontos *alapkészségek - iskolai előmenetelhez szükséges - fejlesztését* helyezük előtérbe: írás, olvasás megértés, számolás.

d/ Differenciálás

A tanulók neveltségi szintjének javítása, a velük való egyéni foglalkozás, törődés továbbra is kiemelt feladata a tagozatnak. A cigány fiatalokat fel kell zárkóztatni az átlaghoz. Figyelembe kell venni, hogy milyen környezetből jött, milyen oktatási, nevelési módszerrel lehet a

felzárkóztatást megoldani. A lemaradó tanulók felzárkóztatásának alapvető célja a felkészültségbeli hiányok pótlása, a megismerő, munkavégző képesség kialakítása és fejlesztése.

Jelen tanévben is a korábbi gyakorlatot folytatjuk, már a meglévő tapasztalatok alapján eleve számításba vesszük, hogy ezek a tanulók idősebbek, fejlettebbek, alacsony alapképzettséggel rendelkeznek. Nevelői munkánk során mindent meg kell tennünk azért, hogy a társaikra gyakorolt negatív hatásokat csökkentsük.

A családok magatartási programja és az iskola magatartási programja között lényeges különbség van.

A családi normák szerint egy fiú eszes, ravasz és ügyes, a lány pedig szép, házias és rendes legyen. Egyáltalán nem illik bele a képbe a szorgalmas, szófogadó és nyugodt magatartási forma. A jövővel kapcsolatban nincsenek a gyerekeknek konkrét elképzeléseik, úgy akarnak élni mint a szüleik.

A tanulás iránti vágy felkeltése, hosszú távú *motivációk alakítása* a szülők részéről nem igény. A kis lépések, a pozitívumokra támaszkodás, nagyobb esélyt ad a fiataloknak arra, hogy iskolai tanulmányait elvégezze, hátrányait, ha ellentmondásos módon is, csökkentse. Csökkenteni kell az iskolai szorongást. *A sikerélmények biztosításával* a hatékonyságot kell növelni.

Nevelőmunkákban olyan ember nevelésére kell törekedni, aki gondolkodó, független személyiség és *dönteni képes*.

Célunk, hogy az etnikai sajátosságok megőrzése mellett, az iskolai program lehetővé tegye a társadalmi felemelkedést.

A nevelők segítenek a gyerekeknek a

- tanulás megtanulásában,
- az egyes közismereti tárgyaknál felmerült részproblémák megoldásában,
- a soron következő feladatokra való felkészülésben.

Segédletek

A kiskunhalasi Felsővárosi Általános Iskolánkban található Bács-Kiskun megye legnagyobb cigány etnikai és nevelési szakkönyvállománya.

A mintegy 150 kötetben megtalálhatók:

- szocializációs nevelési szakkönyvek,
- etnográfiai szakirodalom,
- mesék, versek, dalok,
- nyelvkönyvek.

A gyerekekkel foglalkozó pedagógusok számára a:

- Tanári kézikönyv a cigány fiatalok szocializációjáról - Bp. N.SZ.I. 1994
- Forray-Hegedűs: Cigány gyerekek szocializációja - Bp. Aula, 1998 című kötetek ajánlottak.

Technikai háttér: videó, laptopok, valamint a kézműves foglalkozásokhoz szükséges nyersanyag.

Kölcsönzéssel, majd saját könyvtárunk fejlesztésével jutunk szakirodalomhoz.

Az etnikai témák, melyeket a tanórákba építve feldolgozunk- azokban az osztályokban, ahol cigány tanuló van, minden évfolyamon:

a/ Az önismeret fejlesztéséhez

1./ India a cigányság őshazája; A szubkontinens éghajlata, hegy és vízrajza, színes földrajzi leírása; Az indiai rokon népek kultúrájának, nyelvének, szokásainak, hiedelemvilágának, vallásainak megismertetése; Beszélgetés a kasztrendszeréről.	Földrajz
2./ A cigányok története; Káló cigány vezér legendája, menekülés az őshazából; Perzsia, Örményország, Szíria, a cigányság szétválása; A cigányok Egyiptomból származásának mondája; Valóság és képzelet, „afrikai cigányok”	Történelem, irodalom
3./ Görögország, „hosszú pihenő”; A cigányok elnevezésének történetei; Törökök és cigányok; Oláhország az utolsó pihenőhely; Rabszolgaság Havasalföldön	Történelem irodalom
4./ Cigányok Magyarországon; Kárpáti cigányok (Szintó), Oláh cigányok, Beások; Betelepülésük történetei, legendái; Európai vándorlások, üldöztetések történetei	Hon- és népismeret
5./ A cigány vezetők elnevezéseinek története; A cigányok törzsi, nemzetiségi története; A kiskunhalasi cigányság története	Történelem, helytörténet
6./ Eredetmondák, az állatok szeretete; Étkezési szokások, mit, hogyan készítettek el a régmúlt cigány vándorai; Cigány logika, furfang;	Osztályfőnöki
7./ Cigány szakmák, mesterségek; Sátoros kovács, szőnyeges, késes, rostás, halász, hajcsár, üstfoltozó, kosárfonó, házaló, vályogvető, rézműves, hegedűs, teknős stb.; történetek a cigány mesterségekről	Technika
8./ A cigányok ősvallása, keresztény hitre térésük legendái; Születéssel kapcsolatos szokások; Születéssel, gyermekneveléssel kapcsolatos hiedelmek;	Osztályfőnöki
9./ Házassággal kapcsolatos szokások; Leánykérés; Lakodalom; Étkezés, vendéglátás, az ünnepek szokásai; Babonák a házassággal kapcsolatban	Osztályfőnöki
10./ Öltözködési szokások; Eltérések a különböző törzsek, nemzetségek öltözékeiben; Férfiak és nők hagyományos viseletei; Vásári szokások	Osztályfőnöki
11./ Halotti szokások, hiedelmek; Népi gyógyászat, gyógymódok	Osztályfőnöki
12./ Hiedelmek; Szellemekkel kapcsolatos hiedelmek; Boszorkányok; Táltosok, ördögök, tündérek, szellemek	Osztályfőnöki
13./ Hiedelmek Istenről, égről, Holdról, Napról, csillagokról; Álomlátás, álomfejtés	Osztályfőnöki
14./ A cigányság zenei világa; Ősi cigányhangszerek	Ének

b/ A szocializáció és a kommunikáció érdekében irodalom órán feldolgozzuk

Mesék, versek az alábbi művek alapján:

Hosszú éjszakák meséi (Lakatos M.)

Az aranyhajú lány (Beás c. népmesék)

Habiszti (Csemer G.)

12 királyfi (cigány népmesék)

Laló (cigány mesék)

A mesemondó Rostás M.

A nagyecsed oláh cigányok táncagyományai

Bari: Az erdő anyja

A cigányok hiedelemvilága

c/ Rendkívüli osztályfőnöki órák:

- neves, „példaértékű” cigány személyiségek;
- családsegítő központ;
- a bűnmegelőzési szervezet;
- a pályára irányító szakemberek;
- orvosok bevonásával.

d/ Évente egy rendezvény szervezése a bemutatkozási, szereplési lehetőség érdekében.

II.8. f) Napközi

A napközi otthonban a tanulók felkészülnek a tanítási órákra, szabadidejüket pihenésre, szórakozásra, s a művelődést, személyiségfejlődést elősegítő egyéb tevékenységekre használják fel. A napköziben zajló foglalkozások hozzájárulnak a másnapra való felkészülésen túl a szabadidő hasznos eltöltéséhez a gyermekek sokoldalú fejlődéséhez, lehetőséget biztosítanak az önművelésre. Az ismeretszerzési és feldolgozási képesség fejlesztésével egyre közelebb jutunk célunk eléréséhez: a folyamatos önképzés iránti igény, élethosszig tartó tanulás képességének kialakításához a tantermekben lévő internet használatával és a könyvtár igénybevitelével. Ha megfelelő választéket nyújtunk a tevékenységek köréből, a teljesen kötetlen szabadidő is értékessé válhat. A pedagógus feladata a munka, játék, sport, hobbi egészséges arányainak megteremtése.

Cél: Változatos programokkal biztosítani a tanulók szabadidejének hasznos eltöltését, felkészülés a másnapi tanórákra. A szabadon választható tevékenység végzése elégedettséget vált ki, mely beépül a személyiségbe, ami a délutáni tanulásra, a motiváltságra is pozitív hatással lehet. Mindezek folyamán a személyiségek gazdagítása, képességek fejlesztése.

Rész céljai:

- szociális kompetenciák fejlesztése, közösségformálás, kooperáció
- Változatos, egyénre szabott tanulási módszerek megismerése, differenciált foglalkoztatás
- aktivitás fejlesztése
- kezdeményezőkézség fokozása
- képesség fejlesztése az önálló ismeretszerzésre
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának segítése, ezzel a tanulási kudarc megelőzése
- tanórán kívüli tanulási színterek bevonása (könyvtár, informatika terem, internet, illetve iskolán kívül: színházi előadások, művelődési ház, múzeum, kiállítások látogatása).

Lépések	Részlépések, határidők, felelősök	Dokumentáció
Tervezés Szülői felmentési kérelmek elbírálása	igazgató	Szülői nyilatkozatok
Megvalósítás - közösségépítés, közösségformálás a csoportok normáinak kialakítása, a feladatok, követelmények (csoportszabályok) meghatározása	<i>szeptember 1. hete</i> f. napközis nevelő	Napközis naplók, Napközis tervek - folyamatosan készülnek, háromhavi ütemezésben, Együttműködés a tanulási nehézséggel küzdők számára készülő egyéni fejlesztési tervek elkészítésében és megvalósításában
-egészséges életmód terén: higiéniai szabályok, helyes napirend, helyes étkezési szokások, egészséges környezet iránti igényesség kialakítása, tanuláshoz kapcsolódó egészségügyi szokások		
- szabadidős tevékenységek megtervezése terén: játékok: személyiségfejlesztő, közösségépítő (játékgyűjtemény: manuális (minél többféle kézműves technika elsajátítása, újrahasznosítható anyagok felhasználása; ld. ajánlott irodalom), kulturális (színház, mozi, könyvtári foglalkozások - tanórán kívüli önálló ismeretszerzési, ismeretbővítési lehetőségek kutató és gyűjtőmunkához -, bábozás, stb.) foglalkozások , heti értékelés, nevelési célú beszélgetések tervezése, a fejleszteni kívánt képességek megnevezésével , valamint fejlesztő foglalkozás és játékgyűjtemény használata a tanév során <i>szeptember 25.f. napközis nevelő</i>		Tanulók kézműves munkadarabjai Fogalmazások
- tanulási szokások megbeszélése, - együttműködés az osztálytanítóval, a fejlesztő pedagógussal és a szülőkkel		Közösen gondozott tanulói portfólió

<p>- felkészülés a másnapi tanórákra</p> <ul style="list-style-type: none"> - megfelelő külső feltételek megteremtése <ul style="list-style-type: none"> - ráhangolódás, motiváció tanulást segítő didaktikai játékokkal (a kipihenten történő tanulás eredményességének felismerése) - tanulási sorrend (könnyű, nehéz, könnyű) megállapítása, időbeosztás (az időterv hasznosságának megismerése) <ul style="list-style-type: none"> - hatékony tanulási módszerek megismertetése: <i>olvasás teljes figyelemmel</i> <i>verstanulás</i> <p><i>önálló tájékozódás a korosztályuknak megfelelő segédkönyvekben (gyermek-lexikonok, Helyesírási szótár, ismeretterjesztő könyvek, stb.)</i></p> <p style="text-align: center;"><i>tartalom elmondása vázlat segítségével</i> <i>egyszerű tudástérkép készítése</i> segítségével</p> <p><i>internet használat</i> gyakorláshoz (pl. az iskola honlapján lévő tesztek), új ismeretek elmélyítéséhez</p> <p>kooperatív tanulási technikák megismertetése, alkalmazása (együttműködési képességek fejlesztése érdekében pl. gyakorlás párokban)</p> <ul style="list-style-type: none"> - önálló tanulás: akaraterő fejlesztése a türelem fejlesztésével, szándékos figyelem erősítésével (a munka velejárója a siker és a kudarc is) <ul style="list-style-type: none"> - a tanultak próbafelmondása 	
<p>Ellenőrzés: Az éves tervekben meghatározott szabadidős programok megvalósításának dokumentumai, az önálló tanulás irányítása, az önálló tanulásra való képesség kialakítása, tanulási technikák elsajátíttatása</p>	
<p>Visszacsatolás: A gyerekek játék és viselkedéskultúrájának fejlettsége a közösségben, csökken az osztályismétlők száma, viselkedés miatti figyelmeztetők száma. Kompetencia mérés eredményei. Kétévente szülői és tanulói elégedettségmérés.</p>	

Várható eredmények:

- kevesebb a felügyelet nélkül céltalanul kóborló gyerek délutánonként, különösen a magasabb évfolyamokon; eközben képességeik is fejlődnek
- a tanulók felkészülnek a másnapi tanítási órákra
- megismernek lehetőségeket a szabadidő hasznos eltöltésére
- helyes tanulási szokásokat sajátítanak el; kialakul bennük a képesség és az igény az iskolán, a tanórán kívüli ismeretszerzésre
- olyan csoportlétkör megteremtése, amelyben hatékonyan, fegyelmezetten, kiegyensúlyozottan tanulnak, töltik szabadidejüket tanulóink.
- a gyerekek találják meg helyüket a közösségben
- képességeik fejlődnek

II. 8 d) Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása, nevelése

Intézményünk szakmai alapkézikönyveiben meghatározottak alapján biztosítja a sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI) tanulók oktatását, nevelését, fejlesztését 2007. szeptember 1. óta. **Az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók helyi tanterve 2018. szeptember 1. napjától hatályos.** Az esélyegyenlőségi elvek és a megnövekedett igény miatt kiemelten fontosnak tartjuk az érintett tanulók integrálását. Szakmai felkészültségünk, személyi és tárgyi feltételeink, tantestületünk szemlélete, hozzáállása megfelelő alapot nyújt az SNI tanulók iskolai pályafutásának sikeressé tételéhez.

Törvényi háttér:

2011. évi CXCV. tv a nemzeti köznevelésről, Az emberi erőforrások miniszterének 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról, 51/2012. EMMI rendelet a kerettantervekről.

Helyzetelemzés:

Intézményünkbe sajátos nevelési igényű, az egyéb pszichés fejlődés zavarai (súlyos tanulási, figyelem-, magatartás-szabályozási zavar) küzdő tanulók is járnak. Az oktatásért felelős államtitkár átruházott jogkörében 29820-2/2017/INTIRFO iktatószámom 385. sorszámú döntése alapján az Iskola Balotaszállási Tagintézménye feladatellátási helyen az SNI feladatellátás bővült a hallássérült tanulók ellátásával.

A 386. sorszámú döntéssel az Iskola Zsanai Telephelyén az SNI feladatellátás bővült a autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók ellátásával. Az integráció érdekében a törvényi feltételek megvalósítása megtörtént (szakmai alapkézikönyv, nyilvántartás). A rehabilitációs, rehabilitációs órakeret biztosított, a szakfeladatot szakemberek látják el. A tantestület tagjai körében a légkör elfogadó. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység szakmaközi együttműködésben létrehozott, illetve szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamat, amely az érintett tanulók igényeitől függően formálódik.

Az SNI tanulókkal folytatott pedagógiai munka tanórán és tanórán kívül egyaránt folyik. Az egyéni fejlesztés mellett lehetőségük van egyéni vagy kiscsoportos felzárkóztatásra, sokan több szakkörnek is tagjai.

Gyógypedagógusaink feladatai:

segítségnyújtás a diagnózisok értelmezésében, javaslatokkal az SNI tanulók tanórai tevékenységével kapcsolatban közreműködik a tanórákra vonatkozó fejlesztési tervek készítésében
speciális eszközök ajánlása, bemutatása, gyógypedagógiai módszerek ismertetése
tanulók teljesítményének követése, folyamatos konzultáció a kollégákkal, osztályfőnökökkel
értékelésben való részvétel (pl. jelenlét osztályozó értekezleteken, önmagához mért fejlődés megítélése, tanulók értékelése)

egyéni foglalkozásokat tart, fejlesztő terápiás tevékenységet folytat, felkészül (fejlesztési terv, foglalkozások anyagát összeállítja)
kapcsolatot tart a gyógypedagógiai munkát támogató intézményekkel, szakemberekkel
méréseket végez, javasolja a szakértői bizottság, nevelési tanácsadó vizsgálatát, szervezi a kontrollvizsgálatokat, szakemberhez irányít
igény szerint részt vesz tanórákon
koordinálja a gyógypedagógiai és pedagógiai asszisztens munkáját
tanácsokat ad szülőknek otthoni fejlesztésre

A Nemzeti Alaptanterv (NAT) az SNI tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma.

SNI tanulók nevelésével, oktatásával kapcsolatos sajátos követelmények

A szakértői bizottság szakértői véleményében megfogalmazza, hogy milyen speciális jogosultságokat, többlétszolgáltatásokat, a pozitív diszkrimináció mely eszközeinek alkalmazását tartja szükségesnek az SNI tanuló fejlődésének támogatásához. Az SNI tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön az igényjogosultság megállapításától kezdődően. A pozitív diszkrimináció megnyilvánulhat egyéni továbbhaladás biztosításával, a követelmények teljesítéséhez egy tanévnél hosszabb idő engedélyezésével, a kötelező tanórai foglalkozásokon túl egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások szervezésével, egyéni foglalkozások biztosításával, illetve az SNI tanuló mentesíthető bizonyos tantárgyak, tantárgyrészek osztályzattal, érdemjeggyel történő minősítése, értékelése alól, helyette szöveges értékelést alkalmazása rendelhető el az intézmény igazgatója által a szakértői bizottság javaslata alapján.

Célok:

tanulási, magatartási, viselkedési szokások következetes kialakítása, megerősítése

megismerési módszerek fejlesztése

önálló tanulási tevékenység kialakítása, önállóságra nevelés

a tanítás-tanulás folyamatában a manipulációs és a képi szint mellett a verbális szint előtérbe kerülése

eredményes szocializáció

az iskolai fejlesztés követelményeinek igazítása a gyermek fejlődéséhez és sajátosságaihoz

a tanulókat az oktatás, nevelés ne terhelje túl

a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, sikerélmény biztosítása

a tanulók önbizalmának, egészséges énképének alakítása, erősítése

kudarctűrés növelése

sikeres továbbtanulás

képessé tenni az osztályfokának megfelelő készségek, kompetenciák megszerzésére, az alapfokú iskolai végzettség megszerzésére

Kiemelt feladatok:

tárgyi, személyi feltételek megteremtése, méltányos tanulási környezet biztosítása (pl. eszközhasználat elnyújtott engedélyezése)
pedagógusok, szülők, tanulók szemléletbeli felkészítése a SNI tanulók fogadására, befogadására
speciális eszközök, módszertani eljárások alkalmazása (kiegészítő fejlesztő habilitációs, rehabilitációs eljárások)
szokásostól eltérő, nagyobb mértékű differenciálás, méltányos számonkérés, lassúbb haladási tempó biztosítása
az együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok fejlesztése
iskolai pályafutás elősegítése, pályaorientáció
egyéni fejlesztési terv készítése
egyéni fejlődési lap vezetése
együttműködés szakemberekkel
tehetségek azonosítása, segítése, képességeik kibontakoztatása

Erőforrások:

Humán erőforrások:

Az SNI tanulók sikeres előmenetelének érdekében tantestületünk pedagógusai, a szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus tanárok (2 fő), gyógypedagógiai asszisztens (1 fő) és pedagógiai asszisztens (1 fő) végeznek összehangolt munkát. Jó kapcsolatot ápolunk az érintett tanulók szüleivel, családjával, munkánkat ők is segítik.

Folyamatos kapcsolatban állunk a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottsággal, a nevelési tanácsadóval, konzultálunk az egységes gyógypedagógiai módszertani intézménnyel, a gyermekjóléti szolgálattal, illetve egyéb szakszolgálatokkal. SNI gyermekek normál iskolában történő nevelése-oktatása széleskörű külső kapcsolatrendszerrel valósítható meg.

Tárgyi feltételek, segédletek, eszközök:

Intézményünkben az SNI tanulók részére jól felszerelt fejlesztő terem biztosított, amelyben a szakértői bizottság szakvéleményében előírt heti óraszámban a kötelező tanórákon felül egyéni fejlesztések folynak. A terem tükörrel, fehér táblával, interaktív táblával, projektorral ellátott, valamint két laptop és egy asztali számítógép (fejhallgatóval) segíti a fejlesztő munkát. További eszközeink: egyéni fejlesztést szolgáló speciális eszközök (munkafüzetek, feladatlapok, foglalkoztatók, tankönyvek, demonstrációs anyagok, fejlesztő játékok, számítógépes programok, szakkönyvek, labdák, stb.), pihenősarok, CD-lejátszó, szőnyeg. Eszközeink nagy része a kollégák számára elérhető, a tanórákon is használható. Felszereltségünk folyamatos bővítésére, újítására törekszünk, a jövőben elsősorban az informatikában rejlő lehetőségeket szeretnénk nagyobb mértékben kihasználni.

Oktatás-nevelés tartalma:

Alapját a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési követelmények képezik igazodva az SNI tanulók egyéni adottságaihoz, korlátaihoz, a nevelésükkel, oktatásukkal kapcsolatos sajátos követelményekhez. A helyi tanterv készítésekor a választott kerettanterv és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve a mérvadó.

A tanító, szaktanár egyéni fejlesztési tervet készít az SNI tanuló szakvéleménye alapján gyógypedagógus irányításával. A tanórákon egyénhez igazodó készség- és képességfejlesztés folyik az eredményes integrációt segítő fejlesztő eszközök, módszerek, eljárások, adekvát tanítási folyamatok alkalmazásával, középpontban a differenciált tanulásszervezéssel. Hangsúlyos a tevékenykedtetés, többszintű feladatadás, kooperatív tanulás, motiváció, szemléltetés, eszközhasználat.

<p>A gyógypedagógus által tartott egyéni foglalkozások főbb fejlesztési területei:</p>	<p>A gyógypedagógus terápiás tevékenységének céljai, feladatai (a szakértői véleményben meghatározottak alapján, a teljesség igénye nélkül):</p>
<p>megismerő tevékenység, érzelmi-akarati jellemzők, kommunikációs készség, fizikai és pszichés állapot, célorientált feladatvégzés önállóság fejlesztése</p>	<p>percepciófejlesztés: érzékszervi finomítás, észlelési mutatók (alaklátás, konstanciák, téri irányok és viszonyok) felismerése, fejlesztése, szenzomotoros koordináció fejlesztése figyelemfejlesztés: koncentráció, tartósság, megosztás, terjedelem emlékezetfejlesztés: motoros emlékezet, vizuális emlékezet, hallási emlékezet, formaemlékezet, verbális emlékezet gondolkodásfejlesztés: soralkotás, sorbarendezés, számfogalom, mennyiségi relációk, gondolkodási műveletek, szerialitás beszédfejlesztés: mozgáskoordináció beszédmozgással, a beszéd alaki részének fejlesztése, hangoztatás, megnevezés, szókincs, helyes ejtés, nyelvtani rendszer, nyelvi kifejezőkészség, beszédészlelés, beszédmegértés javítása mozgásfejlesztés: kis- és nagymozgások, grafomotorium, vizuomotoros koordináció gyakorlása, látás, hallás, mozgás koordinált működtetése, vizuomotoros koordináció olvasás fejlesztése: tévesztett betűk differenciálása, olvasástechnika fejlesztése (szótag- és szószintű begyakoroltatás), szövegértés javítása, a helyesírási szokásrendszer apró lépésekben való kialakítása, mélyítése matematikai készségek fejlesztése: szám- és helyiérték-fogalom kialakítása, mélyítése cselekvéses tanulási helyzeteken keresztül, helyes analógiák kiépítése, biztos számolási technika kialakítása, műveletvégzés biztos eljárásmenetének kialakítása, szöveges feladat algoritmusának bevésése, a matematika nyelvi feldolgozásában való segítségadás testtudat, testséma, laterális megerősítése térben, időben való orientáció intermodalitás analízis-szintézis, differenciálás, tagolás diszkalkulia, diszgráfia terápia, diszlexia prevenció, reedukáció</p>

Ellenőrzés, értékelés:

A Pedagógiai Programban foglaltak szerint különös tekintettel a következő alapelvekre:

- *stresszmentes légkörben*, stílusban, formában történjen
- alapos pedagógiai előkészítő munkát követően
- a számonkérés tervezett időpontjáról, formájáról a tanuló kapjon tájékoztatást
- tanuló fejlettségi szintjéhez, speciális problémájához *alkalmazkodva* (pl. diszgráfias tanuló - szóbeli számonkérés lehetősége)
- törekedve a *sikerélmény* biztosítására (pl. jól teljesített elemekre épülő értékelés)
- önismeretet *fejlessze*, segítse a reális önértékelés kialakítását
- *motiváljon* tanulásra, önellenőrzésre, javításra
- az *önmagához mért* teljesítmény, fejlődés jelenjen meg
- különösen fontos a *folyamatos biztatás, pozitív visszajelzés*

Az *egyéni foglalkozások keretében diagnosztikus mérést* végzünk tanév elején és végén, a tanuló fejlődését elsősorban aktivitása, az önálló ismeretszerzés szintje, illetve a feladatértés és feladatvégrehajtás minőségének *megfigyelésével* ellenőrizzük folyamatos, személyes, *szóbeli értékelés* mellett. A fejlődésről a fejlesztési tervben feljegyzéseket készítünk. A kiemelkedő teljesítményt szaktanári dicsérettel jelezzük.

Gyakran alkalmazott mérési módszereink, eljárásaink:

- *Goodenough*-teszt (emberalak-ábrázolás)
- *Frostig*-teszt (vizuális percepció)
- *DIFER* tesztsomag
- *Token*-teszt (nyelvi funkció, manipuláció)
- *Bender* A, B (vizuomotoros koordináció)
- *Edtfeldt*-módszer (téri pozíció észlelése, forma–méret, a Gestalt–felfogás)
- *Sindelar*-teszt (részképességek)
- *Logopédiai vizsgálatok kézikönyve mérései*

Dokumentáció: egyéni fejlesztési terv, egyéni fejlődési lap, összegző értékelés és javaslat a programról félévente.

II.8. g) Tehetséggondozó program

Cél: Az érdeklődő fiatalok kapjanak hatékony segítséget tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához, minél teljesebb és minél személyesebb információhoz jussanak a különböző tehetséggondozó lehetőségekről.

Kiemelt feladatnak tartjuk a figyelem, fegyelem, emlékezet, problémamegoldás és motiváció fejlesztését.

Tehetséggondozás területei

- sport, informatika, képzőművészet, színhátszás (kommunikáció), természettudományok

Alkalmazandó módszerek		Speciális stratégiák
Tanórán	Tanórán kívül	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kiemelkedő képességű tanulók megfelelő terhelése, testhezálló feladatokkal ➤ gyorsítás ➤ problémaelemzés ➤ kompetenciaalapú oktatás ➤ projektmódszer, témahét ➤ modulok ➤ tudástérképek ➤ IKT eszközök alkalmazása ➤ egyéni fejlesztési terv ➤ mentor tanár ➤ ösztöndíjrendszer ➤ külső szereplők bevonása ➤ kapcsolatépítés tehetségpontokkal ➤ továbbtanulás segítése
<ul style="list-style-type: none"> ➤ kompetencia alapú módszerek ➤ differenciált osztálymunka és házi feladat ➤ egyénre szabott fejlesztés ➤ csoportbontás nyelvi, magyar, matematika órákon ➤ kooperatív tanulási technikák ➤ tanulói kiselőadások, prezentációk ➤ tevékenységközpontú foglalkoztatás ➤ tanulószervezés: páros és csoportmunka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ délutáni foglalkozás ➤ szakkör, tehetségműhely ➤ sportkör, edzés ➤ mentorálás ➤ versenyekre készítés ➤ könyvtár ➤ színház- és hangverseny-látogatás 	

Eljárásrend

Feladat	Módszer
Tehetségek azonosítása, beválogatás	osztályzat, jegy interjú tanárával és a tanulóval versenyeredmények motivációs teszt portfóliók követése igényfelmérés (szülő)
Mérések	bemeneti, követő és kimeneti mérés pszichológiai mérés (általános intellektuális képességek, egyéni tanulási stratégiák, tanulási motiváció, szorongás-, személyiségvizsgálat)
Értékelés	egyéni értékelés egyéni értékelő beszélgetés szülőkkel, tanácsadás szöveges értékelés, fejlesztési javaslat
Jutalmazás	tehetségdíj, ösztöndíj, tehetségtabló, nyilvánosság, utazás, táboroztatás
Hatásvizsgálat	intelligencia, a tanulás motivációja személyiségvizsgálat
Utánkövetés	tanulói teljesítmény összevetése a képességekkel középiskolai eredmények követése

Eredmény-indikátorok:

- Tanulmányi eredmények a bevontak körében: az egyéni átlag 4,5 fölött legyen.
- Versenyeredmények: minden, fejlesztett tanuló versenyezzen a számára megfelelő területen
- Egyéni nyomonkövetés eredménye: önmagához mérten javulás.
- Pszichológiai, pedagógiai mérések eredményei: pozitív irányba való változás.
- Továbbtanulás mutatói: 90%-ban az első helyen megjelölt intézménybe vegyék fel a tanulókat.
- Országos kompetenciamérés: eredménye az 5., 6., vagy 7. szinten legyen
- Egyéni nyomonkövetés: eredményei javulást mutassanak.

Záró rendelkezések

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK, A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

Iskolaszék véleményezte: 2018. június 22.

Nevelőtestület a szakmai munkaközösségek és az intézményi tanács, az iskolaszék véleményének ismeretében elfogadta 2018. június 22.-i nevelőtestületi értekezletén.

Igazgató jóváhagyta: 2018. június 22.

Fenntartó jóváhagyta: 2018. ....

Nyilvánosságra hozás:

A pedagógiai program 1 példány a nevelői szobában, 1 példány pedig a titkárságon hozzáférhető. Elektronikus formában a nevelői szoba számítógépén és honlapunkon is megtalálható (www.fazekasiskola.hu).

Aki tájékoztatást kér róla, annak három tanítási napon belül az igazgató vagy valamelyik helyettese rendelkezésére áll.

A módosítások alkalmával a véleménykérést a törvényben leírtak szerint elvégezzük az elfogadás előtt. A pedagógiai program megismertetését ezen alkalmak során a módosítást követő első Iskolaszéki ülésen az igazgató vagy helyettesei elvégzik.

Hatálya: Kiterjed a Kiskunhalasi Fazekas Mihály Általános Iskola tanulóira, alkalmazottaira (tagintézményben is).

Hatálybalépés: 2018. augusztus 30.

Érvényessége: határozatlan időre.

Értékelése és felülvizsgálat rendje: évente a tanévnyitói értekezleten megelőzően. Felelős: igazgató

Kiskunhalas, 2018. augusztus 30.

Nagy Csizrok Lászlóné
igazgató